

Komunitný plán sociálnych služieb

Obec Kšinná
Programovacie obdobie 2023 - 2027

0. Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Predstavuje metódu, pomocou ktorej obec Kšinná plánuje sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov. Ide o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb. Komunitné plánovanie obec Kšinná využilo pre začatie spolupráce a tvorbu trvalejších partnerstiev. V porovnaní s inými metódami posilnilo princípy zastupiteľskej demokracie, pretože do procesu zapojilo všetky zainteresované subjekty.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení č. 317/2009 Z. z., 332/2010 Z. z., 551/2010 Z. z., 551/2010 Z. z., 50/2012 Z. z., 185/2012 Z. z., 413/2012 Z. z., 413/2012 Z. z., 485/2013 Z. z., 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 376/2014 Z. z., 345/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 351/2017 Z. z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z., 345/2022 Z. z., **494/2022 Z. z.**) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z. ukladá obciam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Obec a vyšší územný celok sú povinné predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb a návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb na verejnú diskusiu.

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje:

- analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,
- analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,
- analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,
- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Obec a vyšší územný celok zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.

0.1. Princípy, zásady a ciele

Princípy

- **Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi** – potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Názorom všetkých strán bol venovaný rovnaký priestor.
- **Zapájanie miestneho spoločenstva** – pri zapájaní miestnej komunity, obyvateľov obce Kšinná boli metódy a formy oslovenia a zapojenia aplikované tak, aby nikto nebol diskriminovaný a vylučovaný.
- **Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov** – pri spracovaní plánu bol braný ohľad na spoluprácu s podnikateľmi, dobrovoľníkmi v sociálnych službách, svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, organizácie pôsobiace v obci poskytujúce sociálne služby. Komunitný plán sociálnych služieb je jedným z nástrojov na celkové zlepšenie kvality života v obci Kšinná.
- **Práca s informáciami** – pri spracovaní bol zabezpečený rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa plánovania zúčastnili. Priebežne bolo zabezpečené odovzdávanie informácií verejnosti.
- **Priebeh spracovania komunitného plánu** – proces komunitného plánovania zahŕňal vyhľadávanie, zapájanie a diskusiu rôznych skupín. Tento proces umožnil, aby navrhnutý systém sociálnych služieb plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom, ktorými disponuje obec Kšinná.
- **Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce.**
- **Kompromis priania a možností** – výsledkom komunitného plánovania v obci Kšinná je kompromisné riešenie medzi potrebami a možnosťami obecného rozpočtu. Možnosťami v tomto prípade nie sú iba materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzila, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať (Woleková, Mezianová, s.10, 2004).

Zásady

- Potreby, priority a smery rozvoja sociálnych služieb v obci Kšinná sú definované ľuďmi, ktorí žijú v obci a ktorých sa služby týkajú, ich volenými zástupcami, organizáciami a inými subjektami s priamym vplyvom na obec Kšinná.
- Všetky činnosti na miestnej úrovni behom prípravy a pri uskutočňovaní plánu sú previazané.
- Skvalitňovanie sociálnych služieb je obcou Kšinná považované za žiadúce a sociálne služby sú dôležitou súčasťou miestnej politiky.
- Priority a smery rozvoja sociálnych služieb vychádzajú z presvedčenia o jedinečnosti, hodnote, vrodenej dôstojnosti a práve na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb v obci.

Ciele komunitného plánovania sociálnych služieb

- Posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov obce Kšinná.
- Predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín.
- Opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji (a v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu, či vyvolávajú strach a neistotu).
- Zabezpečiť poskytovanie kvalitných sociálnych verejných služieb pre svojich obyvateľov.
- Zabezpečiť bezpečnosť a ochranu obyvateľov obce, prevenciu a osvetu.
- Zabezpečiť základnú ľudskú potrebu – bývanie pre všetky skupiny obyvateľov – sociálnu, nájomnú.

Uplatnenie princípu integrovaného prístupu

Rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce v sociálnej oblasti – sociálny, vzdelávací, voľnočasový, zdravotný, kultúrny a bezpečnostný – sú vzájomne prepojené a sociálny úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce rozvoja sociálnych služieb v užšom aj širšom poňatí sa v Komunitnom pláne sociálnych služieb skombinovali. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť

problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky klimatických zmien. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá pre dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

Rozmer – 2

Komunitný plán sociálnych služieb obce Kšinná integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) obce Kšinná 2023 - 2027, integruje a nadväzuje na **Národné priority rozvoja sociálnych služieb 2021 - 2030**, PHRSR obce, pôvodný Komunitný plán sociálnych služieb, Program rozvoja bývania, Viacročný rozpočet, a iné. KPSS obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda 2021 - 2027, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Agenda 2030, Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030, Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014), Konceptia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008), Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019) a Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013). Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027, Horizont Európa (2021 – 2027), Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie), Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania a Európsky pilier sociálnych práv (2017).

Rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania KPSS, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy KPSS, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným **pracovným skupinám** na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

Rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

0.2. Definovanie skupín sociálnych služieb

Komunitné plánovanie je zamerané na **rozvoj komunitných sociálnych služieb**, ktoré sú poskytované obyvateľom danej komunity - obce a sú poskytované v obci.

A) Sociálne služby <i>Sociálne služby v zmysle zákona 448/2008 z.z. o sociálnych službách</i> - prevencia vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, - zachovanie, obnova alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti, - zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby, - riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny, - prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny, - dopravná služba, - opatrovateľská služba, - domov seniorov a domov sociálnych služieb, - stravovanie seniorov,	B) Služby vzdelávania - predškolská výchova - materské školy, - základné vzdelávanie - základné školy, - záujmová mimoškolská činnosť - centrá voľného času, - školská záujmová činnosť - školské kluby detí, - záujmová mimoškolská činnosť - umelecké školy a ďalšie zariadenia záujmového vzdelávania,	C) Zdravotnícke služby - základné lekárske služby - lekári prvého kontaktu, - špecializované lekárske služby - špecializované ambulancie, - iné zdravotnícke služby - zariadenia a liečebne, - rehabilitačné služby, - lekárne, - dopravná zdravotná služba, - lekárska služba prvej pomoci,
D) Voľno-časové aktivity - športové ihriská, telocvične, - oddychové zóny, - športové kluby a jednoty, - kluby seniorov, - kino. divadlo. knižnice	E) Bezpečnosť a aktivity prevencie - aktivity obecnej a štátnej polície, - preventívne vzdelávacie aktivity, - monitorovacie bezpečnostné systémy, - prvky fyzickej ochrany obyvateľov a majetku,	F) Bývanie - sociálne bývanie, - nájomná bytová výstavba, - štartovacie byty pre mladé rodiny,

Služby musia byť poskytované takým spôsobom, aby obyvatelia obce zotrvali vo svojom prirodzenom sociálnom prostredí a pritom ich potreby budú uspokojené. Potrebné služby sú obyvateľom poskytované ambulantne (napr. poradenstvo, skupinová terapia, rehabilitácia, stravovanie, klubová činnosť – výroba darčkových predmetov pre turistov...) alebo v denných zariadeniach špecializovaných pre jednotlivé alebo vhodne kombinované skupiny (stacionár pre deti so zdravotným postihnutím, chránená dielňa pre dospelých s duševnou poruchou napr. výroba medovníkov, vyšívanie, stacionár pre starších ľudí ...). Podobným spôsobom sú poskytované aj odľahčovacie služby pre rodinu, ktorá sa stará o svojho rodinného príslušníka so zdravotným postihnutím alebo seniora.

Neoddeliteľnou súčasťou komunitných služieb sú aj služby poskytované v domácnosti toho obyvateľa, ktorý ich potrebuje. Niekedy sa používa presnejšie označenie „terénne a komunitné sociálne služby“. V domácom prostredí sa v podstate môžu poskytovať tie isté sociálne služby, ktoré sa poskytujú

ambulantným spôsobom, vrátane opatrovateľských služieb, ktoré poskytujú denné centrá. Terénne a komunitné služby pre konkrétneho klienta sa môžu vhodne dopĺňať.

0.3. Legislatívne súvislosti

Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon NR SR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon NR SR č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon NR SR č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon NR SR č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon NR SR č. 36/2005 Z.z. o rodine ((v znení č. 297/2005 Z. z., 615/2006 Z. z., 201/2008 Z. z., 217/2010 Z. z., 290/2011 Z. z., 125/2013 Z. z., 124/2015 Z. z., 160/2015 Z. z.(nepriamo), 175/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 2/2017 Z. z.) a Zákon NR SR č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách ((v znení č. 317/2009 Z. z., 332/2010 Z. z., 551/2010 Z. z., 551/2010 Z. z., 50/2012 Z. z., 185/2012 Z. z., 413/2012 Z. z., 413/2012 Z. z., 485/2013 Z. z., 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 376/2014 Z. z., 345/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 351/2017 Z. z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z., 345/2022 Z. z., **494/2022 Z. z.**) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z.,). Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona NR SR 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (v znení č. 96/1991 Zb., 130/1991 Zb., 421/1991 Zb., 500/1991 Zb., 564/1991 Zb., 11/1992 Zb., 295/1992 Zb., 43/1993 Z. z., 252/1994 Z. z., 287/1994 Z. z., 229/1997 Z. z., 225/1998 Z. z., 233/1998 Z. z., 185/1999 Z. z., 389/1999 Z. z., 6/2001 Z. z., 453/2001 Z. z., 205/2002 Z. z., 515/2003 Z. z., 369/2004 Z. z., 535/2004 Z. z., 583/2004 Z. z., 583/2004 Z. z., 615/2004 Z. z., 757/2004 Z. z., 171/2005 Z. z., 628/2005 Z. z., 267/2006 Z. z., 267/2006 Z. z., 616/2006 Z. z., 330/2007 Z. z., 334/2007 Z. z., 335/2007 Z. z., 205/2008 Z. z., 384/2008 Z. z., 445/2008 Z. z., 511/2009 Z. z., 102/2010 Z. z., 102/2010 Z. z., 204/2011 Z. z., 361/2012 Z. z., 160/2014 Z. z., 180/2014 Z. z., 239/2014 Z. z., 125/2015 Z. z., 447/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 131/2017 Z. z., 131/2017 Z. z., 70/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 5/2019 Z. z., 413/2019 Z. z., 73/2020 Z. z., 338/2020 Z. z., 345/2020 Z. z., 488/2021 Z. z., 512/2021 Z. z., 42/2022 Z. z.) podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

0.4. Východiská

Pri komunitnom plánovaní sociálnych služieb boli zohľadnené stratégie a priority definované v národných, lokálnych a európskych strategických dokumentoch.

Miestnej úrovni

- **Komunitný plán sociálnych služieb**
- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,**
- Viacročný rozpočet

Národnej úrovne prostredníctvom dokumentov

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).
- Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
- Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2015)
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 (2013)
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)
- Konceptia ochrany prírody a krajiny do roku 2030 (2019)
- Konceptia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí (2017)
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
- Konceptia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
- Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok

Nadnárodnej úrovne

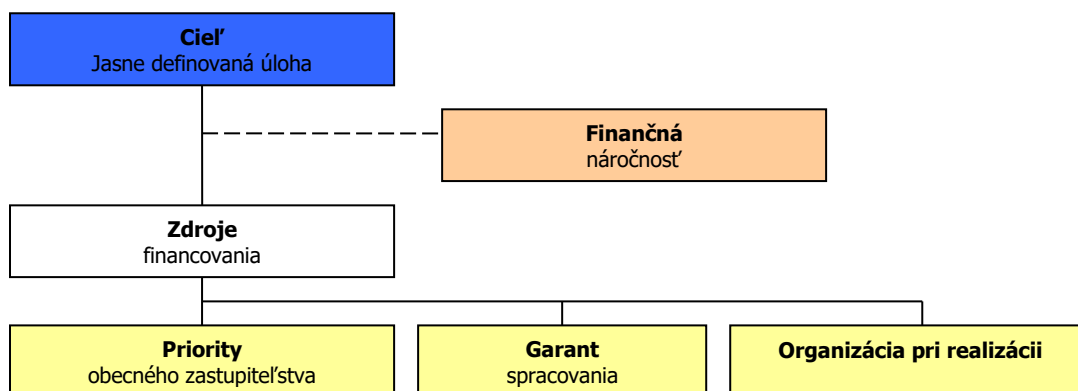
- K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:
- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- Stratégia EÚ pre Dunajský región
- Revízia Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región (júl 2019)
- BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie, COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050, COM(2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Horizont Európa (2021 – 2027)
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)

- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia KPSS obce Kšinná je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Kšinná. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

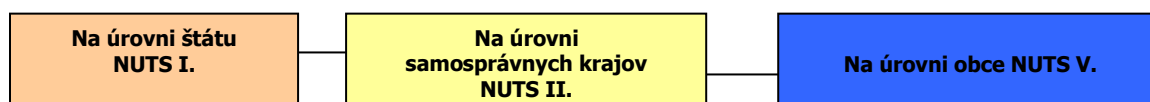
Finančné zabezpečenie

Financovanie KPSS by sa malo realizovať na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné sociálne aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Trenčiansky samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2021 - 2027.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave KPSS Kšinná nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní KPSS obce Kšinná boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Kšinná má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“) - Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027.

Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú:

Investovanie do rastu a zamestnanosti

Európska územná spolupráca

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

- 1. Inteligentnejšia Európa**
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
- 4. Sociálnejšia Európa**
- 5. Európa bližšie k občanom.**

Jednotlivé členské štáty majú podľa návrhu všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „návrh všeobecného nariadenia EÚ“) povinnosť predložiť svoje partnerské dohody v súlade s princípom partnerstva.

Na úrovni SR sa uskutočnil proces identifikácie investičných priorít SR na roky 2021 – 2027 v rámci piatich cieľov politiky súdržnosti, ktoré sú súčasťou návrhu PD SR. Tento proces pozostával z niekoľkých etáp, do ktorých bolo zapojené široké spektrum odborníkov z radov ústredných orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, akademickej obce, profesijných a záujmových združení, mimovládnych neziskových organizácií a pod. Aby sa zabezpečila čo najširšia reprezentatívnosť odborných pohľadov z celého Slovenska, bol v apríli 2019 uskutočnený online dotazníkový prieskum.

Výstupy dotazníkového prieskumu boli následne konzultované s príslušnými rezortmi – ministerstvami zodpovednými za tematické oblasti podpory v rámci jednotlivých cieľov politiky súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027. Súčasťou tohto procesu boli aj predbežné úvahy o tvorbe tzv. strategických projektov (projekty strategického významu). Pre príslušné ciele boli v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi vypracované tzv. návrhové listy, v ktorých sa zadefinovali podrobnejšie návrhy opatrení aj s odôvodnením, prečo je potrebná ich realizácia, ďalej cieľová skupina, ktorej sa budú dotýkať, ale aj súlad s prílohou D Správy o Slovensku 2019 – pozičným dokumentom EK.

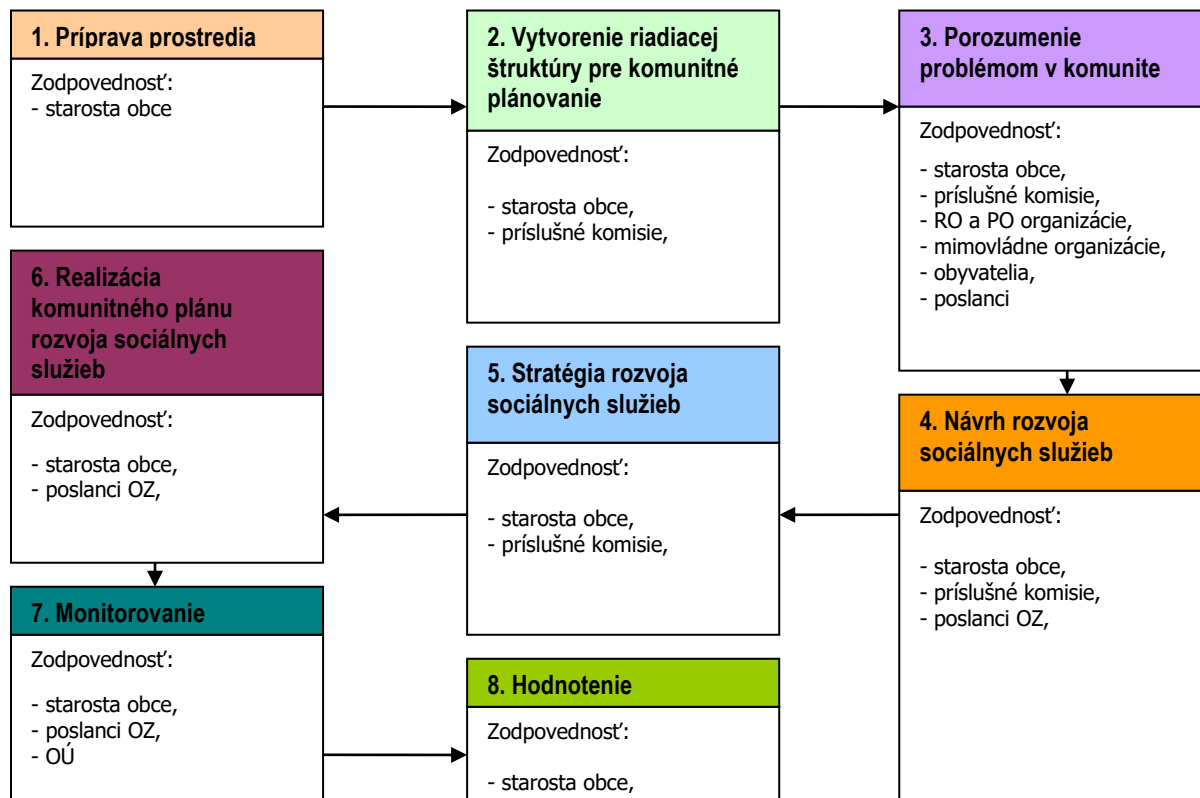
Ďalším krokom bol analytický hierarchický proces, cieľom ktorého bolo prostredníctvom nezávislých hodnotiteľov (odborníci z analytických útvarov), prideliť identifikovaným prioritám v rámci jednotlivých cieľov váhy, tzn. zoradiť ich na základe troch hlavných kritérií – závažnosti, naliehavosti a realizovateľnosti. Výsledky tohto procesu boli predstavené v materiáli „Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027“, ktorý schválila Rada vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027 dňa 3. októbra 2019. Na základe tohto procesu bola zahájená aj príprava návrhu PD SR, ako hlavného strategického dokumentu SR pre využívanie fondov politiky súdržnosti EÚ po roku 2020.

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry prevýskum a vývoj Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Cestná doprava Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T Výstavba rýchlostných ciest Modernizácia a výstavba ciest I. triedy vrátane modernizácie mostov Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti Železničná doprava Modernizácia železničnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T a železničných uzlov Podpora regionálnej železničnej dopravy Vodná doprava Modernizácia infraštruktúry vodnej dopravy zaradenej do TEN-T Pomoc prevádzkovateľom plavidiel vnútrozemskej plavby pri zavádzaní technológií ekologizácie plavidiel Adaptabilný a prístupný trh práce
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
3. Prepojenejšia Európa	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
4. Sociálnejšia Európa	
5. Európa bližšie k občanom	

Fond spravodlivej transformácie (FST)
 Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

0.5. Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti

1	- Vyvolanie dopytu v obci Kšinná. - Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. - Určenie, koho je treba do prípravy KP zapojiť. - Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. - Príprava informačnej stratégie.
2	- Zapojenie všetkých účastníkov procesu. - Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie komunitného plánu. - Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	- Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. - Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. - Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. - Zhodnotenie silných a slabých stránok existujúceho systému sociálnych služieb. - Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj sociálnych služieb.
4	- hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré budú pri spracovaní komunitného plánu udávať smer, ktorým sa budú sociálne služby v budúcnosti uberať, - cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja sociálnych služieb, - prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji sociálnych služieb, - regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj sociálnych služieb.
5	- Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. - Systém sledovania realizácie komunitného plánu. - Spracovanie konečnej verzie komunitného plánu. - Predloženie textu komunitného plánu na pripomienkovanie verejnosti. - Schválenie komunitného plánu zastupiteľstvom.
6	- Uskutočňovanie plánu. - Ročné vyhodnocovanie plánu. - Informovanie verejnosti o uskutočňovaní komunitného plánu. - Prieběžné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. - Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom komunitnom pláne.

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

1. Sociálno – ekonomická analýza

1.1. Základná charakteristika obce

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu B. n. Bebravou súčasťou Vyššieho územného celku Trenčín.

Základná charakteristika obce Kšinná (k 31.12.2014)

Kód obce	543136
Názov okresu	B. n. Bebravou
Názov kraja	Trenčiansky
Štatút obce	obec
PSČ	956 41
Telefónne smerové číslo	+421 - 38
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1352
Nadmorská výška obce - mesta v m	350
Celková výmera územia obce [km ²]	41,24
Hustota obyvateľstva na km ²	11,78
Zdroj: ŠÚ SR	

Nadmorská výška stredu obce je 350 m.n.m. a priemerná hustota obyvateľstva je 13 obyvateľov / km². V porovnaní s ostatnými obcami Slovenska patrí medzi slabo zaľudnené obce. Celková plocha katastra je 41,24 mil. m². Kšinná je obec na Slovensku v okrese Bánovce nad Bebravou. Naša obec je známa folklórom (folklórna skupina Bukovina), a tiež románskym kostolíkom sv. Kozmu a Damiána z 13. storočia (20.2.2020., <https://www.ksinnazavada.sk/obec/zakladne-udaje>). Závada pod Čiernym vrchom je pôvodne samostatná obec v severovýchodnej časti okresu Bánovce nad Bebravou. V súčasnosti je administratívnou súčasťou obce Kšinná. Leží v Strážovských vrchoch, v severnej časti Kšinianskej kotliny, v doline potok Závada, v nadmorskej výške 370 m n. m. Leží na konci cesty III. triedy Bánovce nad Bebravou - Uhrovec - Kšinná, ktorá pokračuje ďalej na sever do pramennej oblasti Závady, 2 km severne od Kšinnaj. Pôvodná obec vznikla valašskou kolonizáciou v roku 1481, patrila panstvu hradu Uhrovec. Je turistickým východiskom do Nitrických vrchov a juhovýchodnej časti Zliechovskej hornatiny: po zeleno-značkovanej trase cez Capárku (924,1 m n. m.) do obce Valaská Belá, po modro-značkovanej trase k Chate pod Čiernym vrchom (križovatka so zeleno-značkovanou trasou Trebichavské sedlo - Čierna Lehota) a ďalej po hrebeni na Závadskú poľana (križovatka s červeno-značkovanou trasou Kremenište - Capárka - Suchý vrch (1 027,8 m n. m.) - Rokoš (1 009,9 m n. m.) - Uhrovec). Oblasť je známa bohatým výskytom húb. Na severovýchodnom svahu Plešivca (722,5 m n. m.) sa nachádzajú dva lyžiarske vleky, v ich dolnej stanici stojí turistická Chata pod Čiernym vrchom (20.2.2020., <https://www.ksinnazavada.sk/obec/zakladne-udaje>).

1.1.0. História

Obec Kšinná sa nachádza v južnej časti Strážovskej vrchoviny, v údolí potoka Radiša, v nadmorskej výške 350m. Súčasťou obce sú aj lazy – Rakovec, U Hajšov, Na novine a Stavanie, k Závade p Č.v. patria Šebeňov a Filov laz, ktoré vypálili nacisti. V archívnych dokumentoch sa Kšinná objavuje od roku 1352 pod názvom XYNNA. Obec patrila neskôr do majetku Uhrovského panstva, ale bola oveľa staršia, čo dosvedčujú vykopávky neolitického sídliska, ako i popolnicového pohrebiska lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej a hrobové nálezy z doby sťahovania národov. O jej starobylosti svedčí i existencia románskeho kostola z polovice 13. st., ktorý bol zasvätený patrónom lekárov sv. Kozmovi a Damiánovi. V stredoveku patrila začas aj beckovskému panstvu. V obci sa nachádza budova bývalej školy, pôvodne štátna ľudová, postavená v roku 1933. K pamiatkovo zaujímavým objektom patrí klasicistický evanjelický a.v. kostol z roku 1814. V chotári obce bolo v roku 1555 42 usadlostí. Dopestovalo sa tu veľa ovocia, ktoré spracovávali v kamenných sušiarňach. Časť ovocia podľa záznamov z 19.stor. spracovávali na liehoviny v 3 páleniciach. V súčasnosti je na konci obce už iba jedna, ktorá patrí PD Uhrovec. Obyvatelia sa zaoberali prevažne poľnohospodárstvom, preto v obci boli 3mlyny. V roku 1930 tu žilo približne 1700 obyvateľov, mnohí odchádzali na sezónne práce po slovenských, českých i rakúskych majeroch. Boli však aj takí, ktorí odišli za robotou do Francúzska a

Ameriky. Každoročne odchádzalo za prácou okolo 500 ľudí. Vzhľadom na konfiguráciu terénu a drsné klimatické podmienky tu bol život veľmi tvrdý. Viacerí obyvatelia Kšinnaj patrili k tým, ktorí sa v roku 1944 veľmi aktívne zapojili do najväčšieho národnooslobodzovacieho vystúpenia proti fašizmu v Európe – SNP. Na pamiatku desiatich padlých partizánov bol v strede obce postavený pamätník/1963/. V roku 1957 bolo založené JRD. Kšinná má 971.63 ha poľnohospodárskej pôdy, z ktorých je vyše 275ha pasienkov. Aj preto sa v lokalite Hrabovky zameriavali na chov dobytka a v Závade pod Čiernym vrchom sa dodnes chovajú ovce. V časti Závada p.Č.v. je vybudovaný lyžiarsky vleč (20.2.2020, <https://www.ksinnazavada.sk/obec/historia-pamiatky>).

1.1.1. Územie, vodstvo, fauna a flóra

Územie

Obec Kšinná sa nachádza na západnom Slovensku a patrí do Fatransko-tatranskej oblasti. Z hľadiska administratívnych štruktúr je alokovaná v južnej časti Trenčianskeho kraja a východnej časti okresu Bánovce nad Bebravou. Obec je súčasťou združenia obcí Uhrovská dolina. Oblasť sa nachádza na rozhraní dvoch podsústav, Karpát a Panónskej panvy. Karpaty sú zastúpené na severe a západe územia Strážovskými vrchmi (Zliechovskou hornatinou a Nitrickými vrchmi), na západe zasahuje do oblasti aj Považský Inovec a Panónska panva Nitrianskou pahorkatinou, zastúpenou Bánovskou nivou. Do Vážskej nivy z juhu zasahuje Podunajská pahorkatina, zo severu Ilavská a Bytčianska kotlina.

Závada pod Čiernym vrchom

Závada pod Čiernym vrchom je pôvodne samostatná obec v severovýchodnej časti okresu Bánovce nad Bebravou. V súčasnosti je administratívnou súčasťou obce Kšinná. Leží v Strážovských vrchoch, v severnej časti Kšinianskej kotliny, v doline potok Závada, v nadmorskej výške 370 m n. m. Leží na konci cesty III. triedy Bánovce nad Bebravou - Uhrovec - Kšinná, ktorá pokračuje ďalej na sever do pramennej oblasti Závady, 2 km severne od Kšinnaj. Pôvodná obec vznikla valašskou kolonizáciou v roku 1481, patrila panstvu hradu Uhrovec. Je turistickým východiskom do Nitrických vrchov a juhovýchodnej časti Zliechovskej hornatiny: po zeleno-značkovanej trase cez Capárku (924,1 m n. m.) do obce Valaská Belá, po modro-značkovanej trase k Chate pod Čiernym vrchom (križovatka so zeleno-značkovanou trasou Trebichavské sedlo - Čierna Lehota) a ďalej po hrebeni na Závadskú poľana (križovatka s červeno-značkovanou trasou Kremenište - Capárka - Suchý vrch (1 027,8 m n. m.) - Rokoš (1 009,9 m n. m.) - Uhrovec). Oblasť je známa bohatým výskytom húb. Na severovýchodnom svahu Plešivca (722,5 m n. m.) sa nachádzajú dva lyžiarske vleky, v ich dolnej stanici stojí turistická Chata pod Čiernym vrchom (10.2.2023, <https://www.ksinnazavada.sk/obec/zakladne-udaje>).

Pôdne druhy

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. Pre tento účel je zostavených viacero národných i medzinárodných klasifikácií. Pre vyjadrenie zrnitosti pôd sa u nás najviac používa Nováková klasifikácia. Táto triedi pôdy na 7 druhov podľa obsahu hrubého ílu (frakcie pod 0,01 mm). Pozitívom takejto klasifikácie je dobrá zrozumiteľnosť pre užívateľov v praxi. Dovoľuje pomerne presne klasifikovať pôdne druhy už v teréne. Kategorizácia pôdných druhov podľa obsahu častíc <0,01 mm a zastúpenie pôdných druhov na poľnohospodárskych pôdach Slovenska je nasledovné:

Kategorizácia pôdných druhov		
Kategória zrnitosti	Obsah častíc < 0,01 mm	Zastúpenie v %
pôdy ľahké	- piesočnaté (0 - 10%)	6,4
	- hlinitopiesočnaté (10 - 20%)	
pôdy stredne ťažké	- piesočnatohlinité (20 - 30%)	73,2
	- hlinité (30 - 45%)	
pôdy ťažké	- ílovitohlinité (45 - 60%)	17,1
	- ílovité (60 - 75%)	
pôdy veľmi ťažké	- íly (> 75%)	3,3

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

	Zastúpenie pôdných druhov v okrese v %				
	ľahké piesočnaté, hlinitopiesočnaté	Kategória eróznej ohrozenosti			veľmi ťažké ílovité, íly
		stredne ťažké piesočnatohlinité	hlinité	ťažké ílovitohlinité	
B. n. Bebravou okres	0,03	78,92	4,40	15,21	1,45
Trenčiansky kraj	2,28	71,30	7,75	18,14	0,53

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Pôdne typy

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfofenetickej i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíjal a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou. Nižšími kategóriami klasifikačného systému pôd sú subtyp, varieta, forma. Na Slovensku je nasledujúca štruktúra pôdnych typov poľnohospodárskych pôd: (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoserwis/pd/pd.aspx, 10.2.2015):

Zastúpenie pôdnych typov v okresoch a krajoch SR (% z poľnohospodárskej pôdy)																
Okres	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PZ	PG	RA	OM	SK,SC	LI,RN	GL	KT	zrážy
BN okres	6,34	-	-	2,57	29,07	18,24	18,90	-	6,09	7,52	-	-	1,02	0,21	-	0,03
TN kraj	17,33	2,49	0,07	1,74	10,43	5,63	37,20	-	6,98	15,09	-	-	0,64	0,19	-	2,21

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoserwis/pt/pt.aspx

Dominantným pôdnym typom v katastri obce a jej okolí sú kambizeme a rendziny.

Kambizeme

Majú kambický B – horizont, ktorý vznikol v procese hnednutia, alterácie, oxidického zvetrávania (fyzikálne a chemické premeny prvotných minerálov a tvorba ílových minerálov). Kambizeme je charakteristická prítomnosťou kambického B – horizontu, ktorý sa nachádza pod ochrickým až melanickým A – horizontom. Pôdy tohto typu sú veľmi heterogénne, lebo sa nachádzajú na najrozličnejších materských horninách (vyvreté, metamorfované, sedimentárne) rôzneho mechanického (zrnitostného) zloženia. To podmieňuje ich druhovú a subtypovú pestrosť. V procese hnednutia dochádza k zafarbeniu horizontu hydrolízou uvoľnenými amorfnými oxidmi a hydroxidmi železa alebo železom v komplexných zlúčeninách – cheláty. K hnednutiu ďalej prispievajú aj procesy tvorby ílu. Vývoj kambizemí je doprevádzaný v závislosti od klímy vyluhovaním a acidifikáciou. V rámci pôdneho typu kambizeme rozoznávame 11 subtypov. Kambizeme sú najrozšírenejším pôdnym typom v SR. Nachádzajú sa v rôznych nadmorských výškach, podľa čoho rozlišujeme kambizeme nižších polôh 300 – 600 m.n.n. Priemerná ročná teplota 6 – 9 °C, ročný úhrn zrážok 600 – 900 mm a kambizeme vyšších polôh nad 600 m.n.n., priemerná ročná teplota 4 – 7 °C, ročný úhrn zrážok 800 – 1200 mm. V nižších polohách oblasti je v dôsledku vyššej mineralizácie nižší obsah humusu 2 – 3 %, ale jeho kvalita je lepšia v porovnaní s vyššími polohami, kde obsah kolíše od 4 – 6 %. Rozdiely sú aj v hodnotách pH. V nižších polohách je slabo kyslé (neutrálne) a vo vyšších polohách kyslé – extrémne. Celková sorpčná kapacita je taktiež rozdielna a závisí hlavne od zrnitostného zloženia. Nasýtenosť sorpčného komplexu je nízka od 30 – 50 % (vyššie hodnoty platia pre kambizeme nižších polôh.) Úrodnosť kambizemí je rôzna, znižuje sa od nižších polôh do horských oblastí a od hlbokých (bezskeletnatých) k plytkým (skeletnatým) pôdam. Väčšina kambizemí sa nachádza vo svahovitých plochách, preto sú ohrozené eróziou.

Rendziny

Sú typickým, ale nie najrozšírenejším predstaviteľom pôdneho krytu v okolí obce napriek tomu, že v geologickej stavbe tu dominujú karbonatické horniny. Je to spôsobené ich výskytom v rámci určitých stratigrafických sérií, charakteristických aj prítomnosťou silikátových a silikátovo-karbonátových hornín – hlavne rôznych bridlíc, pieskocov, kremencov, slienitých vápencov, slietov a karbonatických zlepenčov, na ktorých sa nevyvíjajú rendziny, ale kambizeme a pararendziny. Významnú úlohu tu zohráva aj intenzita vyluhovania uhličitanov, závislá od distribúcie vody v priestore, ktorá zase zodpovedá geometrickým formám reliéfu. Na konkávných formách (zniženiny) je intenzita vyluhovania karbonátov najvyššia a pôvodne sa tu vyskytujúce rendziny sú dnes transformované na kambizeme. Rendziny boli zistené na strmších svahoch alebo konvexných (vypuklých) až konkávno-konvexných formách reliéfu, na substrátoch tvorených prevažne kryštalicými vápencami a dolomitmi. Zo subtypov rendzín sa tu vyskytujú:

Rendzina organozemná, charakteristická > 10 cm mocným, organogénnym (humus > 35 %), mierne okysleným (pHH₂O okolo 6) nadložným horizontom a nachádzajúca sa vo vrcholových polohách. Rendzina litická, od organozemnej sa odlišuje menšou hrúbkou organogénneho nadložného horizontu (do 10 cm) i melanického humusového horizontu (hrúbka do 20 cm) a výraznejšou skeletnosťou – nad 50 %. Lokalizovaná je v bralnom reliéfe, na extrémne sklonených svahoch alebo na konvexných formách reliéfu. Rendzina typická tvoriaca sa na menej strmých, konvexných alebo prechodných častiach svahu na čistých uhličitanoch. Jej melanický humusový horizont len zriedka presahuje hrúbku 30 cm, obsahuje vždy skelet (10 – 70 %) a karbonáty (9 – 16 %) a je slabo zásaditej reakcie (pHH₂O prevažne nepatrne vyššie ako 7,5). V často prítomnej vyluhovanej variete rendziny typickej klesá obsah skeletu pod 30 %, znižuje sa pH (okolo 7) a karbonáty v jemnozemi takmer absentujú. Rendzina kambizemná zaberá konkávne formy reliéfu alebo úpätné polohy, je vždy hlbšia ako 30 cm. Popri čiastočne až úplne vyluhovanom melanickom humusovom horizonte (obsah karbonátov do 7 %, pHH₂O v intervale 4,8 – 7,6) má náznakovito vyvinutý kambický horizont za prítomnosti karbonátov a slabo zásaditú reakciu (pHH₂O v intervale 7,5 – 7,9).

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd

Pre účely praktickej realizácie poznatkov o produkčnej schopnosti pôd bolo potrebné vykonať integrované hodnotenia vzťahov medzi vlastnosťami pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), faktormi prostredia a dostupnými údajmi o úrodách plodín a tak vytvoriť relevantnú sústavu hodnotenia produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd, ktorá je vyjadrená v 100-bodovej stupnici, (od 100 do 1 BH BPEJ), resp. v príslušných kategóriách. Vyššie bodové hodnoty vyjadrujú vyšší produkčný potenciál pôdy a nižšie naopak nižší produkčný potenciál pôdy (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoserwis/bh/bh.aspx, 5.2.2015).

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	Zastúpenie kategórií bodových hodnôt (%)										Bodová hodnota (body)
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
Bánovce n. B. okres	0,45	0,58	10,91	4,83	13,71	29,31	25,07	14,49	0,64	-	54,94
Trenčiansky kraj	2,25	4,23	24,20	9,59	18,53	17,30	11,71	9,08	1,34	1,76	45,66

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Kšinná od roku 2012.

Výmera územia v ha.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celk. výmera úz. obce	4 124,2	4 124,2	4 124,2	4 124,2	4 124,2	4 124,2	4 124,2	4 124,2	4 124,2	4 124,2	4 124,2
Poľnohosp. pôda - spolu	1 164,0	1 164,0	1 164,0	1 163,9	1 163,9	1 163,9	1 163,8	1 163,8	1 163,8	1 163,8	1 163,7
- orná pôda	210,1	210,1	210,1	210,1	210,1	210,1	210,1	210,0	210,0	210,0	210,0
- záhrada	38,0	38,0	38,0	37,9	37,9	37,9	37,9	37,9	37,9	37,9	37,9
- trvalý trávny porast	915,9	915,9	915,9	915,9	915,9	915,9	915,9	915,9	915,9	915,9	915,9
Nepoľnoh. pôda - spolu	2 960,2	2 960,2	2 960,2	2 960,3	2 960,3	2 960,3	2 960,3	2 960,3	2 960,4	2 960,4	2 960,4
- lesný pozemok	2 839,4	2 839,4	2 839,4	2 839,4	2 839,4	2 839,4	2 839,4	2 839,4	2 839,4	2 839,4	2 839,4
- vodná plocha	19,7	19,7	19,7	19,7	19,7	19,7	19,7	19,7	19,7	19,7	19,7
- zast. plocha a nádv.	61,8	61,9	61,9	61,9	61,9	62,0	62,0	62,0	62,0	62,0	62,0
- ostatná plocha	39,2	39,2	39,2	39,2	39,2	39,2	39,2	39,2	39,2	39,2	39,3

Zdroj: 20.12.2022, ŠÚ SR, DataCubes,

Štruktúra výmer územia sa v priebehu sledovaného obdobia nezmenila prakticky vôbec. V roku 2022 boli poľnohospodárske pôdy zastúpené v rozlohe 1163,7 ha. Nepoľnohospodárska pôda bola zastúpená 2960,4 ha. Lesné pozemky boli v rozlohe 2839,4 ha. Zastavané plochy a nádvoria tvorili 62 ha.

Vodstvo

Povrchové vody

Hlavným vodným tokom v obci je riečka Radiša. Od prameňa tečie juhozápadným smerom, zľava priberá prítok spod Suchého vrchu (1 027,8 m n. m.) a následne ďalší spod Sedla pod Čiernym vrchom (785 m n. m.). Potom utvára dvojité zákruty, z pravej strany priberá Zavadu a preteká obcou Kšinná už južným smerom. Za obcou priberá sprava Kšinku, zľava Rakovec a opäť sprava Brusné. Vstupuje do Podunajskej pahorkatiny, podcelku Nitrianska pahorkatina a časti Bánovská pahorkatina. Preteká obcou Žitná - Radiša, konkrétne najprv časťou Radiša, kde priberá pravostranný prítok spod Bánovského vrchu (367,5 m n. m.) a potom okrajom časti Žitná, ležiacej pri sútoku Radiše s ľavostrannou Omastinou. Vzápätí vstupuje na územie obce Uhrovec, tu priberá zľava Striebornicu a stáča sa na západ. Rozširuje svoje koryto a mení smer toku na juhozápad, preteká cez Horné Naštice a následne vstupuje na územie mesta Bánovce nad Bebravou. Preteká intravilánom mesta a zároveň geomorfologickou časťou Bebravská niva. Tu sprvu tečie juhozápadným smerom, potom sa južne od centra stáča na západ, na krátkom úseku tečie viac-menej súbežne s Bebravou, preteká ešte cez Biskupice, v blízkosti nich ústi do Bebravy (190,6 m n. m.) (20.2.2020, [https://sk.wikipedia.org/wiki/Radi%C5%A1a_\(rieka\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Radi%C5%A1a_(rieka))))).

Rakovec je potok vo východnej časti okresu Bánovce nad Bebravou. Je to ľavostranný prítok Radiše, má dĺžku 2 km a je tokom VI. rádu. Tečie v Strážovských vrchoch, kde pramení v podcelku Nitrické vrchy, v časti Suchý, na západojuhozápadnom svahu Skaliek (558,5 m n. m.) v nadmorskej výške približne 415 m n. m. Od prameňa tečie najprv na západ, vteká do Kšinianskej kotliny, kde tečie západoseverozápadným smerom. Tu tečie v blízkosti osady Rakovec na pravom brehu, esovito sa stáča a z pravej strany priberá prítok (324,8 m n. m.) od osady Hajšovci. Napokon sa oblúkom stáča juhozápadným smerom a južne od **obce Kšinná** sa v nadmorskej výške cca 297,5 m n. m. vlieva do Radiše (20.2.2020, [https://sk.wikipedia.org/wiki/Rakovec_\(pr%C3%ADtok_Radi%C5%A1e\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Rakovec_(pr%C3%ADtok_Radi%C5%A1e))))).

Rakovec

(prítok Radiše)

Dĺžka toku	2 km
Rád toku	VI.
Povodie	Bebrava
Prameň	Skalky, Nitrické vrchy
Ústie	Radiša, Kšinná
Hydrologické poradie	4-21-11-165
Číslo recipienta	4-21-11-1042

Zdroj: 20.2.2020, [https://sk.wikipedia.org/wiki/Rakovec_\(pr%C3%ADtok_Radi%C5%A1e\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Rakovec_(pr%C3%ADtok_Radi%C5%A1e))

Podzemné vody

Výskyt a režim podzemných vôd ovplyvňuje geologická stavba územia a jeho geomorfologické pomery. Dolomity stredného triasu, ktoré zaberajú väčšinu sledovaného územia, sú prevažne silne tektonicky porušené s puklinovou až puklinovo-pórovou priepustnosťou. Stupeň transmisivity je vysoký (1.10⁻² - 1.10⁻³ m²/s). Podzemné vody sú dopĺňané zo zrážok a prestupom podzemných vôd z vyššie položených území, hladina podzemnej vody je prevažne voľná. Komplex je odvodňovaný prevažne skrytým prestupom podzemných vôd do recipientu a do nižšie položených sedimentov paleogénu a kvartéru. Vzhľadom na priaznivé hydrofyzikálne vlastnosti kolektora, jeho rozsah a celkovú geologickú stavbu, sú v tomto celku vytvorené priaznivé podmienky pre vytváranie zásob podzemných vôd (a ich eventuálne využitie). Možnosť zachytenia podzemných vôd v tomto komplexe je aj v podloží. Vo veľkej časti územia sa vyskytujú kvartérne svahové sedimenty, zastúpené prevažne hlinito-kamenitými suťami. Vzhľadom na charakter podložia je hlinitá zložka reprezentovaná prevažne ílovitou hlinou, čo spôsobuje veľmi slabú priepustnosť tejto vrstvy (v rozsahu rádov koeficienta filtrácie 1.10⁻⁶ - 10⁻⁹ m/s). Svahové sedimenty sú napájané výlučne atmosferic-kými zrážkami. Hĺbka hladiny podzemnej vody závisí na klimatických pomeroch a morfológii terénu. Svahové sedimenty nepredstavujú významný kolektor podzemnej vody. Výskyt kvartérnych fluvialných sedimentov je viazaný na údolie potoka Radiša a Hydina. Väčšinou sú tvorené štrkami, piesčitými štrkami a pieskami dnovej akumulácie, prekryté hlinami. Celok je charakterizovaný pomerne dobrou priepustnosťou, s koeficientom filtrácie rádovo 1.10⁻³ - 1.10⁻⁴ m/s. Hladina podzemnej vody je prevažne voľná. Podzemná voda prúdi zhruba paralelne s vodným tokom a je väčšinou v priamej hydraulickej spojitosti s povrchovými vodami v toku, čo trvale zabezpečuje dopĺňanie zásob týchto podzemných vôd, no na druhej strane môže nepriaznivo ovplyvňovať ich kvalitu.

Fauna a flóra

Rastlinstvo a živočíšstvo sú tými zložkami prírody, ktoré najvernejšie odrážajú kvalitu a smer vývoja životného prostredia. Najcitlivejšie druhy živočíchov a rastlín sa preto označujú za bioindikátory. Súčasný stav rastlinstva a živočíšstva je popri prírodných podmienkach a prirodzenom vývoji ovplyvnený predovšetkým dôsledkami činnosti človeka. Procesom odlesnenia spolu s dôsledkami znečisťovania ovzdušia a degradáciou prírodného prostredia nastal hromadný ústup citlivých druhov rastlín a došlo k zmenám biotopov. K faktorom ohrozenia pôvodných zachovalých biotopov patrí tiež šírenie niektorých invázných druhov. Bohatá biodiverzita v širšom a užšom okolí sa zachovala zásluhou vysokého podielu zalesnených plôch a rôznorodosti prírodných stanovišť, ako i legislatívnej ochrany veľkej časti územia.

Rastlinstvo

Rastlinstvo územia sa vyznačuje pestrú a bohatou vápencovou flórou so zastúpením teplomilných (panónskych) druhov. Hodnotu z hľadiska vývoja karpatskej flóry majú tzv. západokarpatské a karpatské endemity a subendemity, ako sú napr. poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*), klinček včasný (*Dianthus praecox*), klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), Soldanelka karpatská (*Soldanella carpatica*) a iné. Druhovou pestrosť rastlinstva v okolí obce podmieňuje vápencové podložie a skutočnosť, že sa tu stretávajú dva hlavné smery šírenia vegetácie – panónsky a karpatský prúd. Pestré klimatické podmienky územia umožnili osídlenie teplomilným panónskym druhom na výslnne južne orientovaných skalách a zástupcovia horskej karpatskej flóry našli útočisko na chladnejších tienených skalných stenách a úžľabinách. Z vysokohorských druhov na skalách svojimi kvetmi upútajú napr. horec Clusiov (*Gentiana Clusii*), astra alpínska (*Aster alpinus*), prvosenka holá (*Primula auricula*), z teplomilných druhov napr. už dosť vzácne sa vyskytujúci kavyľ pôvabný a kavyľ Ivanov (*Stipa pulcherrima*, *Stipa joannis*) a

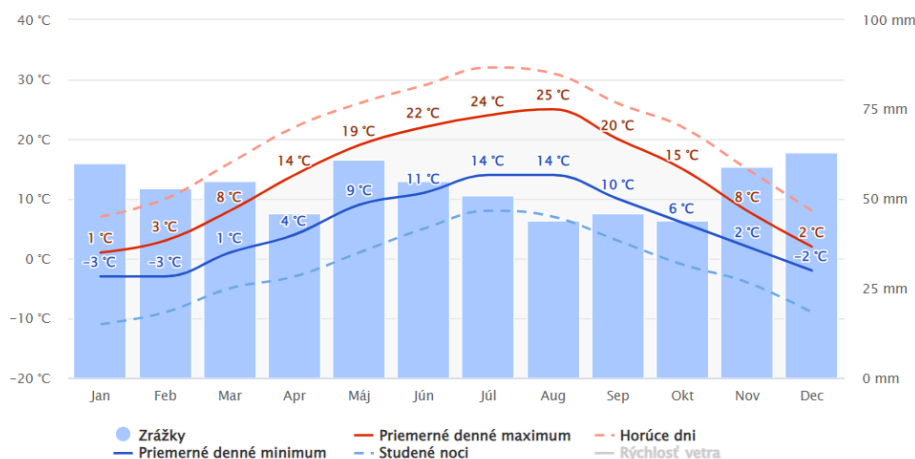
ďalšie. Na celom území prevládajú lesné spoločenstvá, najmä kvetnaté a vápencové bučiny. Z ohrozených lesných druhov možno spomenúť napr. jazyk jelení (*Phyllitis scolopendrium*), kortúzu Matthiolio (*Cortusa matthioli*), prilbice (*Aconitum sp.*) z orchideí kruštíky (*Epipactis sp.*), prilbovky (*Cephalanthera sp.*), atď. V závislosti od lokálnych pôdnych a mikroklimatických podmienok sú tu zastúpené aj lipovo-javorové sutinové lesy a na skalných biotopoch vzácné spoločenstvá reliktných borín. V nivách potokov sa zachovali zvyšky aluviálnych jelšových lesov. Na trvale zamokrených plochách sa vyskytujú prameniská, slatiny a mokré lúky. Celkový ráz tunajších pohorí určujú aj trávnaté porasty kosných lúk a pasienkov. Tieto stanovišťa sú bohaté na výskyt chránených a ohrozených druhov z čeľade vstavačovitých - vstavač mužský (*Orchis mascula*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*), bradáčik vajcovitolistý (*Listera ovata*), vemeník dvojlistý (*Platanthera bifolia*), vzácnejšie hmyzovník muchovitý (*Ophrys insectifera*), hmyzovník Holubyho (*Ophrys holubyana*), vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), kruštík močiarny (*Epipactis palustris*) a ďalšie. Výskyt svetlomilných druhov orchideí, nachádzajúcich sa v pestrých lúčnych a mokradných spoločenstvách je viazaný na tradičné spôsoby obhospodarovania (pravidelné kosenie a extenzívna pastva). Keďže o takéto hospodárenie nie je v dnešnej dobe záujem, hrozí mnohým druhom týchto spoločenstiev zánik v dôsledku zarastania. Sekundárnymi spoločenstvami, ktoré vznikli v minulosti pričinením človeka sú lúky a pasienky, s mnohými kvitnúcimi druhmi rastlín, vo vyšších polohách sú chudobné horské psicové porasty. V lesoch a na ich okrajoch sa z chránených druhov nachádza snežienka jarná a soldanelka uhorská. Zriedkavo možno nájsť ľaliu zlatohlavú, vemenník dvojlistý, orlíček obyčajný, bežnejší horec luskáčovitý, z orchideí kruštíky širokolistý a nenápadný bradáčik vajcovitolistý. Z výtrusných rastlín chvoštník jedľovitý, plavúň obyčajný, plavúň pučivý, zriedkavo rebrovka rôznohlavá, veľmi vzácné plavúň sploštený. V lúčnych spoločenstvách sa z ohrozených druhov nachádza mečík obyčajný, z orchideí najmä vstavač mužský a vstavačovec bazový. Z karpatských subendemitov sa v území nachádza na jar kvitnúca zubačka žliazkatá, ďalej zvonček hrubokoreňový, soldanelka uhorská, valeriána celistvolistvá, nevädza mäkká a šafran karpatský.

Živočíšstvo

Väčšia časť oblasti sa nachádza v oblasti živočíšstva listnatých lesov, ale zapadá sem aj časť oblasti živočíšstva ihličnatých lesov, ktorá sa nachádza v Strážovských vrchoch. Žijú tu divé zvieratá, medzi ktoré patria medvede, lišky, vlci, jelene, diviaky a taktiež sa v lesoch pohybujú aj srny. Pre úžitok ľuďstva sa v tejto oblasti chovajú najmä ošípané, hovädzí dobytok a ovce. V pomerne zachovaných zvyškoch starých vlhkých bukových lesoch sa udržali aj typické druhy karpatskej lesnej fauny: z bezstavovcov svetielkujúca dážďovka, veľký modrý slimák vrchovský, mnohé druhy ulitníkov, z ktorých je pre hornú Nítru osobitne významný z Vtáčnika opísaný a iba tu žijúci endemický druh závonatka skrytá. Z množstva druhov hmyzu sú zaujímavé veľkosťou a vzhľadom nápadné horské bystruškovité chrobáky: bystruška zlatá, bystruška horská a bystruška lesklá, ďalej pestrofarebné motýle: jasoň chochlačkový, vidlochvost ovocný, vidlochvost feniklový. Pre staré bučiny je typický fúzač alpský. Z vtákov sa v oblasti vyskytuje ohrozený hlucháň obyčajný, jariabok hôrny, vzácné dravce: orol kriklavý, orol kráľovský, hadiar krátkoprstý. Kyslé chudobné pôdy kryštalického podložja osídľujú typické oligotrofné druhy rastlín. Na otvorených priestranstvách v oblasti Žiaru vytvára nízke poliehavé kríčky vres obyčajný, plazivé stonky dlhé až jeden meter má chránený plavúň obyčajný. V údoliach, v blízkosti tokov na vlhkých a podmáčaných miestach sa vyvinuli významné vlhkomilné a mokradové rastlinné a živočíšne spoločenstvá. Ide o reliktné lokality z doby ľadovej, kde na zamokrených machoviskách rastú prvosenka pomúčená spolu s hmyzožravou tučnicou obyčajnou.

1.1.2. Klimatické pomery

Podnebie vo veľkej miere určuje od západu vplyv Atlantického oceánu, od juhu vplyv Jadranského mora, od východu vplyv obrovskej rozsiahlej pevniny východnej Európy a Ázie. Oceánske podnebie neprejavuje veľké výkyvy. Letá i zimy sú mierne, takže ročný výkyv je nepatrný. Vplyv Stredozemného a Jadranského mora sa prejavuje vo väčšej miere v jesennom období, najčastejšie v októbri prináša od juhu daždivé počasie s maximálnym jesenným množstvom zrážok. Východné vetry vanú viac na jar, a to vplyvom klimatických pomerov Podunajskej nížiny. Oblasť v ktorej obec leží má mierne teplú, v okolitých pohoriach teplú horskú klímu. Priemerné januárové teploty sa v tomto klimatickom subtype pohybujú od -6 do -3,5 °C, júlové od 17 do 17,5 °C. Úhrnný ročný súčet teplôt vzduchu vyšších ako 10 °C je 2200 - 2400.

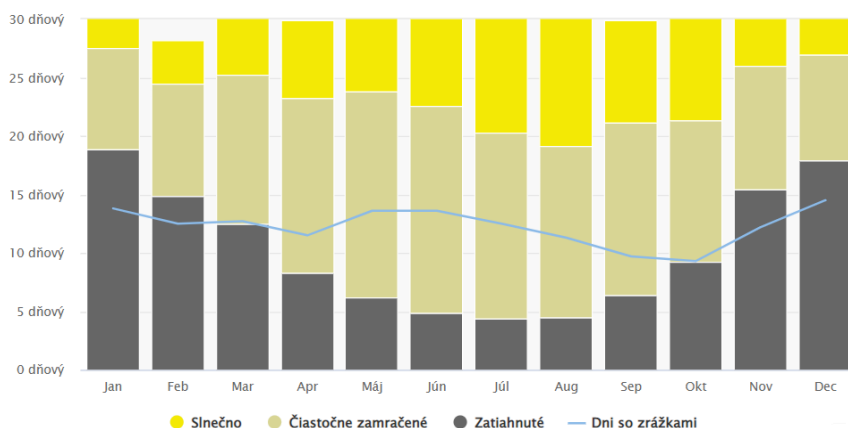

Obrázok: Priemerný úhrn zrážok v obci Kšinná

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Priemerné denné maximum (plná červená čiara) zobrazuje maximálnu teplotu priemerného dňa v každom mesiaci pre obec Kšinná. A naopak, "priemerné denné minimum" (plná modrá čiara) zobrazuje priemernú minimálnu teplotu. Horúce dni a studené noci (prerušovaná červená a modrá čiara) ukazujú priemer najhorúcejších dní a najstudenejších nocí v každom mesiaci za posledných 30 rokov.

Z globálneho hľadiska medzi najchladnejšie mesiac v roku patrí január a december. Najviac zrážok sa v obci vyskytuje v mesiacoch máj až júl a december.

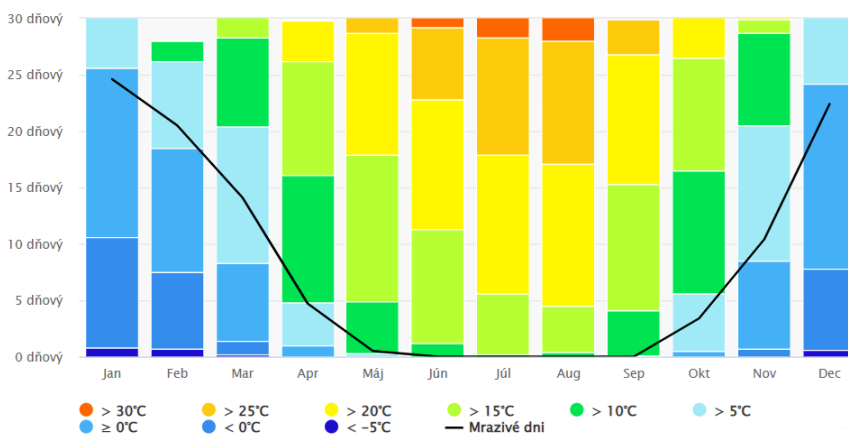

Obrázok: Slniečné, oblačné a daždivé dni v Kšinnaj

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Naj slnečnejšie sú letné mesiace, ktoré však majú aj najvýdatnejšie zrážky (70 - 90 mm), zväčša v podobe prudkých lejakov.

Diagram najvyššej teploty pre Kšinná zobrazuje, koľko dní v mesiaci dosiahne určitú teplotu.

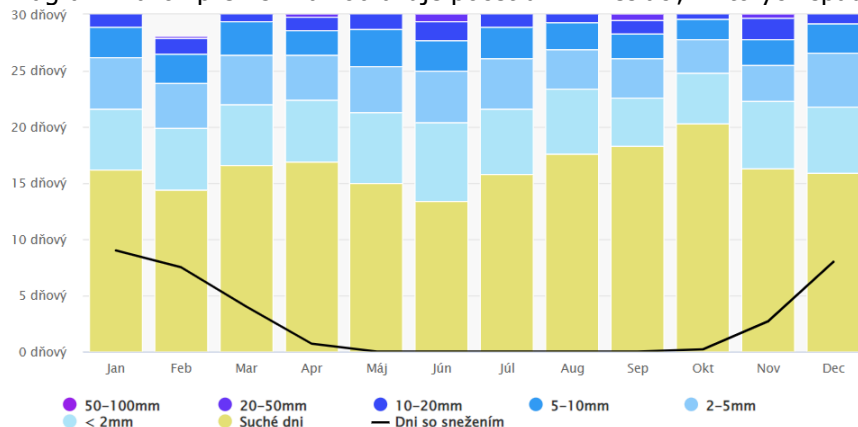
Obrázok: Najvyššie teploty

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Snehová pokrývka sa vyskytuje 100 - 120 dní do roka. V januári sa priemerne vyskytuje 17,5, vo februári 14 dní so snehovou pokrývkou. Najnižšie časti majú teplú klímu. Priemerné januárové teploty sa v tomto klimatickom subtype pohybujú od - 5 do - 2 °C, júlové medzi 16,5 a 18,0 °C. Úhrnný súčet teplôt vzduchu vyšších ako 10 °C je vysoký (2400 až 2900). Najslnečnejšie sú letné mesiace, najdaždivejší je koniec jari (máj - jún), keď naprší asi 25 % zo 650 až 850 mm ročnej výdatnosti zrážok. Snehová pokrývka sa v týchto častiach udrží 90 - 120 dní za rok, v januári sa vyskytuje priemerne 16 dní, vo februári asi 12 dní. Celá pahorkatinná časť opisovanej oblasti patrí do subtypu prevažne teplej nížinnej klímy, akú má napr. podstatná časť Východoslovenskej nížiny. Priemerné januárové teploty sa pohybujú od - 4 do - 1,5 °C, júlové medzi 18,5 a 19,5 °C. Ročný súčet teplôt vzduchu vyšších ako 10 °C je 2600 - 3000. Najmenšia priemerná oblačnosť je v tomto subtype v

septembri (47 % a v auguste (48 %), najväčšia koncom roka (75 %). Ročná výdatnosť zrážok je 650 - 700 mm. Najviac prší v júli a júni (75 - 85 mm), najmenej v januári a februári (asi 35 mm). Snehová pokrývka trvá v pahorkatinnej časti opisovanej oblasti 90 - 100 dní. V januári sa snehová pokrývka vyskytuje priemerne 15 dní, vo februári 11 dní.

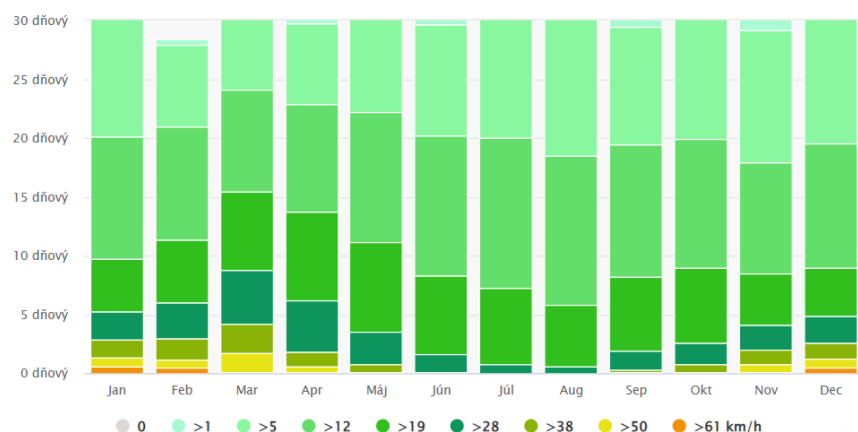
Diagram zrážok pre Kšinná zobrazuje počet dní v mesiaci, v ktorých spadne isté množstvo zrážok.

Obrázok: Úhrny zrážok

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Diagram pre obec Kšinná prezentuje nasledujúci graf dni v mesiaci, počas ktorých vietor dosahuje určitú rýchlosť.

Obrázok: Rýchlosť vetra

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Najviac veterných dní je v mesiacoch december, január a február.

1.1.3. Technická infraštruktúra

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu nie je v obci vybudovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Pokrytie mobilných operátorov je nedostatočné T - mobile 60 %, Orange 70 % a O2 cca. 60 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom DSL a 4G siete.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	ano/nie	áno	áno
Káblová televízia	ano/nie	Nie	nie
Verejný vodovod	pokrytie v %	áno	áno
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť	Nie	nie
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	20	80
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	0	100
Rozvodná sieť plynu	ano/nie	Nie	nie
pripojenie na sieť internet	DSL	áno	áno

	3G/4G	áno	áno
	Optická sieť	nie	nie
verejný internet	ano/nie	nie	Áno
verejný prístupový bod	ano/nie	nie	Áno
internetová kaviareň	ano/nie	Nie	nie
pokrytie signálom Orange	%	70 %	100 %
pokrytie signálom T-mobile	%	60 %	100 %
pokrytie signálom O2	%	60 %	80 %
verejnú studne	ano/nie	áno	áno
pramene pitnej vody	ano/nie	áno	áno
vodojemy	ano/nie	áno	áno
skládky TKO	ano/nie	nie	nie
separovaný zber	ano/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	ano/nie	Nie	áno
kompostovisko	ano/nie	Nie	áno
cintorín	počet	2	2
dom smútku	počet	2	2

Zdroj: OcÚ Kšinná, 2021

Zásobovanie obyvateľstva obce pitnou vodou je v súčasnosti vykonávané zo skupinového vodovodu (ďalej SKV). Pokrytie obce je cca. 90 %. Rozvodnú sieť v obci tvoria vodovodné potrubia DN 150 resp. DN 100 mm. Sieť je čiastočne zokruhovaná. Rozvojové zámery uvažujú so zásobovaním pitnou vodou z existujúcich rozvodov pitnej vody DN 100. Spôsob zásobovania jednotlivých rozvojových zámerných pitnou vodou bude upresnený v podrobnejších stupňoch projektovej dokumentácie. V rozvojových zámernoch sa navrhuje rozvod vody z rúr PVC DN 100. Na vodovodnej sieti budú osadené požiarne hydranty, ktoré budú slúžiť aj ako odkalovače, alebo odzdušňovače. Trasy vodovodných potrubí sú navrhnuté vo verejných komunikáciách a ich výstavba by mala prebiehať súčasne so stavbami a v predstihu pre výstavbu jednotlivých objektov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 20 bytov zásobovaných z verejnej vodovodnej siete. Vlastný zdroj pitnej vody malo 5 domov.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	20	5,32
v dome - vlastná	5	1,33
mimo domu - z verejnej siete	271	72,07
mimo domu - vlastná	1	0
bez prípojky	77	20,48
nezistený	2	0,53
Domy spolu	376	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Až 271 domov má vybudovaný septik, prípadne žumpu. Bez kanalizácie je 94 domov.

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	271	72,07
prípojka na kanalizačnú sieť	0	0
domáca čistička odpadových vôd	6	1,6
bez kanalizácie	94	25
nezistený	5	1,33
Domy spolu	376	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Obec Kšinná nemá vybudovanú kanalizačnú sieť. Odpadové vody sa zhromažďujú do žump a septikov rodinných domov, zariadení občianskej vybavenosti a výroby a sú likvidované individuálne vlastními jednotlivých nehnuteľností. Absencia kanalizácie ohrozuje stav povrchových i podzemných vôd a tým výrazne zhoršuje životné podmienky obyvateľstva. V súčasnosti je trend riešiť túto situáciu

samostatnými domovými čistiarnami. Z prevádzkových skúseností však vyplýva, že kvalita a technologické vybavenie mnohých domových ČOV je na nízkej úrovni a neumožňuje adekvátne čistenie odpadových vôd. Preto pri návrhu odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd treba vychádzať z nasledovných kritérií: v sídle riešiť odvádzanie splaškových odpadových vôd cez spoločnú splaškovú kanalizáciu, vybudovať pre obce mikroregiónu samostatnú mechanicko – biologickú ČOV, pričom v prvej etape je vhodné pre obec vybudovať ČOV so zvozom odpadových vôd zo žúmp a v druhej etape vybudovať splaškovú kanalizáciu. V obci je potrebné vybudovať splaškovú kanalizáciu profilu DN 300.

Do obce je vedená elektrická energia diaľkovými linkami VVN 220 kV, linky VVN 110 kV. V smere S-J katastrálnym územím prechádza elektrické vedenie VVN 220 kV. Obce v okolí sú elektrickou energiou zásobované z rozvodnej stanice 110/22 kV v meste Bánovce nad Bebravou. Vzdušné vedenie VN 22 kV, z ktorého je zásobovaná aj obec, je vedené južne od zastavaného územia obce. Z neho odbočujú vedenia k jednotlivým distribučným transformačným staniciam. Zásobovanie riešeného územia elektrickou energiou je zabezpečované prostredníctvom distribučných transformačných staníc 22/0,42 kV.

Obec Kšinná nie je zásobovaná zemným plynom. S výstavbou plynovodu sa neuvažuje.

1.2. Popis lokality

1.2.1. Alokácia

Obec Kšinná sa nachádza na západnom Slovensku a patrí do Fatransko-tatranskej oblasti. Z hľadiska administratívnych štruktúr je alokovaná v južnej časti Trenčianskeho kraja a východnej časti okresu Bánovce nad Bebravou. Obec je súčasťou združenia obcí Uhrovská dolina. Oblasť sa nachádza na rozhraní dvoch podsústav, Karpát a Panónskej panvy. Karpaty sú zastúpené na severe a západe územia Strážovskými vrchmi (Zliechovskou hornatinou a Nitrickými vrchmi), na západe zasahuje do oblasti aj Považský Inovec a Panónska panva Nitrianskou pahorkatinou, zastúpenou Bánovskou nivou. Do Vážskej nivy z juhu zasahuje Podunajská pahorkatina, zo severu Ilavská a Bytčianska kotlina.

1.2.2. Reliéf a geomorfológia

Geomorfológia

Reliéf v širšom, či užšom okolí obce formujú tieto prírodné celky: Strážovské vrchy na severe, Považský Inovec zo západnej časti, Nitrické vrchy z východnej strany a z juhu Podunajská pahorkatina. Považský Inovec (600 km²) je asi 48 km dlhý, 25 - 15 km široký masív, ktorý ako úzky polostrov vybieha z Fatransko - tatranskej oblasti Karpát do Podunajskej nížiny. Jeho juž. časť je úzka, na V od Piešťan sa masív Považského Inovca rozširuje, vzrastá jeho masívnosť aj nadmorská výška. Najväčšiu šírku (15 km) i výšku (1042 m) dosahuje na V od Nového Mesta nad. Váhom. Najvyšší vrch masívu, Inovec (1042 m), budujú kryštalické bridlice, rovnako ako asi 2 km na J vzdialený druhý najvyšší vrch Považského Inovca, Krželnicu (968 m). Činnosť človeka zmenila charakter vegetácie v tejto časti pohoria viac ako v okolí vrchu Jakubová (906 m), kde sa lepšie zachovali charakteristické bučiny. Rázsochy hl. chrbta obklopujú krátke doliny so strmými svahmi. Vedú cez ne početné prístupové cesty do vrcholovej oblasti Vysokého Inovca. Reliéf obce formujú vrchy Čierny vrch (997 m), Suchý vrch (1027 m), Rokoš (1010 m).

Geologické pomery

Po geologickej stránke patrí územie k západnému úseku flyša. Po vyvrásnení vnútorných Karpát sa na ich vonkajšom okraji vytvorila rozsiahla prehĺbenina, v ktorej sa počas paleogénu usadili mohutné až niekoľko stoviek metrov hrubé súvrstvia pozostávajúce z íľovcov, pieskovcov a zlepcov. Prevažnú časť územia buduje vnútorná jednotka flyšového pásma. Geologická stavba územia mala veľký význam na jeho morfológiu. Po vyvrásnení flyšového pásma nastalo v mladších treťohorách jeho rozrušovanie a erózia, ktorá mala rozhodujúci vplyv na modeláciu územia. V súčasnosti je územie formované činnosťou zrážkovej vody, mrazovým zvetrávaním, zosuvmi a hospodárskou činnosťou

človeka. Podľa morfológického členenia má územie ráz vrchoviny až nižšej hornatiny. Flyšové pásmo je teda základnou geologickou jednotkou oblasti. Základné charakteristiky uvedeného pásma prezentuje nasledujúci text:

Flyšové pásmo

Po vyvrásnení Centrálnych Západných Karpát sa už počas kriedového obdobia, ale najmä v paleogéne vytvorila v ich predpolí predhlbeň geosynklinálneho charakteru. Podmorskými chrbtami a valmi bola rozčlenená na niekoľko sedimentačných priestorov a jedným mohutným pozdĺžnym prahom na dve základné sedimentárno-tektonické jednotky: vonkajšiu (krosnenskú) a vnútornú (magurskú). Celá oblasť mala poklesávajúci charakter a bola ovplyvňovaná zemetrasnými otrasmi, ktoré spôsobovali zvrátenie nespevneného klastického materiálu, hromadiaceho sa na jej dne. Tento sa v podobe kalových prúdov dostával do centrálnych častí panvy, kde sa ukladal a spevňoval. Sedimentáciu ovplyvňovali časté podmorské zosuny. Tak sa usadzoval mohutný vrstevný komplex (5-7 km), v ktorom sa mnohonásobne striedali najmä ílové bridlice, pieskovce a zlepence vo vrstvách a polohách rôznej hrúbky (od niekoľkých cm do niekoľko desiatok metrov). Uvedený vývoj sa označuje ako flyšový (nem. fließen = tiecť). Žiadna z tektonických jednotiek flyšu sa dnes nenachádza vo svojom pôvodnom sedimentačnom priestore. Všetky boli prevrátené a pri vzniku príkrovov presúvané na sever po paleogéne a v neogéne. V obidvoch základných flyšových jednotkách vystupujú ílovce, pieskovce, slieň, íly, zlepenec, slieňovce, slieňité vápence.

1.3. Demografický vývoj

V obci žije viac ako 98,77 % obyvateľov so slovenskou národnosťou. Celkovo viac ako 67,9 % obyvateľov sa hlási k evanjelickému vierovyznaniu. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Kšinná v roku 2022.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Kšinná (rok 2022)						
	spolu	ženy	0-14	65+	15-65	
obec Kšinná	482	244	57	105	320	

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022,

V roku 2022 žilo v obci celkovo 482 obyvateľov. V tomto roku žilo v obci 244 žien. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 65 rokov - 320. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru obyvateľstva obce Kšinná podľa vierovyznania v roku 2021. Obec je podľa kritéria vierovyznania heterogénna s 1 dominantným vierovyznaním (evanjelické - 67,9 %). Rmskokatolícka cirkev bola stúpená 11,11 %. Pri 0,62 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 17,9 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Rímskokatolícka cirkev	54	11,11	
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	330	67,9	
Gréckokatolícka cirkev	2	0,41	
Reformovaná kresťanská cirkev	0	0	
Pravoslávna cirkev	0	0	
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	0	
iné	10	2,6	
bez vyznania	87	17,9	
nezistené	3	0,62	
Spolu	486		

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obec/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 98,77 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Slovenská	480	98,77	
Česká	3	0,62	
Ostatné	1	0,21	
Nezistené	2	0,41	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obec/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

V okrese Bánovce nad Bebravou je národnostná štruktúra podobná. Žije tu cca. 33539 obyvateľov slovenskej národnosti. Postupne narastá počet obyvateľov českej národnosti. Ostatné národnosti jú sledovanom období relatívne stabilné. Výrazne narástol počet obyvateľov ukrajinskej a rumunskej národnosti.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Spolu	37067	36963	36833	36742	36679	36512	36379	36184	35972	35658	35400
Slovenská	34217	34340	34261	34234	34224	34094	33987	33835	33668	33743	33539
Maďarská	26	26	29	30	32	33	33	33	34	31	33
Rómska	70	71	71	71	71	71	71	72	72	46	46
Rusínska	2	2	2	2	2	2	2	2	2	10	9
Ukrajinská	22	26	26	26	28	31	33	32	32	28	30
Česká	150	158	166	173	176	182	187	191	192	158	160
Nemecká	8	13	15	15	17	18	20	20	21	7	9
Poľská	12	10	10	9	9	10	11	12	12	9	11
Chorvátska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Srbská	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	8
Ruská	7	9	9	9	9	10	10	10	9	7	10
Židovská	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3
Moravská	14	15	15	14	14	14	13	13	12	7	7
Bulharská	1	5	5	5	5	5	6	6	6	1	1
Sliezska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Grécka	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1
Rumunská	9	12	12	13	13	15	16	16	17	13	13
Rakúska	1	15	15	16	18	18	18	19	20	3	4
Vietnamská	6	7	7	7	7	7	7	8	8	10	10
Albánska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
Iná a nezistená	2519	2251	2187	2115	2051	1999	1962	1912	1864	1545	1477

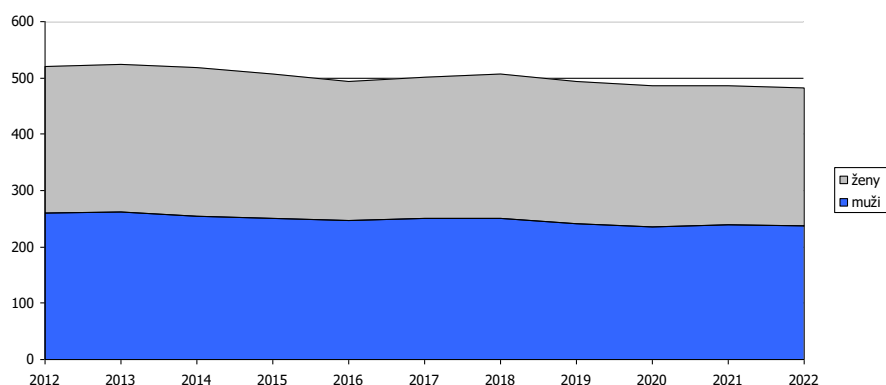
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

1.3.1. Demografia

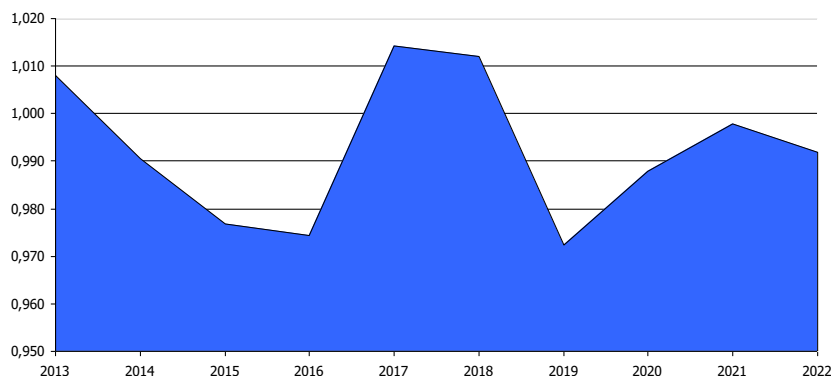
Problémom a zároveň bariérou rozvoja prevažnej časti obcí je postupné znižovanie počtu obyvateľov. V prípade obce Kšinná bol zaznamenaný rovnako pokles počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
o. Kšinná											
k 1.1.	506	520	524	519	507	494	501	507	493	486	486
k 30.6.	513	522	522	513	501	498	504	500	490	486	484
k 31.12.	520	524	519	507	494	501	507	493	487	486	482
muži	261	262	255	251	246	250	251	241	236	240	238
ženy	259	262	264	256	248	251	256	252	251	246	244
Index	-	1,008	0,990	0,977	0,974	1,014	1,012	0,972	0,988	0,998	0,992
Priemer Ix											0,993

Zdroj: ŠÚSR, 2012-2022, DataCubes

Obrázok: Vývoj počtu mužov a žien
 Zdroj: ŠÚSR, 2012-2022, DataCubes

Obrázok: Vývoj rastového indexu v obci
 Zdroj: ŠÚSR, 2012-2022, DataCubes

Počas sledovaného obdobia počet obyvateľov klesol o 38 (7,3 %). Priemerný index dosiahol hodnotu 0,993, čo predstavuje priemerný ročný pokles o 0,66 %. K najvyššiemu nárastu došlo v roku 2017, kedy vzrástol počet obyvateľov o 7 osôb. K roku s najnižším nárastom obyvateľstva patril rok 2013, kedy vzrástol počet obyvateľov o 4. V roku 2022 bol zaznamenaný pokles o 4 obyvateľov. K najväčšiemu poklesu došlo v roku 2019 - -14 obyvateľov. V obci žije väčší počet žien ako mužov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je hlboko pod úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k poklesu hustoty obyvateľstva. V roku 2012 dosiahla hustota hodnotu 12,44 a do roku 2022 klesla na hodnotu 11,74.

Hustota obyvateľov na km ² k 31.12. podľa územie a rok											
O. Kšinná	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
vidiek	59,1	59,34	59,61	59,87	60,03	60,34	60,66	60,98	61,23	61,31	61,57
SR	110,28	110,4	110,51	110,61	110,75	110,93	111,08	111,23	111,33	110,98	110,78
Trenčiansky kraj	131,87	131,67	131,46	131,19	130,92	130,63	130,31	130	129,63	127,86	127,1
okres B. nad Bebravou	80,26	80,13	79,88	79,64	79,47	79,22	78,9	78,54	78,1	77,53	76,91
O. Kšinná	12,44	12,66	12,65	12,44	12,14	12,06	12,22	12,12	11,88	11,78	11,74

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

1.3.2. Prirodzený prírastok a úbytok

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese Bánovce nad Bebravou, ako aj prirodzený prírastok v obci Kšinná.

Prirodzený prírastok											
O. Kšinná	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
o. B. nad Bebravou HMPP	1,35	-1,49	-0,79	-1,01	-0,11	-1,12	-1,62	-2,43	-2,36	-4,44	-4,42
prirodzený prírastok	-3	-3	-5	-9	-8	-1	-2	-6	-3	-4	-6
hrubá miera pr. prír.	-5,85	-5,75	-9,59	-17,54	-15,98	-2,01	-3,97	-12	-6,12	-8,23	-12,4

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje negatívny trend. Počet živonarodených neprekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov v žiadnom roku sledovaného obdobia. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v roku 2015 a 2016 a to - 9 a 8 osôb.

1.3.3. Pôrodnosť

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Kšinná. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2016, kedy hrubá miera dosiahla 10,22. Do roku 2022 klesol tento počet na 7,63. V súčasnosti je v obci nerovnomerný trend. Najvyšší počet živonarodených bol evidovaný v roku 2017 a 2020 a to 6 a 5 osôb.

Počet živonarodených											
O. Kšinná	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
o. B. nad Bebravou HM	10,03	9,32	8,48	9,24	10,22	9,84	8,64	8,35	8,01	8,18	7,63
narodení	4	4	4	3	3	6	4	2	5	4	1
živonarodení	4	4	4	3	3	6	4	2	5	4	1
hrubá miera živorod.	7,8	7,66	7,67	5,85	5,99	12,06	7,94	4	10,2	8,23	2,07

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje podobné tendencie, ako v prípade obecnej štatistiky. Potratovosť v obci je na nižšej priemernej úrovni ako je priemer okresu. V obci sa počas sledovaného obdobia vyskytol najväčší počet potratov v roku 2018.

Počet potratov											
O. Kšinná	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
o. B. nad Bebravou HM	1,81	2,32	2,36	2,2	1,83	2,24	1,76	2,37	2,08	1,42	1,41
potratovosť	0	0	0	1	0	1	2	0	1	0	0
hrubá miera potratovosti	0	0	0	1,95	0	2,01	3,97	0	2,04	0	0
index potratovosti	0	0	0	33,33	0	16,67	50	0	20	0	0
ukončené tehotenstvá	4	4	4	4	3	7	6	2	6	4	1
hrubá miera uk. tehot.	7,8	7,66	7,67	7,8	5,99	14,07	11,9	4	12,24	8,23	2,07

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

1.3.4. Úmrtnosť

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s trendom nárastu v posledných rokoch sledovaného obdobia. Počet kolíše okolo 10,57 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2021.

V obci Kšinná možno sledovať rastúci aj klesajúci trend. V roku 2012 bolo evidovaných 13,65 zomretých na 1000 obyvateľov, v roku 2022 to bolo 14,46. V roku 2020 to bolo 16,33 zomretých na 1000 obyvateľov.

Počet zomretých											
O. Kšinná	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
o. B. nad Bebravou HM	8,68	10,81	9,27	10,25	10,32	10,96	10,26	10,78	10,37	12,62	12,05
zomretí	7	7	9	12	11	7	6	8	8	8	7
hrubá miera úmrtnosti	13,65	13,41	17,26	23,39	21,98	14,07	11,9	16	16,33	16,46	14,46

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

1.3.5. Migrácia

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok pozitívny aj negatívny trend. V roku 2012, 2013, 2017, 2018, 2021 a 2022 presahoval počet prisťahovaných počet vystáňovaných. Najvyššia pozitívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2012.

Saldo sťahovania

O. Kšinná	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
o. B. nad Bebravou HM	-1,81	-1,32	-2,74	-1,47	-1,61	-3,44	-2,03	-2,95	-3,52	-4,19	-2,84
migračné saldo	17	7	0	-3	-5	8	8	-8	-3	4	2
hr. miera migr. salda	33,14	13,41	0	-5,85	-9,99	16,08	15,87	-16	-6,12	8,23	4,13

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Kšinná. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia SR.

Migrácia obyvateľstva

O. Kšinná	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
prist'ahovaní	22	10	23	3	7	17	12	6	13	12	13
vyst'ahovaní	5	3	23	6	12	9	4	14	16	8	11

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

V sledovanom období počet vyst'ahovaných kolíše. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2014 - celkovo až 23 vyst'ahovaných, v roku 2012 a 2020. V roku 2022 počet vyst'ahovaných dosiahol hodnotu 11. Najväčší počet prist'ahovaných bol zaznamenaný v roku 2012 a 2014, kedy sa do obce prist'ahovalo celkovo 22 a 23 obyvateľov. V roku 2022 sa do obce prist'ahovalo 13 osôb.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok vykázal v okrese v sledovanom období len zápornú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)

O. Kšinná	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
o. B. nad Bebravou HM	-0,46	-2,81	-3,52	-2,47	-1,72	-4,56	-3,65	-5,37	-5,88	-8,63	-7,26
celkový prírastok	14	4	-5	-12	-13	7	6	-14	-6	0	-4
hrubá miera celk. pr.	27,29	7,66	-9,59	-23,39	-25,97	14,07	11,9	-28	-12,24	0	-8,26

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu prírastku došlo v roku 2012, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu 14. K celkovému úbytku v obci počas sledovaného obdobia došlo počas 6 rokov.

1.3.6. Sobášnosť a rozvodovosť

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Kšinná. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2012 pripadalo 4,32. Do roku 2022 bol ich počet na hodnote 4.

Počet sobášov

O. Kšinná	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
o. B. nad Bebravou HM	4,32	4,86	4,34	4,73	4,96	4,56	4,77	5,07	4,02	3,71	4
sobášnosť	2	2	2	1	1	1	1	0	2	1	2
hrubá miera sobášnosti	3,9	3,83	3,84	1,95	2	2,01	1,98	0	4,08	2,06	4,13

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci nižšia, ako v prípade okresu. Najvyšší počet sobášov sa uskutočnil v rokoch 2012 až 2014, 2020 a 2022. V prípade rozvodovosti boli hodnoty pod úrovňou okresu. K najväčšiemu počtu rozvodov došlo v roku 2012 - 3.

Počet rozvodov

O. Kšinná	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
o. B. nad Bebravou HM	2,51	2,03	2,2	2,26	2,42	1,78	1,45	1,68	1,61	1,87	1,38
rozvodovosť	3	0	0	2	2	0	0	2	1	0	0
hrubá miera roz.	5,85	0	0	3,9	4	0	0	4	2,04	0	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

1.3.7. Veková štruktúra

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

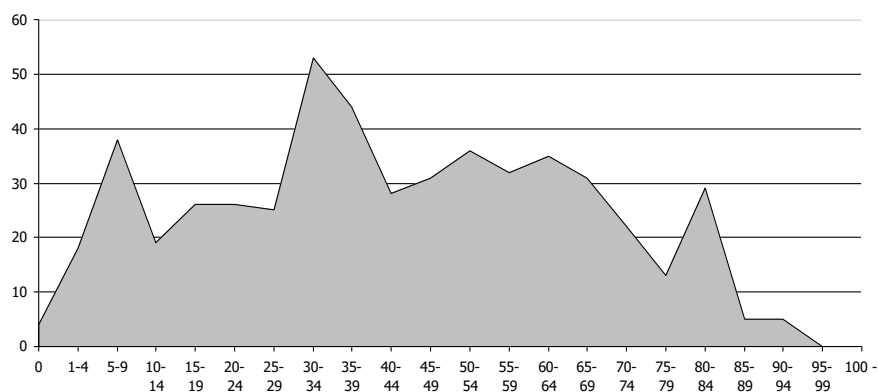
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Spolu	520	524	519	507	494	501	507	493	487	486	482
0	4	4	3	3	3	6	4	2	5	4	3
1-4	18	18	20	17	11	13	17	14	16	19	11
5-9	38	35	32	26	23	24	22	19	17	19	22
10-14	19	22	24	32	33	35	35	33	23	19	21
15-19	26	27	24	22	25	20	23	26	28	26	28
20-24	26	25	28	29	28	28	27	24	27	29	21
25-29	25	24	21	22	18	27	24	27	27	26	26
30-34	53	47	38	31	28	24	23	21	22	16	19
35-39	44	53	56	54	49	44	41	33	28	34	29
40-44	28	31	32	35	40	47	55	56	53	44	42
45-49	31	29	30	30	29	28	30	35	37	45	50
50-54	36	36	36	32	38	32	30	29	33	33	32
55-59	32	32	28	33	31	37	37	35	29	35	33
60-64	35	35	39	35	35	31	31	29	33	33	40
65-69	31	31	32	35	32	32	33	36	33	31	27
70-74	22	22	26	26	29	30	29	31	33	29	31
75-79	13	14	11	11	9	13	18	19	20	24	24
80-84	29	25	23	19	12	9	10	7	7	6	11
85-89	5	9	12	11	17	18	14	9	8	7	5
90-94	5	5	3	2	2	2	3	7	7	6	7
95-99	0	0	1	2	2	1	1	1	0	1	0
100 -	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

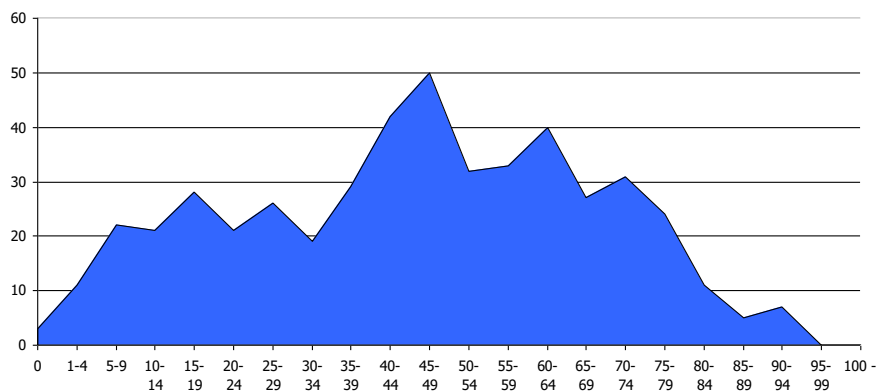
K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 40 - 49 a od 75 do 79. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Kšinná.

Veková štruktúra obyvateľstva

2012

2022

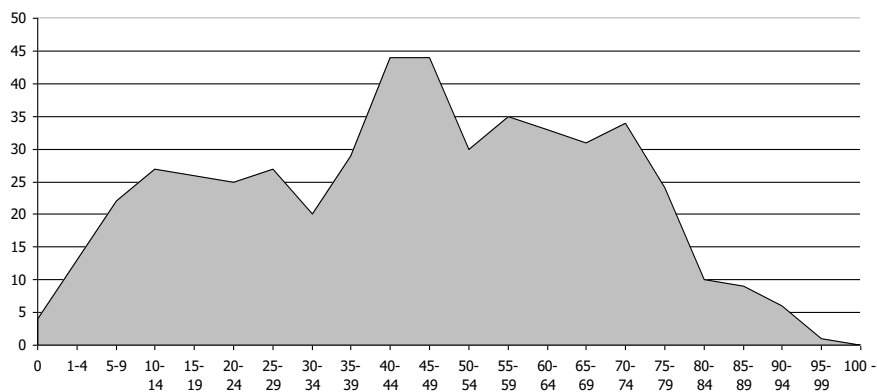
Prognózy

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k nárastu počtu obyvateľov hlavne v predproduktívnom, produktívnom a poproduktívnom veku. Do roku 2033 by mal celkový počet obyvateľov stúpnuť na 558 obyvateľov. Vekové skupiny by mali mať rovnomerný vývoj. Intenzívnejší vývoj by mal pokračovať vo vekových skupinách od 45 do 54.

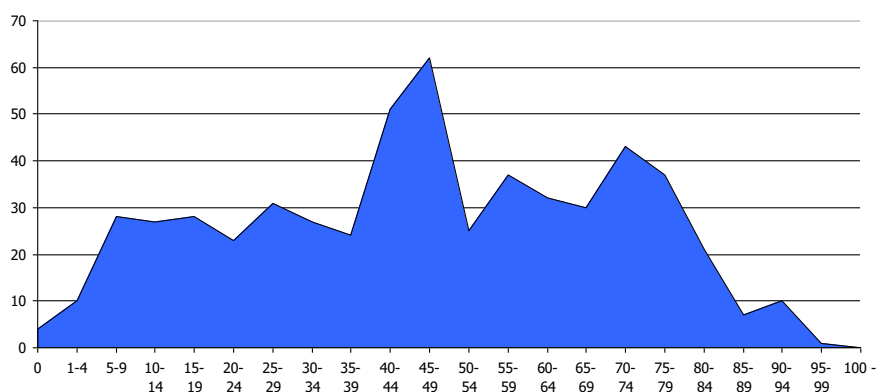
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Spolu	496	502	507	514	518	525	532	538	545	551	558
0	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
1-4	13	13	13	12	12	12	11	11	10	10	10
5-9	22	23	23	23	23	24	24	25	26	27	28
10-14	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27
15-19	26	27	27	27	27	27	28	28	28	28	28
20-24	25	25	25	25	24	24	24	24	24	23	23
25-29	27	27	28	28	29	29	29	30	30	31	31
30-34	20	21	21	23	23	23	24	25	25	26	27
35-39	29	28	28	27	26	26	26	25	25	24	24
40-44	44	45	45	46	46	48	49	49	50	51	51
45-49	44	46	48	50	51	53	55	57	58	60	62
50-54	30	30	29	29	28	28	27	27	26	26	25
55-59	35	35	35	35	36	36	36	36	37	37	37
60-64	33	33	33	33	33	32	32	32	32	32	32
65-69	31	31	31	31	31	31	31	30	30	30	30
70-74	34	35	36	37	37	38	39	40	41	42	43
75-79	24	25	27	28	29	31	32	33	35	36	37
80-84	10	11	12	14	15	15	17	18	19	20	21
85-89	9	9	8	8	8	8	8	7	7	7	7
90-94	6	7	7	7	8	8	8	9	9	10	10
95-99	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
100 -	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

Prognózovaná veková štruktúra obyvateľstva 2022

2032

Ďalšie demografické charakteristiky

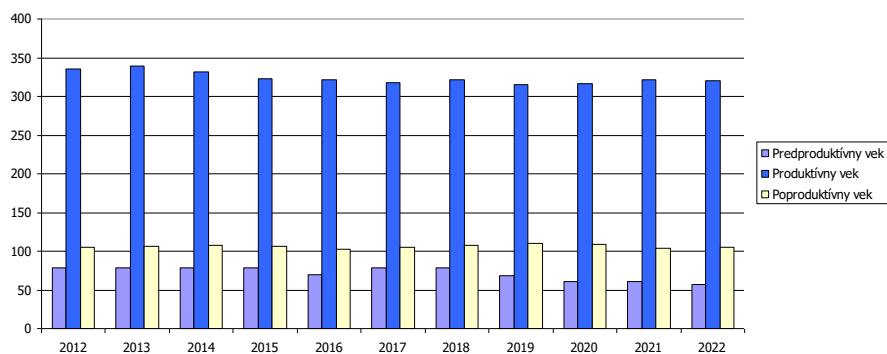
Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bola zaznamenaná stagnácia. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles o 42 obyvateľov. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal pokles o 16.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Predproduktívny vek	79	79	79	78	70	78	78	68	61	61	57
Produktívny vek	336	339	332	323	321	318	321	315	317	321	320
Poproduktívny vek	105	106	108	106	103	105	108	110	109	104	105

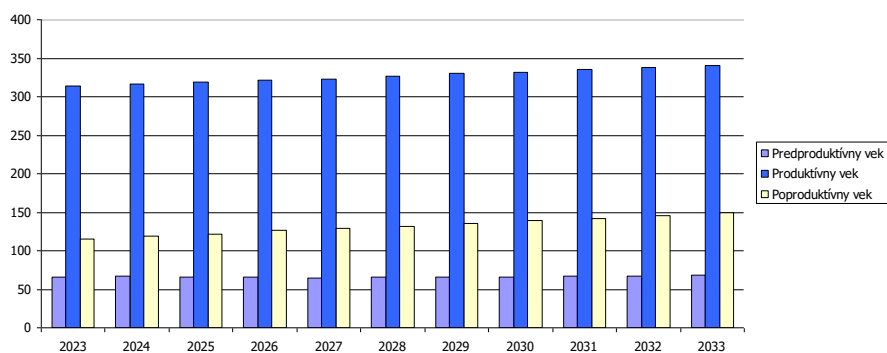
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k poklesu hlavne vo vekových skupinách predproduktívneho a produktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2033.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2033

Do roku 2033 sa predpokladá nárast obyvateľov vo vekovej skupine poproduktívneho, produktívneho a predproduktívneho veku. Vo vekovej skupine poproduktívneho veku sa predpokladá nárast o 35 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2033

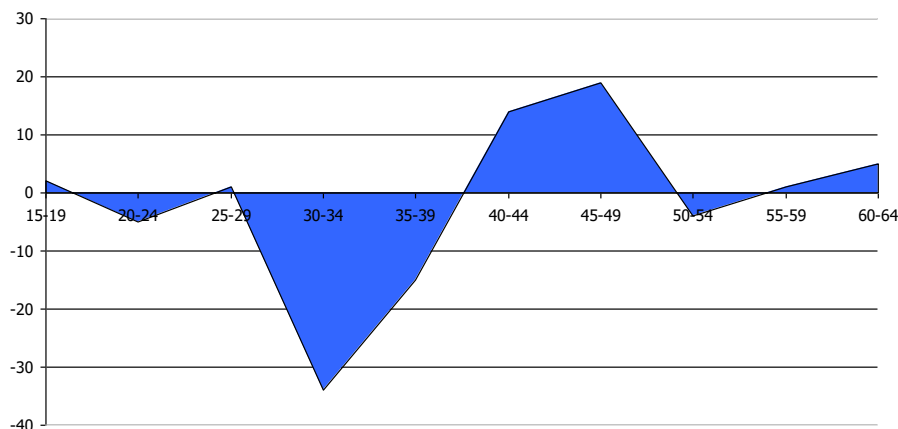
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Predproduktívny vek	66	67	66	66	65	66	66	66	67	67	68
Produktívny vek	314	317	319	322	323	327	331	332	336	338	341
Poproduktívny vek	115	119	122	126	129	132	136	139	142	146	149

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 40 do 49 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 30 do 34 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2012 až 2022 bol zaznamenaný len v skupine 20 až 24, 30 až 39 a 50 až 54 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2012 a 2022

Vek	2012	2022	rozdiel 2022 -2012
15-19	26	28	2
20-24	26	21	-5
25-29	25	26	1
30-34	53	19	-34
35-39	44	29	-15
40-44	28	42	14
45-49	31	50	19
50-54	36	32	-4
55-59	32	33	1
60-64	35	40	5

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Z ekonomického hľadiska daná štruktúra je vyhovujúca.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 98,77 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Slovenská	480	98,77	
Česká	3	0,62	
Ostatné	1	0,21	
Nezistené	2	0,41	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

V obci žijú 3 obyvatelia českej národnosti. Pri 2 obyvateľoch nebola zistená národnosť.

1.3.8. Príjmy a výdavky domácností

Príjmy domácností

Priemerný čistý príjem domácnosti mal v sledovanom období rastúcu tendenciu. V priemere stúpol od roku 2010 do roku 2020 o 47,76 %. Spomedzi ostatných regiónov SR je na nadpriemernej úrovni.

Čisté peňažné príjmy v Eur											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Slovenská republika	349,0	361,8	366,3	369,9	390,1	422,8	440,9	455,8	473,4	495,8	501,0
Bratislavský kraj	442,8	452,5	468,5	486,8	509,3	554,1	576,5	587,6	609,1	635,1	646,9
Trnavský kraj	373,2	376,7	384,6	387,7	419,9	440,2	458,6	475,8	494,8	517,1	530,9
Trenčiansky kraj	355,5	364,6	371,0	375,7	403,2	440,7	460,3	478,4	497,6	513,9	525,3
Nitriansky kraj	344,0	361,8	352,2	353,7	384,8	412,3	436,4	451,2	469,3	482,7	493,0
Žilinský kraj	337,5	356,3	367,0	362,1	372,2	395,2	410,5	423,8	440,2	457,0	471,5
Banskobystrický kraj	335,3	349,6	353,1	355,8	368,7	420,9	435,5	450,6	467,6	499,1	492,6
Prešovský kraj	305,5	327,1	327,7	328,3	344,3	359,4	375,8	390,3	404,7	425,2	430,3
Košický kraj	322,1	330,4	333,8	337,3	350,9	393,0	406,9	421,3	437,5	466,1	455,7

Zdroj: 20.7.2022, DataCubes, ŠÚ SR,

Výdavky domácností

Štruktúru výdavkov domácností prezentuje nasledujúca tabuľka. Najvyššie výdavky domácnosti dlhodobo plynú na stravovanie (87,97 €) a bývanie (cca. 72,79 € na osobu). Vysoký podiel (hlavne v prípade pracujúceho obyvateľstva obce) pripadá na dopravu do zamestnania, keďže, hlavné

pracovné trhy sa nachádzajú mimo obce – v okresnom meste Bánovce nad Bebravou, v krajskom meste Trenčín, ale aj v meste Bratislava.

Čisté peňažné výdavky (od r. 2009) v eurách											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Spolu	300,98	333,31	325,83	324,27	322,83	394,21	400,46	412,56	421,63	432,21	479,08
Potraviny a nealk. nápoje	69,26	71,38	72,25	74,13	75,87	74,71	76,33	80,27	83,59	88,33	87,97
Alkoholické nápoje a tabak	8,26	9,17	8,73	8,94	9,71	11,21	11,48	11,84	12,19	12,6	13,05
Odievanie a obuv	16,58	18,33	17,27	17,09	17,28	23,93	24,11	25,51	25,45	24,63	15,92
Bývanie, voda, elektrina, ...	62,59	67,38	64,41	62,95	61,91	66,05	65,18	63,93	65,1	69,64	72,79
Nábytok, bytové vybavenie ..	13,39	17,41	13,56	13,2	12,73	22,85	23,35	23,76	24,56	24,65	23,1
Zdravotníctvo	10,01	10	9,62	9,83	9,91	11,95	12,27	12,84	13,06	13,63	12,56
Doprava	20,62	28,59	30,26	28,4	23,99	44,3	45,24	48,33	49,86	49,21	42,13
Pošty a telekomunikácie	15,56	17,23	17,04	16,72	16,89	18,29	18,46	18,54	18,48	18,28	19,82
Rekreácia a kultúra	16,91	22,98	28,27	28,78	29,58	26,83	27,34	27,71	28,16	28,56	18,02
Vzdelávanie	0,66	1,06	0,52	0,55	0,65	2,92	2,98	3,11	3,13	3,2	1,28
Hotely, kaviarne a reštau...	13,88	16,72	14,76	14,66	14,96	20,07	21,25	22,97	23,86	25,18	19,92
Rozličné tovary a služby	20,66	22,76	22	21,65	20,95	27,84	28,17	28,42	28,87	30,17	38,81
Ostatné čisté výdavky	32,6	30,29	27,14	27,36	28,43	43,26	44,33	45,32	45,32	44,11	113,72

Zdroj: 20.7.2022, DataCubes, ŠÚ SR,

Naopak najnižší podiel výdavkov pripadá na vzdelávanie, telekomunikácie, alkohol a zdravotníctvo. Pomerne vysoké % výdavkov pripadá na rozličné tovary a ostatné výdavky.

1.3.9. Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 40 do 49 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 30 do 34 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2012 až 2022 bol zaznamenaný len v skupine 20 až 24, 30 až 39 a 50 až 54 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2012 a 2022					
Vek	2012	2022	rozdiel 2022 -2012		
15-19		26	28	2	
20-24		26	21	-5	
25-29		25	26	1	
30-34		53	19	-34	
35-39		44	29	-15	
40-44		28	42	14	
45-49		31	50	19	
50-54		36	32	-4	
55-59		32	33	1	
60-64		35	40	5	

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

1.3.10. Náboženská charakteristika

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru obyvateľstva obce Kšinná podľa vierovyznania v roku 2021. Obec je podľa kritéria vierovyznania heterogénna s 1 dominantným vierovyznaním (evanjelické - 67,9 %). Rmskokatolícka cirkev bola stúpená 11,11 %. Pri 0,62 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 17,9 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Rímskokatolícka cirkev	54	11,11	
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	330	67,9	
Gréckokatolícka cirkev	2	0,41	
Reformovaná kresťanská cirkev	0	0	
Pravoslávna cirkev	0	0	

Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	0
iné	10	2,6
bez vyznania	87	17,9
nezistené	3	0,62
Spolu	486	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

1.4. Vzdelanie a zamestnanosť

1.4.1. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

V obci majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania so stredným odborným vzdelaním - s maturitou - 29,1 %, učňovským - 25,31 % a so základným vzdelaním - 17,8 %. Obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním tvorili 11,52 %. Obyvatelia so základným vzdelaním do 14 rokov boli zastúpení 8,44 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012

dosiahnuté vzdelanie	počet	%
bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	41	8,44
základné	83	17,8
stredné odborné učňovské (bez maturity)	123	25,31
úplné stredné (s maturitou)	141	29,1
vyššie odborné vzdelanie	35	7,2
vysokoškolské	56	11,52
bez školského vzdelania (15+ rokov)	1	0,21
nezistené	6	1,23

Zdroj: statistics.sk, 10.2.2021

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra vyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov so stredným odborným vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

1.4.2. Vzdelanostná štruktúra rómskeho etnika

Vzdelanostná štruktúra rómskeho obyvateľstva kopíruje celoslovenské štatistiky. Vzdelanosť je hlavným problémom nielen z hľadiska prístupu na trh práce, ale aj z hľadiska spôsobu života, stravovania, hygieny a páchania trestnej činnosti.

Dominantná časť obyvateľov rómskeho etnika má ukončené len základné vzdelanie. Druhou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia bez vzdelania. Uvedené skupiny sa vyznačujú nulovou kvalifikáciou častokrát bez schopnosti čítať a písať. Z hľadiska pracovného zaradenia sú schopní vykonávať len hrubú manuálnu prácu, väčšinou sezónnu. Mnohí obyvatelia v tejto skupine nedisponujú ani pracovnými návykmi a s tým súvisiacou pravidelnosťou, zodpovednosťou. Z hľadiska času sa situácia ešte zhoršuje a je potrebné prijať prísnejšie opatrenia hlavne z úrovne štátu.

V obci Kšinná táto skupina nie je zastúpená.

1.4.3. Štruktúra zamestnanosti v obci

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemysel, obchod a vzdelávanie. Silne zastúpené je verejná správa a stavebníctvo. Od roku 2011 sa podiel priemyslu na zamestnaní zvýšil (64,08 %). Najvýraznejší pokles nastal v prípade obchodu a vzdelávania.

Štruktúra zamestnanosti podľa NACE v %											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Poľnoh., lesníctv...	8,09	7,74	7,95	7,38	6,32	7,99	5,02	5,34	6,69	6,26	5,78
Priemysel spolu	58,80	56,86	57,20	57,83	56,57	53,90	58,25	54,94	50,60	55,25	64,08
Priemyselná výroba	57,86	55,52	56,16	56,11	55,01	52,96	56,76	53,50	49,40	53,72	62,54
Dodávka elektrin...	0,49	0,49	0,47	0,60	0,56	0,51	0,50	0,52	0,45	0,50	0,81
Dodávka vody; či...	1,25	1,23	1,20	1,13	1,00	0,98	0,98	0,92	0,76	1,04	0,73
Stavebníctvo	2,51	3,08	1,87	2,46	4,89	8,41	3,56	5,14	10,24	4,43	3,09
Veľkoobchod a m...	7,62	6,90	8,26	7,93	8,60	5,74	6,61	7,77	8,67	6,41	5,93
Doprava a skladovanie	2,69	2,82	3,46	2,14	2,11	2,37	2,25	2,02	1,70	2,28	2,52
Ubytovacie a stra...	0,66	0,65	0,63	0,59	0,59	0,53	0,51	0,52	0,46	0,53	0,49
Informácie a kom...	0,05	0,05	0,05	0,05	0,06	0,07	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
Finančné a poisťo...	0,45	0,50	0,53	0,45	0,47	0,42	0,39	0,33	0,35	0,46	0,35
Činnosti v oblasti ...	0,88	0,87	0,84	0,79	0,78	0,71	0,68	1,14	1,13	1,28	0,84
Odborné, vedecké...	0,67	0,66	0,64	0,18	0,58	0,49	0,45	0,24	0,00	0,71	0,70
Administratívne a ...	2,03	0,73	0,42	1,57	1,84	2,71	4,83	6,28	4,80	5,38	2,82
Verejná správa a o...	4,81	5,44	4,21	4,20	4,51	2,76	2,64	3,96	3,95	4,20	3,29
Vzdelávanie	6,36	8,12	8,13	7,06	6,59	5,61	6,19	4,90	5,46	5,97	5,26
Zdravotníctvo a so...	2,28	2,25	2,19	2,05	2,26	1,96	2,55	2,19	2,18	2,06	1,55
Umenie, zábava a...	0,37	1,61	1,93	3,59	2,28	4,85	4,54	3,74	2,53	3,21	1,71

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obyvatelia sú prevažne zamestnaní v okresnom meste Bánovce nad Bebravou a krajskom meste Trenčín. Pracovné príležitosti sa priamo v obci nachádzajú v obmedzenej miere.

1.5. Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy

1.5.1. Vývoj nezamestnanosti

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2018 klesajúci trend. V roku 2020 ovplyvnila nezamestnanosť pandemická situácia a opatrenia vlády SR.

Miera evidovanej nezamestnanosti v obci											
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nezamestnanosť spolu	31	31	35	22	8	9	6	9	16	16	11
Nezamestnaní - ženy	16	9	11	7	3	2	3	4	7	5	5
% miera nezamest.	9,23	9,14	10,54	6,81	2,49	2,83	1,87	2,86	5,05	4,98	3,44

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Nezamestnanosť aj v obci mala za posledných 5 rokov (do roku 2018) klesajúcu tendenciu. V roku 2022 bolo v obci Kšinná 11 nezamestnaných. Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Slovenská republika	14,44	13,5	12,29	10,63	8,76	5,94	5,04	4,92	7,57	6,76	5,9
Kraj Trenčín	10,89	10,74	9,56	7,71	5,85	3,53	2,93	3,2	5,39	4,28	3,69
O. B. nad Bebravou	12,27	11,59	10,24	8,13	6,09	4,16	3	2,85	5,27	4,55	3,55
Muži	13,37	12,02	10,5	8,17	6,24	4,04	2,61	2,56	4,82	3,86	2,99
Ženy	10,91	11,03	9,89	8,07	5,91	4,31	3,47	3,17	5,84	5,36	4,2

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2022 dosiahla úroveň 4,2 %. Najvyššia úroveň v prípade mužskej populácie sa dosiahla v roku 2012 (13,37 %).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti znevýhodnených skupín. V prípade absolventov dochádza k výraznému poklesu počtu - 31. Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov klesol počet z 908 na 203 osôb.

Uchádzači o zamestnanie znevýhodnení											
O. B. nad Bebravou	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A	115	162	137	98	66	49	37	23	40	41	40
B	233	196	190	124	109	55	50	25	65	51	31
C	20	19	14	8	5	11	5	6	14	7	5
D	908	1 060	1 014	802	522	308	184	115	217	261	203

A - Počet uchádzačov o zamestnanie so ZP
B - Počet uchádzačov o zamestnanie – absolventi
C - Počet uchádzačov o zamestnanie – mladiství
D - Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie
Zdroj: DataCubes ŠÚ, 2011-2021

1.5.2. Veková štruktúra nezamestnaných

Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35 - 49 a skupinu nad 50 rokov. V tejto skupine podiel výrazne klesá. K zníženiu podielu dochádza v prípade skupiny od 15 do 24 rokov, kedy do roku 2022 klesol podiel na 94 osôb.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v osobách											
O. B. nad Bebravou	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
15-24	553	497	444	286	222	138	102	81	140	122	94
25-34	535	546	519	428	324	240	181	168	249	212	153
35-49	697	677	646	544	433	299	219	257	372	338	266
50 a viac	655	646	534	508	376	285	235	205	353	293	252
spolu	2440	2366	2143	1766	1355	962	737	711	1114	965	765

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru nezamestnaných podľa veku priamo v obci Kšinná. Najviac obyvateľov spadalo do vekovej skupiny od 25 do 29 rokov a od 30 do 34 rokov.

Nezamestnaní podľa veku v decembri 2022												
Kšinná	UoZ spolu	v tom										
		do 20r.	20-24r.	25-29r.	30-34r.	35-39r.	40-44r.	45-49r.	50-54r.	55-59r.	60r. a viac	n/a
Spolu	8	0	1	2	2	1	1	0	0	0	1	0
Ženy	5	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2023

1.5.3. Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti podľa vzdelanostnej štruktúry uchádzačov. Najväčšou skupinou je skupina obyvateľov s úplným stredným odborným vzdelaním.

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných v %											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zákl. a bez vzdel.	8,6	14,7	12,4	9,5	7,6	12,8	10,7	7,2	10,1	10,6	6,1
Nižšie stredné	48,4	53,5	41,5	47,0	37,8	35,7	42,1	39,2	43,8	31,8	19,3
Úplné stredné	34,4	26,9	34,8	29,9	38,7	31,1	28,1	38,1	31,5	48,2	60,5
Vysokoškolské	8,6	4,5	11,3	13,6	16,0	20,9	19,8	14,4	14,6	9,4	14,0

Zdroj: 20.1.2023, DataCubes, 2023

Obyvatelia so základným vzdelaním sa podieľali na nezamestnanosti 6,1 %.

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru nezamestnaných podľa vzdelania v obci Kšinná. Najviac nezamestnaných bolo vo vzdelanostnej skupine - vyššie sekundárne vzdelanie.

Štruktúra UoZ podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania (ISCED) január 2023												
Kšinná	UoZ spolu	v tom										
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	n/a	
Spolu	8	0	0	1	6	0	0	0	1	0	0	0
Ženy	5	0	0	1	4	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2023

ISCED (The International Standard Classification of Education) - Medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelávania

- 0 predprimárne vzdelanie
- 1 primárne vzdelanie
- 2 nižšie sekundárne vzdelanie
- 3 vyššie sekundárne vzdelanie
- 4 post sekundárne neterciárne vzdelanie
- 5 terciárne vzdelanie (nie VŠ)
- 6 terciárne vzdelanie (VŠ 1.stupeň)
- 7 terciárne vzdelanie (VŠ 2.stupeň)
- 8 terciárne vzdelanie (VŠ 3.stupeň)

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2022

Za rizikóvu skupinu (uchádzačov o zamestnanie) UoZ najťažšie umiestniteľnú na trhu práce regiónu možno označiť dlhodobo evidovaných (uchádzačov o zamestnanie) UoZ s nízkym stupňom vzdelania, pričom v rámci tejto skupiny sú zvlášť ohrozené ženy so základným resp. neukončeným základným vzdelaním.

1.5.4. Dĺžka evidencie

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 4 do 6 mesiacov, 7 až 9 mesiacov.

Nezamestnaní podľa dĺžky evidencie vo februári 2023												
Kšinná	UoZ spolu	v tom										
		do 3 m.	4 - 6 m.	7 - 9 m.	10 - 12 m.	13 - 18 m.	19 - 24 m.	25 - 30 m.	31 - 36 m.	37 - 42 m.	43 - 48 m.	nad 48 m.
Spolu	8	1	2	3	1	0	1	0	0	0	0	0
Ženy	5	0	2	1	1	0	1	0	0	0	0	0

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2023

1.5.5. Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) ako orgán špecializovanej štátnej správy, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov vykonáva politiku zamestnanosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce. Obec spolupracuje pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (AFTP). Obec spolupracuje s UPSVR Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou.

1.5.6. Aktivačná činnosť

Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne môže zamestnávať nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných

priestranstiev. Nasledujúca tabuľka prezentuje počty aktivačných príspevkov na aktivačných pracovníkov v okrese k mesiacu december roka 2022. Do aktivačných prác bolo zapojených v celom okrese len 12 obyvateľov.

Aktivačné príspevky podľa regiónov január 2023										
	A1d	A2a	A2b	A2c1	A2c2	A2c3	A2c4	A2d	A4	A5
TNK	0	4	1	170	12	1	24	7	0	0
BN okres	0	0	0	20	0	0	0	0	0	0

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2023

AP	aktivačný príspevok
A1d	AP pre občana, ktorý je zamestnaný a má príjem aspoň vo výške minimalnej mzdy (§3 písm. a) zákona č. 417/2013 Z.z.)
A2a	AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zvyšuje si kvalifikáciu formou štúdia popri zamestnaní (§12 ods.3 písm. b) bod 1 zákona č. 417/2013 Z.z.)
A2b	AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa rekvalifikácie (§12 ods. 3 písm. b) bod 2 zákona č. 417/2013 Z.z.)
A2c1	AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa MOS na základe dohody s obcou (§12 ods. 3 písm. b) bod 4 zákona č. 417/2013 Z.z. (a podľa zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení)
A2c2	AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa MOS na základe dohody s úradom (§12 ods. 3 písm. b) bod 3 zákona č. 417/2013 Z.z. (§52 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
A2c3	AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa MS pre samosprávny kraj (§12 ods. 3 písm. b) bod 3 zákona č. 417/2013 Z.z. (§ 52 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
A2c4	AP pre občana, ktorý vykonáva dobrovoľnícku činnosť (§12 ods. 3 písm. b) bod 5 zákona č. 417/2013 Z.z.)
A2d	AP - iné projekty
A4	AP pre občana v HN, ak študuje na strednej alebo vysokej škole a vypláca sa mu rodičovský príspevok
A5	AP pre občana, ktorý vykonáva dobrovoľnú vojenskú prípravu

1.6. Sociálna charakteristika obyvateľstva

1.6.1. ŤZP občania

Za občana s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje občan, ktorého miera funkčnej poruchy je najmenej 40%. Telesne a zdravotne postihnutý jedinec je jedinec s chybou pohybového a oporného ústrojenstva alebo poškodením nervového ústrojenstva, ak sa prejavuje porušenou hybnosťou a jedinec v stave choroby alebo zdravotného oslabenia. Mentálna retardácia je multidimenzionálny fenomén, ktorý postihuje prekrývajúco medicínske, psychologické, pedagogické a sociálne kvality, funkcie správanie sa postihnutého človeka od narodenia po smrť. Nasledujúce grafy prezentujú štruktúru počtu a výšky príspevkov v okrese Bánovce nad Bebravou v roku 2023 v mesiaci február.

Počet poberateľov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP podľa regiónov								
	na osobnú asistenciu	na prepravu	na diétne stravovanie	na hygienu alebo ošatenie	na prevádzku OMV	na psa so špeciálnym výcvikom	na opatrovanie	na opatrovanie - počet opatrovaných
TNK	758	90	4990	7127	3730	3	5030	5154
BN ok.	48	18	353	514	305	0	346	358

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2023,

Čerpanie finančných prostriedkov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP podľa regiónov (v eurách)							
	na osobnú asistenciu	na prepravu	na diétne stravovanie	na hygienu alebo ošatenie	na prevádzku OMV	na psa so špeciálnym výcvikom	na opatrovanie
TNK	576226,9	7398,11	145518,3	155082	146029,5	156,63	2078069
BN ok.	47429,2	1463,35	10360,88	11184,64	11940,75	0	146290,4

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2023,

Každé zdravotné postihnutie s trvalými následkami vyžaduje komplexný prístup zameraný nielen na úpravu postihnutých fyziologických funkcií, ale aj na úpravu psychosociálnych funkcií s cieľom integrácie postihnutej osoby do bežných spoločenských štruktúr. Model komplexnej rehabilitačnej starostlivosti vyžaduje skúsených odborníkov v rehabilitačnej medicíne - lekárov, fyzioterapeutov, rehabilitačných pracovníkov, psychológov, logopédov, ale aj sociálnych pracovníkov, orientovaných v problematike dlhodobej sociálno - rehabilitačnej starostlivosti (<http://www.nrozp.sk/index.php/soc-rehabilitacia>, 10.7.2011).

Úloha Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny

V tejto súvislosti Oddelenia posudkových činností úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a v druhom stupni Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny posudzujú občana na účely: peňažných príspevkov na kompenzáciu, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a parkovacieho preukazu. Posudková činnosť zahŕňa lekársku posudkovú činnosť a sociálnu posudkovú činnosť (http://www.upsvar.sk/socialne-veci-a-rodina/tazko-zdravotne-postihnuty/posudkova-cinnost/oblasti-posudkovej-cinnosti.html?page_id=1216, 10.1.2012). V súčasnosti obec neorganizuje aktivačné práce.

1.6.2. Opatrovaní

Opatrovaní sú občania odkázaní na opatrovateľskú službu. Opatrovateľská služba je určená občanom, ktorí sú podľa posudku príslušného orgánu odkázaní na pomoc druhej osoby pri zabezpečení životných úkonov, ak týmto občanom nemôže pomoc zabezpečiť rodina. Obec Kšinná môže poskytovať občanom opatrovateľskú službu podľa zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, opatrovateľskú službu občanom obce. Je to terénna forma sociálnej služby v prirodzenom domácom prostredí občana, ktorý je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby. Opatrovateľská služba sa môže poskytovať občanovi s trvalým pobytom v Kšinnaj, v jeho domácnosti.

Sociálna služba sa poskytuje formou úkonov, ktoré opatrovateľky vykonávajú v domácnosti občana. Sú to úkony ako napr.

- sebaobslužné úkony – bežné úkony osobnej hygieny, kúpeľ,
- starostlivosť o domácnosť – nákup, jednoduché úkony spojené so starostlivosťou o domácnosť,
- príprava jedla, donáška obeda do domu,
- bežné upratovanie v domácnosti,
- starostlivosť o bielizeň,
- donáška uhlia, dreva,
- sprievod na lekárske vyšetrenie, vybavenie úradných záležitostí,
- dohľad.

Prijímateľ sociálnej služby (občan) platí úhradu za poskytnutú sociálnu službu podľa príjmu a majetku. Výška úhrady za opatrovateľskú službu, poskytnutú občanovi v jednotlivých mesiacoch sa počíta na základe skutočne poskytnutých úkonov.

Súčasťou opatrovateľskej služby nie je zdravotnícka starostlivosť v zmysle z. č. 355 / 2007 Z. z. Zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 140/2008 Z. z., 461/2008 Z. z., 540/2008 Z. z., 170/2009 Z. z., 67/2010 Z. z., 131/2010 Z. z. (nepriamo), 132/2010 Z. z., 132/2010 Z. z., 136/2010 Z. z., 172/2011 Z. z., 470/2011 Z. z., 306/2012 Z. z., 74/2013 Z. z., 153/2013 Z. z., 204/2014 Z. z., 77/2015 Z. z., 403/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 355/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 150/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 87/2018 Z. z., 475/2019 Z. z., 69/2020 Z. z., 119/2020 Z. z., 125/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 242/2020 Z. z., 286/2020 Z. z., 318/2020 Z. z., 319/2020 Z. z., 220/2021 Z. z., 252/2021 Z. z., 304/2021 Z. z.). Zdravotnícke úkony môžu poskytovať len štátne a neštátne zdravotnícke zariadenia.

1.6.3. Osoby v kríze

V súčasnosti obec nemá azylové ubytovanie. Osoby vyžadujúce azylové ubytovanie predstavujú špecifickú skupinu, ktorá je postihnutá rôznymi životnými situáciami v súvislosti s trestnou činnosťou, domácim násilím, alkoholizmom, prípadne drogovou závislosťou. Týka sa teda prepustencov z výkonu trestu, ľudí bez domova, osoby závislé na drogách a alkohole, týrané osoby, osamelí rodičia s deťmi bez prístrešia, atď..

V obci môžu vyžadovať azylové ubytovanie hlavne osoby, ktoré sú vystavené domácemu násiliu v súvislosti s alkoholizmom, prípadne drogovou závislosťou.

1.6.4. Poberatelia dávok v hmotnej núdzi (DHN)

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením. Nasledujúce tabuľky prezentujú štruktúru poberateľov dávok v okrese Bánovce nad Bebravou (k februáru roka 2023).

Počet poberateľov vybraných dávok pomoci v hmotnej núdzi a náhradného výživného podľa regiónov										
	DvHN a PkD	DvHN - UoZ	DvHN - ZŽP	DvHN cudzinci	Osobitný prisp.	Resocializačný prisp.	NV - neplatené výživné	NV - sirotsky dôchodok	NV - neplatené výživné - počet detí	NV - sirotsky dôchodok - počet detí
TNK	2794	887	857	583	124	35	592	57	796	69
BN ok.	230	72	72	17	9	2	35	6	54	7

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2023,

Celková výška vyplatených dávok je prezentovaná v nasledujúcej tabuľke.

Čerpanie finančných prostriedkov vybraných dávok pomoci v hmotnej núdzi a náhradného výživného podľa regiónov (v eurách)								
	DvHN a PkD	DvHN - UoZ	DvHN - ZŽP	DvHN cudzinci	Osobitný prisp.	Resocializačný prisp.	NV - neplatené výživné	NV - sirotsky dôchodok
TNK	319560,3	116379	68914,1	68663,6	12901,01	2981,55	81861,89	5131,36
BN ok.	25932,1	8910,9	5510,7	1881,7	925,73	180	5993,18	524,44

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2023,

V obci Kšinná významná skupina poberateľov dávok v hmotnej núdzi spadá do sociálne ohrozenej skupiny. V dôsledku slabých pracovných návykov si táto skupina vyžaduje osobitný prístup založený na väčšom motivovaní.

1.6.5. Rodinné prídavky – osobitný príjemca

Obec Kšinná môže byť osobitným príjemcom rodinných prídavkov na deti, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku v zmysle § 12, ods.2 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa ((v znení č. 485/2004 Z. z., 532/2007 Z. z., 554/2008 Z. z., 516/2009 Z. z., 336/2010 Z. z., 180/2011 Z. z., 388/2011 Z. z., 411/2011 Z. z., 468/2011 Z. z., 384/2012 Z. z., 433/2013 Z. z., 450/2013 Z. z., 125/2016 Z. z., 234/2017 Z. z., 232/2018 Z. z., 226/2019 Z. z., 383/2020 Z. z., 497/2021 Z. z.) a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (v znení č. 258/2020 Z. z.). Na základe zoznamu poberateľov prídavku na dieťa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) zasiela mestu mesačne zoznam poberateľov prídavku na dieťa, ktorým deti zanedbávajú povinnú školskú dochádzku a mesto vypláca prídavky na jedno dieťa v sume 60 € (rok 2023).

Sumu prídavku na dieťa vyhlási Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky opatrením, ktorého úplné znenie sa uverejní v Zbierke zákonov Slovenskej republiky najneskôr do 31. decembra kalendárneho roka. Obec Kšinná zriadilo osobitný účet rodinných prídavkov v banke, kde úrad zasiela rodinné prídavky. Obec Kšinná pravidelne mesačne zasiela úradu správu o spôsobe použitia prídavkov. Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a príspevku k prídavku na dieťa v § 18 ods. 1, ustanovuje, aby v prípade, ak rodič dieťaťa, resp. osoba, ktorej je dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti nevyužíva prídavok na dieťa a príspevok k prídavku na dieťa na výchovu a výživu dieťaťa, okresný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zastavil výplatu a poukazoval tieto dávky ďalšej oprávnenej osobe alebo mestu. Zákomom č. 658/2002 Z. z. sa doplnil dôvod na zastavenie výplaty prídavku na dieťa oprávnenej osobe aj v prípade, ak dieťa zanedbáva plnenie povinnej školskej dochádzky a presunula sa účinnosť tohto paragrafu už od 1. januára 2003. Neprítomnosť žiaka v škole ospravedlňuje jeho zákonný zástupca, ale najviac 5 dní po sebe nasledujúcich dní. Ak neprítomnosť žiaka v škole trvá viac ako 5 dní po sebe nasledujúcich dní, vyžaduje si vždy lekárske potvrdenie o chorobe žiaka alebo iný úradný doklad potvrdzujúci odôvodnenosť žiakovej neprítomnosti. Pod zanedbávaním povinnej školskej dochádzky na účely zastavenia prídavku na dieťa rodičovi sa rozumie stav, keď dieťa má neospravedlnenú neúčast' na vyučovaní v kalendárnom mesiaci viac ako 15 vyučovacích hodín. Škola oznámi zanedbávanie povinnej

školskej dochádzky dieťaťa meste, v ktorej má rodič dieťaťa trvalý pobyt. Toto oznámenie škola zašle do troch pracovných dní po skončení kalendárneho mesiaca. Kópiu tohto oznámenia zašle škola aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR), odboru sociálnych vecí podľa miesta trvalého pobytu rodiča. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) vydá rozhodnutie o zastavení.

1.7. Analýza verejných sociálnych služieb

1.7.1. Sociálne služby

Zákon o sociálnych službách vymedzuje **sociálnu službu** ako „odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny“.

Pod **nepriaznivou sociálnou situáciou** sa rozumie ohrozenie osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy z nasledujúcich dôvodov:

- a) nemá zabezpečené podmienky na uspokojenie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok,
- c) pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia,
- d) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- e) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- f) pre výkon opatrovania osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- g) pre ohrozenie správaním iných osôb, alebo ak sa stala obeťou správania iných osôb,
- h) pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite.

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, VÚC, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (... 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z.) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 276/2017 Z. z., 276/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 56/2018 Z. z., 87/2018 Z. z., 106/2018 Z. z., 112/2018 Z. z., 157/2018 Z. z., 170/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 216/2018 Z. z., 9/2019 Z. z., 30/2019 Z. z., 139/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 371/2019 Z. z., 390/2019 Z. z., 476/2019 Z. z., 6/2020 Z. z., 73/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 279/2020 Z. z., 75/2021 Z. z., 261/2021 Z. z., 500/2021 Z. z.) vymedzuje paletu poskytovaných sociálnych služieb obyvateľom obce Kšinná. Nasledujúca tabuľka prezentuje ponuku zariadení sociálnych služieb v okrese a obci Kšinná.

Sociálne služby zabezpečuje aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou. Úrad práce poskytuje finančné prostriedky na kompenzáciu a na prekvenutie zdravotných ťažkostí.

Občania Kšinnaj žiadajú hlavne o tieto sociálne služby, pretože sú finančne kompenzované štátom (rôzne príspevky na kompenzáciu miery funkčných porúch - opatrovanie, asistenčné služby, príspevky na hygienu, na prepravu a pod.). V rámci týchto sociálnych služieb vydáva obec Kšinná potvrdenie, že

občanovi nie je poskytovaná žiadna sociálna služba prostredníctvom obce. Nasledujúca tabuľka prezentuje ponuku sociálnych služieb v okrese a následne v obci Kšinná.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres Bánovce nad Bebravou	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet zariadení	5	7	7	7	8	8	7	7	7	7	7
P.m. k 31.12 spolu	152	152	154	142	154	134	152	159	158	150	154
P.m. v zar. pre seniorov	130	120	30	30	37	37	37	37	37	37	37
P.m. v d. soc. služ. pre PD	1	1	1	1	1	1	1	3	3	3	3
P.m. v d. soc. služ. pre PDO	22	31	123	111	117	97	114	119	118	62	117

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Špecializované zariadenie §39 zákona 448/2008 Z.z.

V špecializovanom zariadení sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z.z. a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa. V špecializovanom zariadení sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, zabezpečuje rozvoj pracovných zručností, záujmová činnosť, utvárajú podmienky na vzdelávanie, úschovu cenných vecí. Ak sa v špecializovanom zariadení poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova. Na vzdelávanie podľa odseku vyššie sa neutvárajú podmienky v špecializovanom zariadení, v ktorom sa poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe. V špecializovanom zariadení sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje špecializované zariadenie ošetrovateľskú starostlivosť podľa §22 zákona č. 448/2008. V špecializovanom zariadení možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v jednej budove zariadenia.

Názov	Stredisko Evanjelickej DIAKONIE Kšinná
Adresa sídla	Kšinná 70, 95641 Kšinná
IČO	35595329
Právna forma	Cirkevná organizácia
Typ poskytovateľa	neverejný poskytovateľ

Sociálna služba

ID sociálnej služby 6433061

Druh sociálnej služby špecializované zariadenie

Forma poskytovania	pobytová - ročná
Cieľová skupina	FO s nepriaznivým zdravotným stavom - duševné poruchy a poruchy správania FO s nepriaznivým zdravotným stavom - chronické ochorenie FO s nepriaznivým zdravotným stavom - mentálne postihnutie FO s nepriaznivým zdravotným stavom - telesné postihnutie FO s nepriaznivým zdravotným stavom - zmyslové postihnutie
Veková kategória	Deti a mladí dospelí Dospelí

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe §39 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.

Miesto poskytovania	Kšinná 70, 95641 Kšinná
Kapacita	3
Poskytovaná od	01.01.2015
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	31.12.2014

Zariadenie pre seniorov § 35 zákona 448/2008

V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z.z., alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov. V zariadení pre seniorov sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí, zabezpečuje záujmová činnosť. V zariadení pre seniorov sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie pre seniorov ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 zákona č. 448/2008. V zariadení pre seniorov možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v budove zariadenia.

Názov	Stredisko Evanjelickej DIAKONIE Kšinná
Adresa sídla	Kšinná 70, 95641 Kšinná
IČO	35595329
Právna forma	Cirkevná organizácia
Typ poskytovateľa	neverejný poskytovateľ

Sociálna služba	
ID sociálnej služby	8772891

Druh sociálnej služby   zariadenie pre seniorov

Forma poskytovania	pobytová - ročná
Cieľová skupina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom FO v dôchodkovom veku
Veková kategória	-

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe
§35 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.

Miesto poskytovania	Kšinná 70, 95641 Kšinná
Kapacita	15
Poskytovaná od	02.01.1996
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	02.01.1996

SED Kšinná - Domov dôchodcov / Domov sociálnych služieb

Domov dôchodcov, ktorého základný kameň bol posvätený v apríli 1991, bol pôvodne určený ako zborový dom cirkevného zboru ECAV v Kšinnéj (ďalej CZ). V roku 1995, keď bola hotová hrubá stavba, bolo zrejmé, že CZ vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov svoj zámer neuskutoční. Obrátil sa preto na Evanjelickej diakoniu s požiadavkou o pomoc pri prebudovaní zborového domu na domov dôchodcov. Vedenie Evanjelickej diakonie za výdatnej sponzorskej pomoci pani Medveckej zabezpečilo projekt prestavby. Prestavbu a dobudovanie objektu sa podarilo zrealizovať v priebehu necelého pol roka s brigádnickou pomocou miestneho CZ. Domov dôchodcov v Kšinnéj bol posvätený 17. decembra 1995 a od januára 1996 slúži verejnosti. V zariadení domova dôchodcov je aktuálne umiestnených osemnásť obyvateľov: v 2 jednoposteľových, v 6-ich dvojposteľových a v jednej štvorposteľovej izbe. Prevádzka v domove je nepretržitá s celodennou stravou, opatrovateľskou, zdravotnou a duchovnou starostlivosťou. Keďže budova domova sa nachádza uprostred cirkevného areálu (kostol s farou), obyvatelia zariadenia sa intenzívne zúčastňujú aktivít CZ. Prispieva k tomu aj skutočnosť, že v budove domova sa nachádza veľká zborová miestnosť, ktorá slúži pre potreby celého CZ. O služby v domove je veľký záujem, preto sa uvažuje o rozšírení ubytovacích priestorov. V spolupráci s Ústredím ED bol vypracovaný projekt na rekonštrukciu Základnej školy v Kšinnéj a jej prestavbu na Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb, čím by sa zvýšil požadovaný štandard aj kvalita poskytovaných služieb (20.2.2020, <https://www.ksinnazavada.sk/organizacie-v-obci/domov-dochodcov>).

Slovenský zväz zdravotne postihnutých v Kšinnéj

Slovenský zväz zdravotne postihnutých v Kšinnéj vznikol v roku 1977. Organizáciu založila p. Emília Adamíková. Počas trvania sa vo funkcii predsedu vystriedalo viacero členov. Od roku 2016 organizácia pracuje pod vedením p. Oľgy Adameovej. Organizácia každoročne poriada rôzne výlety. Oblúbenými sú zájazdy do Štúrova a Podhájskej. V roku 2018 navštívili aj Poľsko. Ku koncu každého roka sa členovia pravidelne stretávajú na mikulášskom posedení (20.2.2020, <https://www.ksinnazavada.sk/organizacie-v-obci/slovensky-zvaz-zdravotne-postihnutych-v-ksinnej>).

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobo udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na

Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálne technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným so základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
60-64	33	33	33	33	33	32	32	32	32	32	32
65-69	31	31	31	31	31	31	31	30	30	30	30
70-74	34	35	36	37	37	38	39	40	41	42	43

75-79	24	25	27	28	29	31	32	33	35	36	37
80-84	10	11	12	14	15	15	17	18	19	20	21
85-89	9	9	8	8	8	8	8	7	7	7	7
90-94	6	7	7	7	8	8	8	9	9	10	10
95-99	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

1.7.2. Posudková činnosť

Posudková činnosť na účely poskytovania sociálnej služby je zdravotná posudková činnosť a sociálna posudková činnosť. Posudkovou činnosťou sa zisťuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím) alebo fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom na sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a na opatrovateľskú službu.

Zdravotná posudková činnosť

Zdravotná posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby je hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a zmien zdravotného stavu fyzickej osoby, ktoré vykonáva zdravotnícky pracovník na základe zmluvy s obcou alebo vyšším územným celkom (ďalej len „posudzujúci zdravotnícky pracovník“). Posudzujúci zdravotnícky pracovník pri vykonávaní zdravotnej posudkovej činnosti spolupracuje so sociálnym pracovníkom obce.

Sociálna posudková činnosť

Sociálna posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu je posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby, rodinného prostredia fyzickej osoby a prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti. Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je sociálny posudok, ktorý obsahuje znevýhodnenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť.

1.7.3. Služby vzdelávania

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území.

V obci sa nachádza materská škola.

Materská škola

Výchovu a vzdelávanie pre najmenešie detí v obci zabezpečuje Materská škola Kšinná. Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie deťom od dvoch do šesť rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. Cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnuť optimálnu perceptuálnu – motorickú, poznávaciu a citovo – sociálnu úroveň, ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a život v spoločnosti. Materská škola je materskou školou rodinného typu, je zameraná na rozvíjanie spolupráce s rodinou a smeruje k všestrannému rozvoju osobnosti dieťaťa. Deti sú vychovávané prostredníctvom zdravého životného štýlu k zodpovednejším vzťahom k ochrane zdravia. MŠ úzko spolupracuje s rodičmi detí. Materská škola má jednu triedu, v ktorej vyučujú 2 učiteľky. V roku 2021 bolo evidovaných v materskej škole 11 detí. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materskej škole od roku 2011 do roku 2021.

Materská škola	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

MŠ spolu - deti	15	11	10	10	11	10	14	14	9	10	11
MŠ - štátne - triedy	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ - štátne - učitelia	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Základné školstvo

Základná škola je len v obci Uhrovec. Súčasťou základnej školy je školská jedáleň. Jedáleň disponuje kapacitou 60 miest.

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
1-4	13	13	13	12	12	12	11	11	10	10	10
5-9	22	23	23	23	23	24	24	25	26	27	28
10-14	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27

1.7.4. Zdravotnícke služby

Zdravotná starostlivosť o obyvateľov na území obce nie je dobre riešená. V obci sa v súčasnosti nenachádza žiadna ambulancia praktického lekára, prípadne iná špecializovaná ambulancia. Obyvatelia majú možnosť zdravotnícke služby využiť v obci Uhrovec, prípadne v okresnom meste Bánovce nad Bebravou.

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladá sa vyšší dopyt po zdravotníckych službách, nakoľko spotrebiteľmi zdravotníckych služieb sú hlavne deti nižších vekových skupín a prestárlí obyvatelia.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
1-4	13	13	13	12	12	12	11	11	10	10	10
60-64	33	33	33	33	33	32	32	32	32	32	32
65-69	31	31	31	31	31	31	31	30	30	30	30
70-74	34	35	36	37	37	38	39	40	41	42	43
75-79	24	25	27	28	29	31	32	33	35	36	37
80-84	10	11	12	14	15	15	17	18	19	20	21
85-89	9	9	8	8	8	8	8	7	7	7	7
90-94	6	7	7	7	8	8	8	9	9	10	10
95-99	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

1.7.5. Voľno - časové aktivity

Šport

Športová infraštruktúra v obci je riešená na dostatočnej úrovni. V obciach sa nachádza futbalové ihrisko. Okolo obce sa rozprestiera poľovnícky revír.

Športová organizácia sa zaoberá rozvojom športovej činnosti vo svojej oblasti a obci. Okrem základného poslania sú organizácie činné aj v oblasti spoločenského a kultúrneho života. Spolupráca sa prejavuje hlavne pri organizovaní spoločných športových stretnutí.

Športová infraštruktúra	
	Kšinná
Kúpalisko	nie
Telocvičňa	nie
Ihrisko pre futbal	áno
Cyklistická trasa	áno
Turistická trasa	áno
Detské ihrisko	áno
Tenisový kurt	nie
Volejb. ihrisko	nie
Viacúčelové ihri.	áno
Lovný rybný revír	Nie
Poľovný revír	Áno
Športový klub	nie

V obciach sa nachádzajú poľovné revíry. Viacúčelové ihrisko sa nachádza v obci Kšinná.

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávajú voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňačka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich			
	ženy	muži	priemer
15-24	52	45	49
25-39	36	43	40
40-54	39	39	39
55-69	38	36	37
70+	18	48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilenejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné sa zamerať hlavne na potreby vekovej skupiny 30 – 40 rokov, ktorá tvorí pomerne početnú skupinu obyvateľov s dobrou prognózou.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
15-19	26	27	27	27	27	27	28	28	28	28	28
20-24	25	25	25	25	24	24	24	24	24	23	23
25-29	27	27	28	28	29	29	29	30	30	31	31
30-34	20	21	21	23	23	23	24	25	25	26	27

35-39	29	28	28	27	26	26	26	25	25	24	24
40-44	44	45	45	46	46	48	49	49	50	51	51

Kultúra

Kultúrne pamiatky

V obci je dostatočne budovaná kultúrna infraštruktúra. Na uskutočnenie kultúrnych aktivít je k dispozícii obyvateľom v obci kultúrny dom. Má kapacitu 300 osôb. Budova KD slúži na uskutočňovanie pravidelných i nepravidelných kultúrnych aktivít. V obci sa usporadúvajú Fašiangové zábavy, Jánske ohne, stretnutia jubilantov, hodová zábava. V roku 2010 sa vymenilo na KD sedem okien. V roku 2018-2019 sa v obci uskutočnil projekt: „Obnova verejnej budovy v Kšinnej“ v rámci ktorého sa uskutočnilo nasledovné: zateplenia obvodového plášťa, zateplenia strešného plášťa, výmeny elektroinštalácie a osvetlenia, výmeny otvorových konštrukcií, rekonštrukcie vykurovania ako aj ďalšie stavebné úpravy. Projekt bol zameraný na zvýšenie energetickej účinnosti verejnej budovy v obci Kšinná.

Verejná knižnica

Obecná knižnica je verejná knižnica, ktorá poskytuje služby širokej verejnosti. Jej hlavnou úlohou je: utvárať a sprístupňovať univerzálny knižničný fond, poskytovať základné knižnično-informačné služby. Knižný fond tvorí viac ako 2704 knižných jednotiek, ktoré sú rozdelené na: odbornú literatúru pre dospelých, krásnu literatúru pre dospelých, odbornú literatúru pre deti, krásnu literatúru pre deti. Pri Obecnjej knižnici je zriadená čítareň, v ktorej si čitatelia počas výpožičných hodín knižnice môžu čítať knihy a časopisy a diskutovať o nich s ostatnými čitateľmi. V knižnici je evidovaných cca. 60 stálych čitateľov.

Verejná knižnica											
Obec Kšinná	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet knižných jednotiek	2 461	2 491	2 525	2 554	2 585	2 457	2 471	2 471	2 491	2 489	2704

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, DacaCubes,

Kultúrne pamiatky

V rámci katastrálneho územia obce sa nachádza viacero archeologických lokalít – neolitické sídlisko s lengyelskou kultúrou, sídlisko a popolnicové pohrebisko lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej, hrobové nálezy z doby sťahovania národov, slovanské sídliskové nálezy z 8.-12. stor. K pamiatkovo zaujímavým objektom v obci patrí klasicistický kostol (ev. a. v.) z r. 1814. Je to jednodňová stavba s polygonálnym uzáverom a pristavanou sakristiou. V zadnej časti priestoru je murovaný organový chór. Celý priestor má rovný strop. Fasády sú členené pilastrami. Priechelie zakončuje zalamovaný murovaný štít. Pamiatkovo najvzácnejší objekt v obci je románsky kostol sv. Kozmu a Damiána z pol. 13.stor. Objekt je situovaný na návrší, v niekdajšom hradisku, uprostred starého ohradeného pohrebiska. Je to jednodňová stavba s pretiahnutým polkruhovým uzáverom presbytéria, zaklenutým pôvodne konchou. Loď má rovný strop. K severnej strane je pristavaná sakristia, ktorá má valenú klenbu a hrotité okienko. V presbytériu a na lodi sú pod omietkou gotické nástenné maľby. Po stranách presbytéria sú výklenky so strechovitým záklenkom, ktoré pôvodne slúžili ako pastofóriá. V apside a v sakristii sa zachovali pôvodné okná s mrežou. Na severnej strane presbytéria sa nachádza výklenkové pastofórium s kovanou mrežou. Fasády sú hladké, v priečelí je umiestnený murovaný štít a nad loďou drevená vežička v krove. Hlavný oltár sv. Kozmu a Damiána má gotickú murovanú menzu zakončenú rímsou, na nej nové tabernákulum a oltárny obraz svätcov z 19.stor. Kostol je vyhlásený za kultúrnu pamiatku zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR.

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov.

Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobý vyrovnaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobý stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Prítom sa dlhodobý zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
  - rozšíriť systém permanentiek
  - rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firmách aj z iných zdrojov)
  - uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
  - last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
  - zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre seniorov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpodateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné smerovať ponuku kultúrnych statkov hlavne na externých užívateľov. Predpokladá sa pokles v oboch skupinách najväčších užívateľov.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
20-24	25	25	25	25	24	24	24	24	24	23	23
25-29	27	27	28	28	29	29	29	30	30	31	31
45-49	44	46	48	50	51	53	55	57	58	60	62
50-54	30	30	29	29	28	28	27	27	26	26	25
55-59	35	35	35	35	36	36	36	36	37	37	37

1.7.6. Bezpečnosť a aktivity prevencie

Kriminalita v obci je primárne podmienená zlou ekonomickou a sociálnou situáciou niektorých vybraných skupín obyvateľstva. Práve z uvedeného dôvodu najvyššie % trestnej činnosti pripadá na všeobecné trestné činy. Drobné trestné činy (presahujúce hranicu minimálnej mzdy) sú spojené hlavne s vlámaniami do obydlií, poškodzovanie cudzej veci a inými aktivitami.

Medzi všeobecné trestné činy patrí majetková, násilná, mravnostná a tzv. ostatná kriminalita, ktorú reprezentujú trestné činy ako výtržníctvo, ale aj marenie výkonu úradného rozhodnutia.

Pod pojmom zostávajúce trestné činy rozumieme napríklad zanedbanie povinnej výživy, ublíženie na zdraví z nedbanlivosti, dopravné nehody, týranie zvierat a pod (<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>, 20.7.2015).

Obecná polícia

Legislatívne postavenie obecnej polície vychádza zo zákona SNR č. 564/1991Zb o obecnej polícii v znení neskorších predpisov, ktorý charakterizuje obecnú políciu ako poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení obce, z uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce. V súčasnosti obec nemá zriadenú obecnú políciu a s jej zriadením sa neuvažuje.

Štátna polícia

Policijný zbor Slovenskej republiky spolupôsobí pri ochrane základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody, bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku, odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchatel'ov, spolupôsobí pri odhaľovaní daňových únikov, nezákonných finančných operácií a legalizácie príjmov z trestnej činnosti, vykonáva vyšetrovanie o trestných činoch a skrátene vyšetrovanie o trestných činoch. V meste Bánovce nad Bebravou je zriadené OO PZ Bánovce n/Bebravou Školská 769/27, 957 01 Bánovce nad Bebravou, pod pôsobnosť ktorého spadá aj obec Kšinná. Obce v pôsobnosti oddelenia: mesto Bánovce nad Bebravou a obce Borčany, Brezolupy, Cimenná, Čierna Lehota, Dežerice, Dolné Naštice, Dubnička, Dvorec, Haláčovce, Horné Naštice, Chudá Lehota, Krásna Ves, Kšinná, Libichava, Lutov, Malá Hradná, Malé Hoste, Miezgovce, Nedašovce, Omastiná, Otrhánky, Pečeňany, Podlužany, Pochabany, Pravotice, Prusy, Ruskovce, Rybany, Slatina nad Bebravou, Slatinka nad Bebravou, Sípkov, Šišov, Timoradza, Trebichava, Uhrovec, Uhrovské Podhradie, Veľké Držkovce, Veľké Hoste, Veľké Chlievany, Vysočany, Zlatníky, Žitná-Radiša.

Monitorovacie a kamerové systémy

V obci sú v súčasnosti inštalované kamerové systémy na detskom ihrisku a budove obecného úradu. Mali by byť inštalované na problematických miestach a verejných priestranstvách, ktoré sú najviac exponované.

1.8. Bývanie

1.8.1. Bytový fond a jeho štruktúra

Prevládajúcou funkciou obce Kšinná je bývanie a poľnohospodárska výroba. Pôvodná zástavba obce Kšinná vznikala ako hromadná dedina. Nachádza sa tu individuálna bytová výstavba a v malej miere hromadná bytová výstavba. Obec sa sústreďuje na individuálnu výstavbu, čiže na výstavbu rodinných domov. Intenzita novej bytovej výstavby sa zvýšila začiatkom tohto desaťročia, v súčasnosti stagnuje z dôvodu, že obec nemá k dispozícii plochy vhodné na výstavbu rodinných domov. V budúcnosti je možné predpokladať oživenie dopytu po nových bytoch v súvislosti so súčasným trendom sťahovania obyvateľ'ov miest do okolitých vidieckych obcí. Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľ'ov migráciou bude závisieť predovšetkým od rozvojovej politiky obce (program hospodárskeho a sociálneho rozvoja), udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce, spektra poskytovaných služieb, kvality dopravného spojenia a ďalších faktorov. Stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne vyhovujúci, miestami nevyhovujúci. Vybavenie bytov patrí popri veku a veľkosti bytového fondu k hlavným charakteristikám celkovej kvality bytov. Technická vybavenosť bytov sa v poslednom období podstatne zlepšila.

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytového fondu podľa obdobia výstavby. Najviac bytov bolo vybudovaných v období do roku 1919 a 1961 - 1980. Najmenej bytov bolo vybudovaných po roku 2001.

Domový fond podľa obdobia výstavby

obdobie výstavby	počet	podiel (%)
do roku 1919	124	32,98

1919 - 1945	78	20,74
1946 - 1960	57	15,16
1961 - 1980	82	21,81
1981 - 2000	19	5,5
2001 - 2010	7	1,86
2011 - 2015	3	0,8
2016 a neskôr	1	0,27
nezistené	5	1,33
Domy spolu	376	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Najväčší podiel domového fondu tvorili rodinné domy - 359 (95,48 %) a ostatné - 6 (1,6 %) v roku 2021.

Domový fond podľa typu budovy		
typ budovy	počet	podiel (%)
rodinný dom	359	95,48
bytový dom	2	0,53
polyfunkčná budova	0	0
ostatné budovy na bývanie	6	1,6
neskolaudovaný rodinný dom	1	0,27
núdzový objekt neurčený na bývanie	2	0,53
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	2	0,53
ostatné	4	1,6
nezistený	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska počtu obytných miestností boli v obci Kšinná najviac zastúpené byty s počtom obytných miestností 2 a následne s 3 obytnými miestnosťami. Okolo 7 % tvorili byty s 1 a 2,87 % s 6 + obytnými miestnosťami. Byty s 5 miestnosťami boli zastúpené v počte 40.

Štruktúra bytového fondu		
počet miestností	počet	podiel (%)
1 obytná miestnosť	29	7,57
2 obytné miestnosti	118	30,8
3 obytné miestnosti	103	26,89
4 obytné miestnosti	78	20,37
5 obytných miestností	40	10,44
6 a viac obytných miestností	11	2,87
Nezistené	4	1,4
Byty spolu	383	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 20 bytov zásobovaných z verejnej vodovodnej siete. Vlastný zdroj pitnej vody mali 5 domov. Bez pripojenia na vodovod sa v obci nachádzalo 77 bytov.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	20	5,32
v dome - vlastná	5	1,33
mimo domu - z verejnej siete	271	72,07
mimo domu - vlastná	1	0
bez prípojky	77	20,48

nezistený	2	0,53
Domy spolu	376	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

V obci nie je vybudovaná kanalizačná sieť. Vybudovaný septik, prípadne žumpu malo 72,07 % domov.

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	271	72,07
prípojka na kanalizačnú sieť	0	0
domáca čistička odpadových vôd	6	1,6
bez kanalizácie	94	25
nezistený	5	1,33
Domy spolu	376	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Dažďové odpadové vody v súčasnosti sú odvádzané systémom cestných priekop do vodných tokov. Súčasný stav v odvádzaní dažďových odpadových vôd je čiastočne vyhovujúci.

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

1.8.2. Sociálny bytový fond a nájomné bývanie

V súčasnosti sa v obci špeciálny bytový fond pre ohrozené skupiny obyvateľov nenachádza. Nájomný (štandardný) bytový fond obce v súčasnosti neexistuje. V blízkej budúcnosti plánuje obec investičné aktivity, ktoré by mali vytvoriť ponuku nájomných bytov.

1.8.3. Bývanie marginalizovaných skupín

Bývanie marginalizovaného obyvateľstva možno rozdeliť do 3 kategórií (**V obci Kšinná nie je uvedená komunita zastúpená**). Štandardné bývanie znamená bývanie v bytoch, v murovaných, alebo aj v dobre vybavených drevených domoch. Bývanie nižšieho štandardu znamená bývanie v bytoch alebo domoch, ktoré majú závady ovplyvňujúce celú budovu, alebo jej časť, napr. nedostatok základných služieb ako voda, elektrina, osvetlenie a pod., budova je preplnená. Sem patrí aj bývanie v unimobunkách (v obci sa toho času nenachádza). Na úrovni chatrče je aj bývanie v nebytových priestoroch ako pivnica, kočíkareň, stan a pod. Pod izolovanou obcou alebo jej časťou rozumieme, keď je toto miesto oddelené od zvyšku obce umelou alebo prirodzenou bariérou, prípadne je na okraji obce (napr. samostatná ulica, kde žijú len marginalizovaní obyvatelia) alebo je v obecnej koncentrácii (viacero obydľí uprostred majoritnej časti obce – staré opustené budovy v centre obce).

Dobré zdravotné podmienky predpokladajú prístup k vodovodu v domácnosti (alebo k vlastnej studni s pitnou vodou), ku kanalizácii/ žumpu, pravidelnému odvozu odpadu, prípadne prítomnosť hygienického centra.

Čo sa však týka samotného bytového fondu obývaného marginalizovanými skupinami (počtu domácností), ten je z väčšej časti tvorený štandardnými bytovými jednotkami. Subštandardné obydlia sú budované v menšej miere. Chatrče sa v obci nenachádzajú. V obci Kšinná sú nevyhovujúce domy zaradené do subštandardných podmienok. Rómovia žijúci v subštandardných podmienkach žijú zároveň vo vyššej obložnosti, t. j. v jednej bytovej jednotke žije vyšší počet osôb. Výsledok, že značná časť marg. obyvateľov žije v zlých neštandardných podmienkach potvrdzuje aj údaj o priemernom počte obyvateľov v obydliach s nižším štandardom s priemerom na obydlie 6,13 obyvateľov (Popper, Szeghy, Sarkozy, 2009, s.16-18).

V obci Kšinná sa takého obydliá nenachádzajú.

1.9. Definovanie zainteresovaných skupín

1.9.1 Zadávatelia

Zadávatelia sociálnych služieb sú tí, ktorým zákon ukladá zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov obce, ktoré spravujú. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov ukladá obciam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Poslanci obce ako volení reprezentanti občanov majú povinnosť rozhodovať, obecný úrad má vykonať, o čom poslanci rozhodli. Je veľmi dôležité, aby obec uznesením zastupiteľstva deklarovalo svoju vôľu plánovať a rozvíjať sociálne služby. Takéto politické rozhodnutie, prijaté na začiatku celého procesu, potvrdzuje legitimitu komunitného plánovania a je zárukou pre zapojenie ďalších účastníkov.

Obec ako účastník komunitného plánovania

A) Na základe vlastnej alebo cudzej iniciatívy poslanci rozhodnú:

- o potrebe uskutočniť komunitné plánovanie,
- o tom, kto ho má zabezpečovať (obecný úrad alebo iná poverená organizácia),
- o tom, kto bude poslancov v procese komunitného plánovania zastupovať (menovite),
- o finančnom zabezpečení komunitného plánovania,
- o termíne, v ktorom má byť komunitný plán predložený zastupiteľstvu na schválenie.

B) Poverení pracovníci obecného úradu zabezpečujú:

- pozvanie pre poskytovateľov a prijímateľov služieb, aby sa zapojili do procesu komunitného plánovania,
- priestory pre rokovanie,
- potrebné štatistické údaje a analýzy údajov, najmä o obyvateľoch obce,
- vykonanie prieskumov a analýz potrieb,
- spracovanie priebežných správ a záverov,
- vypracovanie komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb.

C) Od začiatku obec Kšinná zverejňovala zrozumiteľnou a dostupnou formou všetky podstatné informácie o procese a výsledkoch komunitného plánovania.

D) Priebežne rešpektuje pri svojom rozhodovaní o sociálnych službách ciele a priority stanovené v komunitnom pláne.

E) Stanovuje jasné pravidlá financovania sociálnych služieb, ktoré zodpovedajú prioritám komunitného plánovania.

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- starosta
- príslušné komisie obecného zastupiteľstva,
- poslanci obecného zastupiteľstva

1.9.2. Poskytovatelia ako účastníci komunitného plánovania

Poskytovateľom sociálnych služieb je fyzická osoba, podnikateľský subjekt, súkromná nezisková organizácia, organizácia zriadená obcou, organizácia zriadená samosprávnym krajom, organizácia zriadená štátom. Všetci poskytovatelia majú pri komunitnom plánovaní rovnaké postavenie, ich ciele a zámery majú rovnakú váhu.

Poskytovatelia zapojením sa do komunitného plánovania získali možnosť podieľať sa na utváraní celkového systému sociálnych služieb, príležitosť presadzovať vlastné zámery a ciele, príležitosť na nadviazanie novej spolupráce, na získanie informácie o aktivitách, potrebách a trendoch v oblasti sociálnych služieb.

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- zariadenia sociálnych služieb,
- vzdelávacie inštitúcie,
- zdravotnícke zariadenia – všeobecné a špecializované ambulancie v obci Kšinná,
- neziskové organizácie,
- štátna správa,

1.9.3. Užívatelia ako účastníci komunitného plánovania

Užívateľ sociálnych služieb je človek v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorého sú sociálne služby určené, prípadne špecifické skupiny obyvateľstva so svojimi potrebami. Ciele a zámery užívateľov majú pri komunitnom plánovaní rovnakú váhu ako ciele a zámery zadávateľov a poskytovateľov, ak nechceme rovno povedať, že by mali mať prioritu. Vyhľadávanie, oslovenie a zapájanie užívateľov do práce na komunitnom pláne bola príležitosť ako získať informácie o potrebách jednotlivých sociálnych skupín, o kvalite poskytovaných služieb, ako objaviť existujúce medzery v ich ponuke a ako objaviť nové zdroje na uspokojovanie potrieb.

Užívatelia služieb sa zapojením do komunitného plánovania podieľali na utváraní celkového systému sociálnych služieb.

1.9.4. Verejnosť

Verejnosť bola priebežne zoznamovaná so zámermi, výsledkami a cieľmi komunitného plánu. Verejnosti bol predložený k dispozícii dotazník, v ktorom mali možnosť obyvatelia vyjadriť preferencie v oblasti ďalšieho rozvoja sociálnych služieb. Cieľom vopred pripravenej informačnej stratégie bolo zabezpečiť prístup verejnosti k informáciám. Verejnosť sa od začiatku zúčastňovala procesu komunitného plánovania.

Ďalšie organizácie

Pri príprave komunitného plánu boli oslovené a vyzvané k spolupráci miestne organizácie aj záujmové skupiny, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb dotýka (napr. školy, osobitne špeciálne školy, ...), ale tiež občianske iniciatívy (kultúrne združenia, vzdelávacie spolky...).

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- neziskové organizácie,

1.10. Definovanie cieľových skupín

Základnými cieľovými sociálnymi skupinami, pre ktoré by sme mali sociálne služby plánovať, sú:

- rodiny s deťmi,
- deti a mládež,
- ženy na materskej dovolenke,
- osoby so zdravotným postihnutím
- seniori
- dlhodobo nezamestnaní obyvatelia,
- sociálne odkázaní obyvatelia,
- seniori, čiže obyvatelia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov),
- občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú,
- osoby v kríze
- týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí,
- neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život.

Do procesu komunitného plánovania by mali byť zapojení predstavitelia všetkých vyššie uvedených skupín, pričom treba dbať aj na bohatú vnútornú štruktúru každej z nich. Napr. u obyvateľov so zdravotným postihnutím pôjde určite o rozdielne potreby podľa druhu a miery postihnutia, ale aj podľa veku. Je potrebné zvážiť, či a ako podrobne je potrebné ďalej štruktúrovať základné sociálne skupiny a či bude efektívnejšie špecializovať alebo vhodne kombinovať potrebné služby.

1.10.1. Seniori

Celosvetovo sa zaznamenáva starnutie populácie, a to nielen vo vyspelých krajinách. Socio-ekonomické štúdie o jeho dopadoch v jednotlivých krajinách pomohli odhaliť a pomenovať negatívne javy sprevádzajúce starobu, ako je feminizácia, oslabenie rodinných vzťahov, zhoršenie ekonomickej situácie, ale hlavne prebudili záujem o riešenie zanedbávania, zneužívania a týrania seniorov. Zdravotná a sociálna závažnosť danej problematiky je vysoká, informovanosť o jej výskyte, konkrétnych prejavoch a typoch je veľmi nízka. Nárast počtu starých ľudí v obci nesie so sebou množstvo ekonomických, sociálnych, psychologických a zdravotníckych problémov, ktoré významne ovplyvňujú nielen život jednotlivcov, ale i celej komunity. Jedným z problémov súčasnosti je neschopnosť zabezpečiť si základné životné potreby, zanedbávanie, zneužívanie a týranie seniorov, znižovanie ich sociálneho statusu, sociálna izolovanosť, ekonomická poddimenzovanosť a ďalšie problémy s tým súvisiace.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
60-64	35	35	39	35	35	31	31	29	33	33	40
65-69	31	31	32	35	32	32	33	36	33	31	27
70-74	22	22	26	26	29	30	29	31	33	29	31
75-79	13	14	11	11	9	13	18	19	20	24	24
80-84	29	25	23	19	12	9	10	7	7	6	11
85-89	5	9	12	11	17	18	14	9	8	7	5
90-94	5	5	3	2	2	2	3	7	7	6	7
95-99	0	0	1	2	2	1	1	1	0	1	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Podiel obyvateľov v dôchodkovom veku v obci narastá. Obec svoje aktivity zameria hlavne na zabezpečenie sociálnej integrácie prestárlych občanov formou organizovania pravidelných akcií, vytváraním priestorov pre stretávanie seniorov, prípadne zriadením zariadení s ambulatnou, prípadne celodennou starostlivosťou.

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
60-64	33	33	33	33	33	32	32	32	32	32	32
65-69	31	31	31	31	31	31	31	30	30	30	30
70-74	34	35	36	37	37	38	39	40	41	42	43
75-79	24	25	27	28	29	31	32	33	35	36	37
80-84	10	11	12	14	15	15	17	18	19	20	21
85-89	9	9	8	8	8	8	8	7	7	7	7
90-94	6	7	7	7	8	8	8	9	9	10	10
95-99	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

1.10.2. Deti a mládež

Cieľovú skupinu obyvateľov možno rozdeliť do dvoch skupín. Ide o skupinu detí a mládeže, ktoré sa zúčastňujú povinnej školskej dochádzky. V záujme predchádzania páchania drobnej trestnej činnosti, podpory zdravého životného štýlu a zmysluplného trávenia voľného času, obec zameriava svoje aktivity na výstavbu športovej a záujmovej infraštruktúry, ako aj organizovanie školskej a mimoškolskej záujmovej činnosti.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0	4	4	3	3	3	6	4	2	5	4	3
1-4	18	18	20	17	11	13	17	14	16	19	11
5-9	38	35	32	26	23	24	22	19	17	19	22
10-14	19	22	24	32	33	35	35	33	23	19	21
15-19	26	27	24	22	25	20	23	26	28	26	28

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

Zlepšenie pozície mladých ľudí sa sleduje hlavne predchádzaním predčasného ukončenia vzdelávania, budovaním systému odborného školstva a jeho prepojením s praxou v podnikoch, podporou uznávania neformálneho vzdelávania a prispôbovaním vzdelávacieho systému požiadavkám trhu práce (Vagač, 2011, s.4).

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4											
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
1-4	13	13	13	12	12	12	11	11	10	10	10
5-9	22	23	23	23	23	24	24	25	26	27	28
10-14	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27
15-19	26	27	27	27	27	27	28	28	28	28	28

1.10.3. Ženy na materskej dovolenke

Ženy sa stávajú rizikovou skupinou najmä v období tehotenstva a starostlivosti o deti. V severských krajinách sa už dlhšie prejavujú snahy motivovať rodičov k rovnomernejšiemu rozdeleniu starostlivosti o deti a povzbudiť tak matky k návratu do zamestnania (napr. daňový bonus za rodovú rovnosť vo Švédsku). V Slovinsku pomáha matkám k rýchlejšiemu návratu do práce dobre organizovaná sieť verejných predškolských zariadení (Vagač, 2011, s.4). Obec do budúcnosti plánuje uskutočniť

investičné akcie na zvýšenie kapacity predškolských zariadení v záujme uľahčenia ženám na materskej dovolenke skorší návrat na trh práce.

1.10.4. Sociálne odkázaní obyvatelia

Predstavujú rizikovú skupinu obyvateľov, ktorí si z objektívnych príčin nemôžu v obci Kšinná, prípadne Trenčianskom regióne z objektívnych, prípadne subjektívnych dôvodov nájsť prácu a sú odkázaní na dávky sociálnej pomoci.

Patria sem hlavne ľudia s nízkym vzdelaním. Ide o najťažšie umiestniteľné skupiny na nepodporovanom pracovnom trhu, lebo dopyt po nekvalifikovanej pracovnej sile je nízky a neustále klesá. Viaceré krajiny orientujú aktívne opatrenia skôr na dlhodobo nezamestnaných ako na nízkokvalifikovaných, aj keď sa tieto kategórie značne prekrývajú. K úspešnejším prístupom patria tie, ktoré integrujú viaceré opatrenia (s dôrazom na vzdelávanie), individuálny prístup a poskytujú uchádzačovi dočasnú podporu aj po vstupe do zamestnania. Typickými príkladmi fungujúcich opatrení je prechodný trh (medzitrh) práce a školy druhej šance. Do tejto skupiny spadá pomerne veľká časť tunajších rómov. Zlepšenie postavenia Rómov na trhu práce môžu priniesť najmä štrukturálne reformy ako podpora malého podnikania, zníženie daňovo-odvodového zaťaženia (na ktoré obec Kšinná nemá dosah) alebo reforma sociálnej pomoci smerom k aktivite a zníženiu závislosti na dávkach. Za kľúčové je považované vzdelávanie Rómov od najnižšieho veku (Vagač, 2011, s.4). V obci Kšinná nie je rómska komunita zastúpená.

1.10.5. Dlhodobo nezamestnaní obyvatelia

Medzi dlhodobo nezamestnanými sa nachádzajú v obci Kšinná najmä nízkokvalifikovaní mladí ľudia bez základného alebo len so stredoškolským vzdelaním alebo naopak obyvatelia nad 50 rokov, ktorí stratili prácu a majú problém sa zamestnať. Pre zníženie dlhodobej nezamestnanosti je tak potrebný zvlášť dôraz na tieto dve skupiny obyvateľov. Kým v prípade nízkokvalifikovaných by mohla pomôcť uplatniť sa na trhu práce najmä vyššia podpora **rekvalifikácie, budovania pracovných návykov**, u starších obyvateľov by čiastočné riešenie mal poskytnúť najmä medzitrh práce. Dlhodobo nezamestnaní v problematických regiónoch strácajú motiváciu aktívne vyhľadávať prácu a sú odkázaní na príjem zo sociálneho systému. Mnoho rodín sa tak ocitá na hranici chudoby (<http://www.etrend.sk>, 11.8.2011).

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 4 do 6 mesiacov, 7 až 9 mesiacov.

Nezamestnaní podľa dĺžky evidencie vo februári 2023

Kšinná	UoZ spolu	v tom										
		do 3 m.	4 - 6 m.	7 - 9 m.	10 - 12 m.	13 - 18 m.	19 - 24 m.	25 - 30 m.	31 - 36 m.	37 - 42 m.	43 - 48 m.	nad 48 m.
Spolu	8	1	2	3	1	0	1	0	0	0	0	0
Ženy	5	0	2	1	1	0	1	0	0	0	0	0

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2023

1.10.5. Zdravotne ťažko postihnutí obyvatelia

Nárast ľudí na nemocenských a invalidných dávkach a nízka zamestnanosť osôb so zdravotným postihnutím nútia väčšinu krajín OECD prehodnotiť systémy posudzovania zdravotného stavu, lepšie kontrolovať prítoky do dočasnej a dlhodobej práceneschopnosti a zlepšovať služby zamestnanosti pre zdravotne postihnutých. OECD považuje za najlepší spôsob pomoci zdravotne znevýhodneným osobám posilnenie stimulov k práci úpravou systémov daní a dávok (Vagač, 2011, s.4).

1.10.6. Osoby v kríze (ľudia bez domova, matky s deťmi, po výkone trestu, po závislosti na drogách)

Uvedená cieľová skupina v obci nie je významne zastúpená. V roku 2022 obec neevidovala v rámci katastrálneho územia obyvateľov bez domova. Skupiny obyvateľov po výkone trestu, prípadne po závislosti na drogách sa vracajú späť k svojim rodinám a teda nevyžadujú intervencie v oblasti bývania. Opatrenia by mali smerovať skôr k preventívnym a vzdelávacím aktivitám zameraným na opätovný návrat do spoločnosti, ako aj zvýšenie šancí uplatnenia sa na trhu práce formou rekvalifikačných kurzov, prípadne kurzov v oblasti drobného podnikania.

2. Strategická časť

2.1. SWOT analýzy a definovanie priorít

Nasledujúca SWOT analýzy sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktoré skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu. Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí				Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuality alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať.

Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok

finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry ai.

Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti	
		Výkon	
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

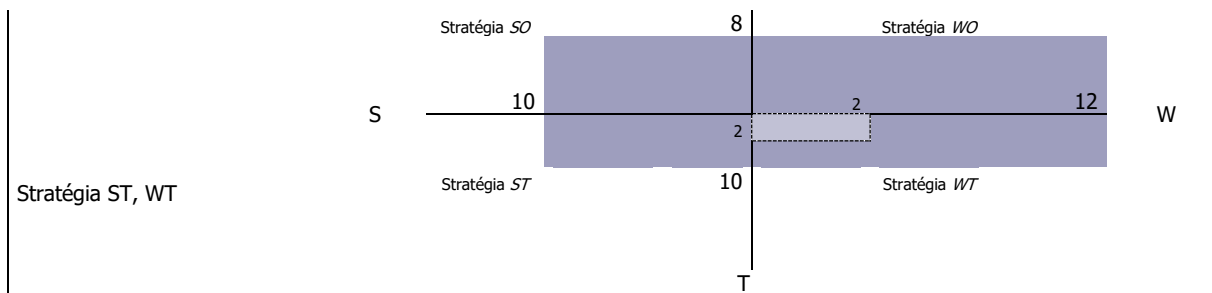
Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce obec úspešná, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné.

2.1.1. Sociálne služby

Silné stránky	Slabé stránky
- dobré podmienky na rozvoj sociálnych služieb, - sociálna a veková stratifikácia obyvateľov v obci predurčuje potrebu budovania zariadení sociálnych služieb pre mladšie vekové ročníky, - podporné systémy pre obyvateľov v dôchodkovom veku, poskytovaná opatrovateľská služba, - funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, - uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce - pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), - existencia špecializovaného zariadenia, - domov dôchodcov priamo v obci - SED Kšinná - Domov dôchodcov / Domov sociálnych služieb, - Slovenský zväz zdravotne postihnutých v Kšinnéj,	- nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - nepostačujúce priestory pre dôchodcov, - problém s umiestnením starších ľudí do domova seniorov, - slabá starostlivosť o prestárlych obyvateľov, - absencia služby prevozu obyvateľov v dôchodkovom veku v - nedostatok bytov nájomnej bytovej výstavby, - nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb, - nedostatok priestorov na zriadenie domova sociálnych služieb,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - odbúranie rodových stereotypov pri voľbe povolania a v prístupe k zamestnaniu, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - lepšie podmienky na zladovanie prac. a rodinných povinností, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne ľudských zdrojov zodpovedajúcej dopytu na trhu práce a znalostnej ekonomike, - príprava ľudských zdrojov pre potreby globalizovanej ekonomiky a spoločnosti, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesytematickou preventívnu prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosť sociálnych služieb pre klienta, - pretrvávajúce stereotypy pri vykonávaní správy v oblasti sociálnych vecí, - neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi, - klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť, - nepriaznivý demografický vývoj,

Schéma SWOT analýzy:

Stratégia SO, WO	O

Odporúča sa využiť stratégiu WT - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov (zabezpečujúce nevyhnutné životné podmienky a životné potreby) a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Bánovce nad Bebravou, prípadne Trenčín.

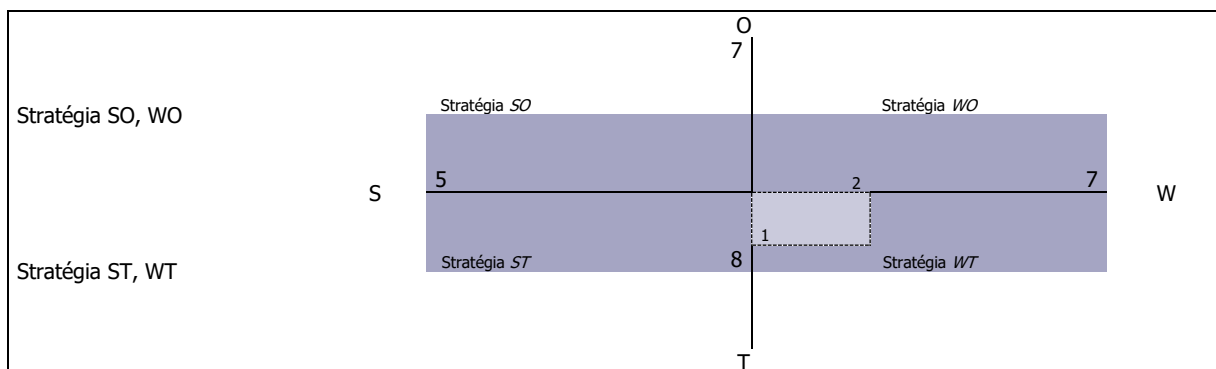
Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Kšinná v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ dobré podmienky na rozvoj sociálnych služieb,	1,5	- nedostatok priestorov pre mládež a dorast,	1,5
+ sociálna a veková stratifikácia obyvateľov v obci predurčuje potrebu budovania zariadení sociálnych služieb pre mladšie vekové ročníky,	1,5	- nepostačujúce priestory pre dôchodcov,	1,5
+ podporné systémy pre obyvateľov v dôchodkovom veku,	1,5	- problém s umiestnením starších ľudí do domova seniorov,	1,5
+ poskytovaná opatrovateľská služba,	1,5	- slabá starostlivosť o prestárlych obyvateľov,	1,5
+ funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok,	1,5	- absencia služby prevozu obyvateľov v dôchodkovom veku v	1,5
+ uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce	1,5	- nedostatok bytov nájomnej bytovej výstavby,	1,5
+ pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....),	1,5	- nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb,	1,5
+ existencia špecializovaného zariadenia,	1,5		
+ domov dôchodcov priamo v obci - SED Kšinná - Domov dôchodcov / Domov sociálnych služieb,	1,5		
+ Slovenský zväz zdravotne postihnutých v Kšinnaj,	1,5		
spolu	15,0	spolu	10,5
Výsledok	4,5		

2.1.2. Služby vzdelávania

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia materskej školy s 11 deťmi v roku 2021, - rodinné prostredie školy - existujúce tradičné aktivity, - dobre fungujúca tímová práca učiteľov, - snaha zamestnancov zvyšovať svoje kompetencie,	- potrebná modernizácia budovy a vybavenia MŠ, - nevyhovujúci areál MŠ, - absencia základnej školy, - chýbajúce zariadenia pre voľnočasové aktivity, - absencia priestorov pre neformálne vzdelávanie, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy,
Príležitosti	Ohrozenia
- rekonštrukcia a dovybavenie materskej školy, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vysoký podiel kvalifikovanej pracovnej sily v populácii a rast záujmu podnikateľov o inováciu kvalifikovanosti, - partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce školy a ďalších subjektov v rámci komunity, najmä mládežníckych organizácií, - opatrenia štátu zabezpečujúce rovnosť prístupu k vzdelávaniu, integráciu a reintegráciu, - tendencia využívať moderné formy vzdelávania a diverzifikovať príležitosti na celoživotné vzdelávanie, - záujem škôl, vzdelávacích inštitúcií a tretieho sektora o zapojenie do medzinárodnej spolupráce a do výchovno-vzdelávacích programov a projektov,	- nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania, - pretrvávajúca rigidita a narastanie izolovanosti systému vzdelávania od potrieb ekonomiky, - deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie, - nerealizovanie stratégií, koncepcií a rozvojových impulzov v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania, - úzky vzťah medzi sociálno-ekonomickou situáciou rodiny a dosiahnutou úrovňou vzdelania detí, - skeptické vnímanie hodnoty štúdia obyvateľstvom, - nízky podiel HDP vynakladaný na vzdelávanie, - slabá reflexia príčin znižovania kvality vzdelávania v pripravovaných zámeroch reforiem,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu WT - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Kšinná v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

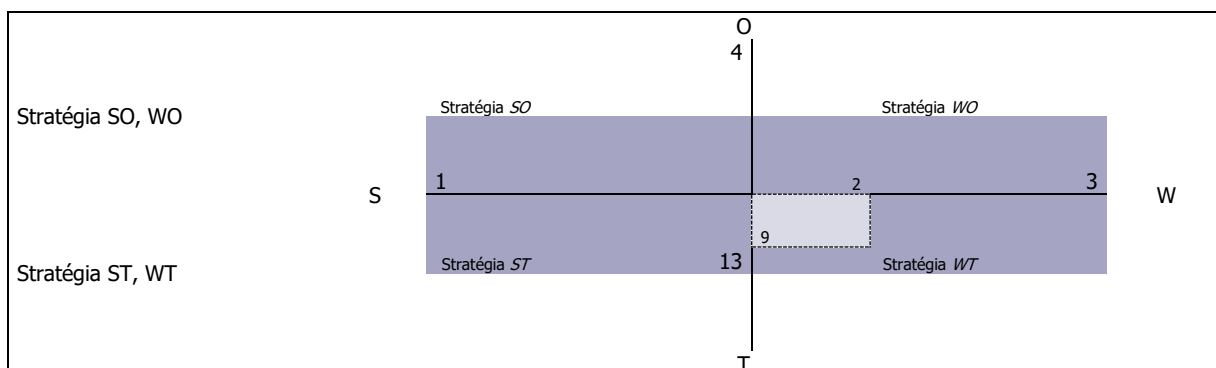
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existencia materskej školy s 11 deťmi v roku 2021,	1,5	- potrebná modernizácia budovy a vybavenia MŠ,	1,5
+ rodinné prostredie školy	1,5	- nevyhovujúci areál MŠ,	1,5
+ existujúce tradičné aktivity,	1,5	- absencia základnej školy,	1,5
+ dobre fungujúca tímová práca učiteľov,	1,5	- chýbajúce zariadenia pre voľnočasové aktivity,	1,5
+ snaha zamestnancov zvyšovať svoje kompetencie,	1,5	- absencia priestorov pre neformálne vzdelávanie,	1,5
		- deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve,	1,5
		- nesystémová reforma vzdelávacej sústavy,	1,5
spolu	7,5	spolu	10,5
		výsledok	- 3,0

2.1.3. Zdravotnícke služby

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia základnej zdravotnej starostlivosti v obci Uhrovec,	- absencia akejkoľvek zdravotnej starostlivosti priamo v obci, - vzhľadom na veľkosť obce a jej finančné možnosti je v súčasnej dobe problematické investovať v tejto oblasti, - zlá finančná situácia obyvateľstva mnohokrát neumožňuje využívať zdravotnícke služby, - nedostatok peňažných prostriedkov negatívne vplyva na kvalitu prijímanej stravy vybranej skupiny obyvateľstva,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nevhodná lieková politika, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi, - klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných

	opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť, nepriaznivý demografický vývoj,

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *WT*. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné zdravotné služby - základnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť – všeobecná, stomatologická, detská.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Kšinná v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

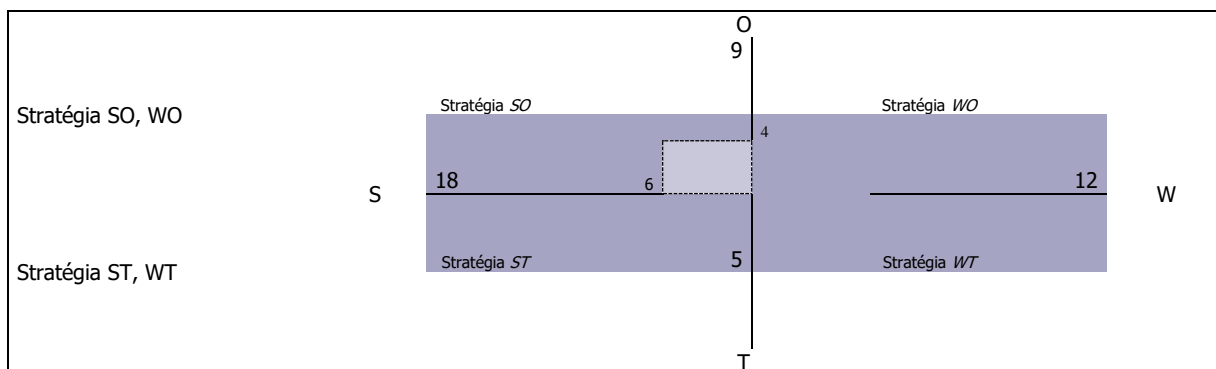
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existencia základnej zdravotnej starostlivosti v obci Uhrovec,	1,5	absencia akejkoľvek zdravotnej starostlivosti priamo v obci,	1,5
		vzhľadom na veľkosť obce a jej finančné možnosti je v súčasnej dobe problematické investovať v tejto oblasti,	1,5
		zlá finančná situácia obyvateľstva mnohokrát neumožňuje využívať zdravotnícke služby,	1,5
		nedostatok peňažných prostriedkov negatívne vplyva na kvalitu prijímanej stravy vybranej skupiny obyvateľstva,	1,5
spolu	1,5	spolu	6,0
		výsledok	- 5,0

2.1.4. Voľno - časové aktivity

Silné stránky	Slabé stránky
- vybudovaný futbalový areál, - vybudované detské ihrisko, - existencia poľovníckych revírov, - existencia turistických trás, - Možnosť cykloturistiky s využitím množstva poľných ciest, - činný športový klub, - vybudované viacúčelové ihrisko, - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia kultúrneho domu s kapacitou 300 osôb, - organizácia fašiangovej zábavy, - folklórna skupina Bukovina, - jánske ohne, - organizovanie Hodov, - fašiangový sprievod obcou, - pálenie jánskych ohňov, - Silvestrovský výstup na Čierny vrch, organizovanie Dňa hasičov, - obecná knižnica.	- chýbajúce zariadenia pre voľnočasové aktivity, - chýbajúce športoviská na letné a rekreačné športy, - chýbajúce športoviská a telocvičňa, - potrebná modernizácia kuchyne domu kultúry, - nerozvinutá kultúrna turistika, - nízka kultúrna aktivizácia obyvateľov, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
Príležitosti	Ohrozenia
- dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a	- vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné

- oddychových plôch v obci Kšinná, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vybudovať chodníky pre cyklistov, - vytvoriť podmienky pre sprístupnenie školských športovísk pre verejnosť, - vytvoriť podmienky pre realizáciu voľnočasových aktivít, najmä pre rodiny s deťmi, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - podpora rozvoja agroturistiky, - dobré predpoklady pre rozvoj rekreačných aktivít, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti športu je situácia pozitívna. Odporúča sa využiť rozvojovú stratégiu SO. V oblasti športu podporovať výstavbu športovej infraštruktúry a organizovanú športovú činnosť. Obec by sa mala zamerať aj na rozvoj oddychovej a kultúrnej infraštruktúry, ktorú by mohli využívať hlavne obyvatelia v poproduktívnom veku a rodiny s deťmi.

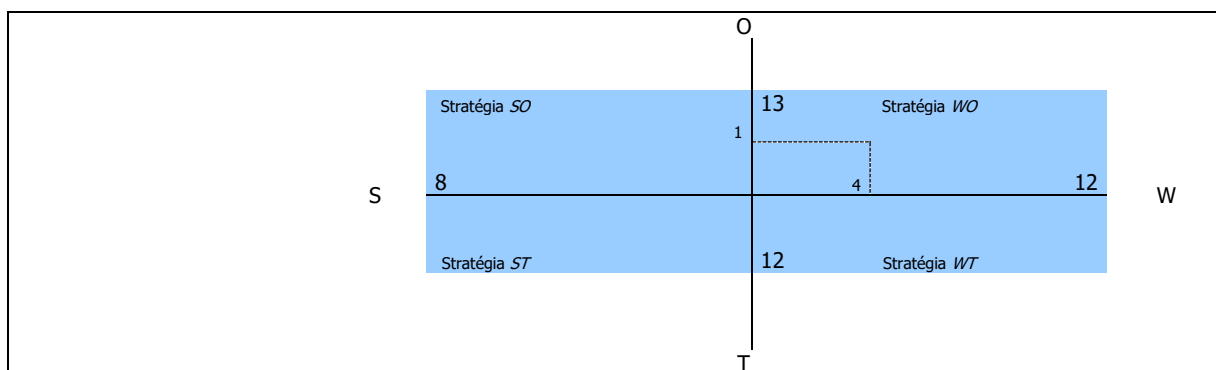
Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Kšinná v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ vybudovaný futbalový areál,	1,5	- chýbajúce zariadenia pre voľnočasové aktivity,	1,5
+ vybudované detské ihrisko,	1,5	- chýbajúce športoviská na letné a rekreačné športy,	1,5
+ existencia poľovníckych revírov,	1,5	- chýbajúce športoviská a telocvičňa,	1,5
+ existencia turistických trás,	1,5	- potrebná modernizácia kuchyne domu kultúry,	1,5
+ Možnosť cykloturistiky s využitím množstva poľných ciest,	1,5	- nerozvinutá kultúrna turistika,	1,5
+ činný športový klub,	1,5	- nízka kultúrna aktivizácia obyvateľov,	1,5
+ vybudované viacúčelové ihrisko,	1,5	- nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia,	1,5
+ rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru,	1,5	- chátrajúci stav kultúrnych pamiatok,	1,5
+ dobré kultúrne povedomie obyvateľov,	1,5	- neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,	1,5
+ existencia kultúrneho domu s kapacitou 300 osôb,	1,5		
+ organizácia fašiangovej zábavy,	1,5		
+ folklórna skupina Bukovina,	1,5		
+ jánske ohne,	1,5		
+ organizovanie Hodov,	1,5		
+ fašiangový sprievod obcou,	1,5		
+ pálenie jánskych ohňov,	1,5		
+ Silvestrovský výstup na Čierny vrch, ,	1,5		
+ organizovanie Dňa hasičov,	1,5		
+ obecná knižnica.			
spolu	27,0	spolu	13,5
výsledok	13,5		

2.1.5. Bývanie

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia plôch IBV, - najvyšší počet bytov 2 a 3 izbových v bytovom fonde,	- 77 bytov bez napojenia na verejný vodovod, - vysoký priemerný vek bytového fondu, - vysoká energetická náročnosť bytového fondu, - nedostatočné zabezpečovanie pravidelnej údržby a cyklických opráv bytového fondu, - odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia, resp. väčších miest, - obmedzená ponuka pracovných príležitostí v obci, - neuspokojený dopyt po bytoch pre rôzne príjmové skupiny obyvateľov, vrátane nájomných bytov, - chýbajú byty pre obyvateľov v sociálnej núdzi, ŤZP, marginalizované skupiny, - chýbajúce technické vybavenie (inžinierske siete) pre bytovú výstavbu v lokalitách určených na výstavbu bytov, - nárast obyvateľstva v poproduktívnom veku, - nedostatok financií na výstavbu nových bytov z rozpočtu obce, - nízke príjmy obyvateľstva, - slabá komunikácia samosprávy s podnikateľským prostredím,
Príležitosti	Ohrozenia
- vytvoriť podmienky pre uspokojenie potrieb bývania pre cca 50 % žiadateľov o byt, - vytvárať územné a technické podmienky pre individuálnu bytovú výstavbu a pre výstavbu sociálnych a nájomných bytov, - možnosť výstavby štandardných bytov, - rozvoj stavebného sporenia a hypotekárnych úverov, - rozvoj podnikateľských aktivít v regióne, - čerpanie financií na rozvoj bývania z dotácií a úverových programov zo štátneho rozpočtu (napr. zateplňovanie domov, bytov,...), - výstavba bytových jednotiek nižšieho štandardu, - výstavba nájomnej bytovej výstavby, - zriadenie zariadenia núdzového bývania, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity pri zabezpečení bývania, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie stavu bytového fondu, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - prehĺbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na bývanie, - nepriaznivý demografický vývoj, - pokles pôrodnosti, - rastúce nároky na údržbu a opravu bytového fondu, - zvyšujúci sa rozdiel medzi reálnymi príjmami obyvateľstva a nákladmi na nájom, resp. výstavbu bytových jednotiek, - dopad ekonomickej krízy na hospodárstvo a obyvateľov,

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *WO*. Odporúča sa zamerať na rekonštrukciu existujúcej IBV a HVB, výstavbu štandardnej bytovej výstavby a v ojedinelých prípadoch zväziť bytovú výstavbu nižšieho štandardu.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Kšinná v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

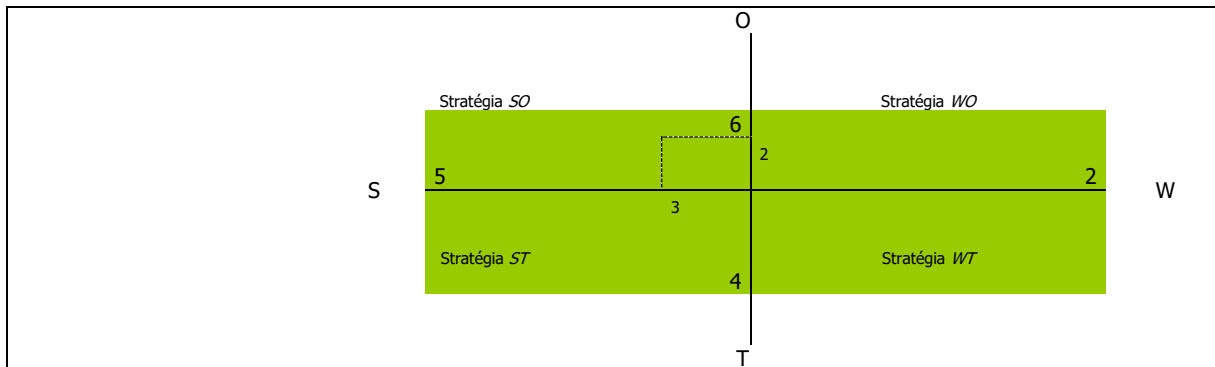
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existencia plôch IBV,	1,5	- 77 bytov bez napojenia na verejný vodovod,	1,5
+ najvyšší počet bytov 2 a 3 izbových v bytovom	1,5	- vysoký priemerný vek bytového fondu,	

fonde,		- vysoká energetická náročnosť bytového fondu, - nedostatočné zabezpečovanie pravidelnej údržby a cyklických opráv bytového fondu, - odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia, resp. väčších miest,	1,5 1,5 1,5 1,5
spolu	3,0	spolu	7,5
		výsledok	4,0

2.1.6. Bezpečnosť

Silné stránky	Slabé stránky
- relatívne dobre zabezpečený obecný úrad, - frekventovaná centrálna časť obce, - existencia verejného osvetlenia obce, - obvodné oddelenie policajného zboru v meste Bánovce nad Bebravou, - zabezpečený odchyt túlavých zvierat,	- nedostatočná prevencia polície, - absentujúce pokrytie kamerovým systémom, - slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva, - nízka frekvencia policajnej kontroly, - vysoký počet obyvateľov v seniorskej kategórii, ktorí sú najviac ohrozenou skupinou, - slabé donucovacie možnosti štátnej polície,
Príležitosti	Ohrozenia
- rozšírenie monitorovacieho systému v obci – inštalovanie kamier na rizikových miestach v obci, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva pôsobí ako motivátor páchania trestnej činnosti, - zhoršovanie stavu sociálneho statusu niektorých skupín obyvateľstva, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti bezpečnosti je situácia takmer vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Obec sa môže zamerať aj na minimalizovanie nákladov súvisiacich s bezpečnosťou a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa zamerať na zvýšenie monitoringu obce.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Kšinná v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy

+ relatívne dobre zabezpečený obecný úrad,	1,5	- nedostatočná prevencia polície,	1,5
+ relatívne nízky počet násilných trestných činov,	1,5	- absentujúce pokrytie kamerovým systémom,	1
+ frekventovaná centrálna časť obce,	1,5	- slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva,	1,5
+ existencia verejného osvetlenia obce,	1,5	- nízka frekvencia policajnej kontroly,	1,5
+ obvodné oddelenie policajného zboru v meste Bánovce nad Bebravou,	1,5	- vysoký počet obyvateľov v seniorskej kategórii, ktorí sú najviac ohrozenou skupinou,	1,5
+ zabezpečený odchyt túlavých zvierat,	1,5	- slabé donucovacie možnosti štátnej polície,	1,5
spolu	9,0	spolu	8,0
výsledok	1,0		

2.2. Vízia a poslanie

2.2.1. Vízia

Obec Kšinná je miestom, ktoré vyvážené zabezpečuje podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Obec je príjemným sídlom zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľov. Vyvážené a ohľaduplne využíva svoj majetok a bohatstvo za účelom jeho ekonomického a sociálneho zvel'ad'ovania. Neustále rozvíja širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbá o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. **Svoje aktivity zameriava aj na rizikové skupiny obyvateľov z hľadiska trhu práce, sociálneho vylúčenia.**

Obec ponúka rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Obec zabezpečuje priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v **oblasti sociálnej politiky** veľmi rozsiahla. Pre **občanov v hmotnej núdzi** obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Pre **zdravotne ťažko postihnutých a seniorov** obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí **opatrovateľská služba, prepravná služba a organizovanie spoločného stravovania.** Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín.

Obec Kšinná je bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorila podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Obec vytvorila dobré podmienky pre bývanie vybraných skupín obyvateľov obce. Bytovú výstavbu zamerala hlavne na **mladé rodiny s deťmi.** Okrem **štandardnej bytovej výstavby** obec uskutočnila v obmedzenej miere aj **bytovú výstavbu nižšieho štandardu** pre sociálne odkázaných obyvateľov obce.

2.2.2. Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Kšinná v sociálnej oblasti. Poslanie opisuje a prezentuje základné sociálne služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný

dôvod existencie obce Kšinná a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných sociálnych služieb obyvateľom obce. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Kšinná disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel obecnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov. V súlade s poslaním obce Kšinná všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi.

Sociálne služby

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec môže poskytovať jednorazové dávky v hmotnej núdzi a jednorazovú dávku v HN, príspevok v náhlej núdzi a príspevok pri narodení dieťaťa (dve a viac detí). Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov mesto poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z., 331/2020 Z. z., 310/2021 Z. z., 418/2021 Z. z.), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 140/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 81/2017 Z. z., 42/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 221/2019 Z. z.) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č.305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac ((v znení č. 330/2007 Z. z., 643/2007 Z. z., 215/2008 Z. z., 448/2008 Z. z.(nepriamo), 466/2008 Z. z., 317/2009 Z. z., 180/2011 Z. z., 417/2013 Z. z. (nepriamo), 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 310/2014 Z. z., 131/2015 Z. z., 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z., 331/2020 Z. z., 310/2021 Z. z., 418/2021 Z. z.), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami mesta. Obec považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov obce, ako aj prerozdelenie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Služby vzdelávania

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy, ako aj školskej jedálne a mimoškolských záujmových zariadení. Obec v rámci existujúcich kompetencií zabezpečí výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, ako aj v oblasti záujmovej činnosti. Ponúkať rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Obec zabezpečí priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Zdravotnícke služby

Zabezpečiť širokú paletu základných zdravotníckych služieb, ktoré obyvatelia najčastejšie využívajú. Obec pripravuje priestorové podmienky pre poskytovanie základných zdravotníckych služieb v spolupráci s VÚC Trenčín.

Voľno – časové aktivity

V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu. Podporiť služby a činnosť obecnej knižnice.

Bývanie

Vytvoriť podmienky pre nájomné bývanie obyvateľom obce bežného, ako aj nižšieho štandardu. Zabezpečiť dostatok bytových jednotiek pre súčasných ako aj budúcich obyvateľov obce. Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 150/2013 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

Bezpečnosť

Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

2.3. Definovanie priorít, cieľov, zámerov

Priority KPSS sú definované v súlade s Národnými prioritami:

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030

NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb

Zdôvodnenie (legitimita):

Ide o národnú prioritu, ktorá nadväzuje na národné priority z predchádzajúceho obdobia, ktoré neboli dostatočne systémovo riešené a účinne naplnené. Aj keď sa pri niektorých druhoch sociálnych služieb pôvodne vymedzených ako komunitné (viď príloha 1 NPRSS 2015- 2020) dosiahlo zvýšenie ich dostupnosti (zvýšený počet prijímateľov, poskytovateľov i vynaložených prostriedkov), vývoj v jednotlivých sektoroch sociálnych služieb bol nerovnomerný. V prípade, že niektoré druhy sociálnych služieb alebo odborných činností podporujúcich komunitný charakter intervencií, nebol podporený z európskych zdrojov, ani z

finančného príspevku MPSVR SR, v priebehu rokov sa ich dostupnosť znižovala. Prioritné je preto naďalej podporovať rozvoj nových, ale aj existujúcich sociálnych služieb a odborných činností komunitného charakteru s prihliadnutím na ich miestnu, druhovú a finančnú dostupnosť aj s využitím moderných technológií. V súlade so zameraním NP1 je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby komunitného charakteru do celkového systému financovania sociálnych služieb. Rovnako je potrebné nastaviť mechanizmy financovania samosprávy pre napĺňanie jej originálnych pôsobností v oblasti sociálnych služieb a podporiť samosprávu k vytváraniu funkčných zoskupení samospráv za týmto účelom. Súčasťou NP1 je aj systémové uchopenie a realizácia transformácie a deinštitucionalizácie sociálnych služieb. Tieto sú doposiaľ v povedomí verejnosti (laickej i časti odbornej) spravidla chápané len ako „projektový produkt“, vzťahujú sa prakticky výlučne na veľkokapacitné zariadenia sociálnych služieb podmienené odkázanosťou, ktoré sa zapojili do národných projektov. K transformácii a deinštitucionalizácii sa pristupuje najmä v optike „opúšťania domovov sociálnych služieb a prechodu do domčekov“, bez ich dôslednejšieho vzťahovania k potrebe štrukturálnych zmien v celom systéme sociálnych služieb, dokonca v celom systéme verejných služieb poskytovaných najmä na úrovni komunity (zdravotnícke, prepravné, vzdelávacie, iné sociálne, komunikačné, stavebné a iné verejné služby). Transformácia, deinštitucionalizácia a prístupnosť nie sú dlhodobu dôsledne interpretované ako ľudsko-právna otázka, ktorej riešenie si vyžaduje systémové riešenia na rozličných úrovniach (národná, regionálna, miestna, organizačná, profesijná, na úrovni rodiny, atď.). Naplnenie NP1 nebude preto možné bez realizácie národnej kampane zameranej na presadzovanie rovnosti príležitostí pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením (z akýchkoľvek dôvodov a na akomkoľvek základe). Vychádzajúc z takéhoto poňatia sa bude NP1 vzťahovať ku všetkým cieľovým skupinám sociálnych služieb a ich sektorom, vrátane sektora sociálnych služieb krízovej intervencie, najmä pre ľudí bez domova a marginalizované komunity a osobitne rozvoja komplexných (pobytových aj poradenských) sociálnych služieb krízovej intervencie pre obeť domáceho násillia.

NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti

Zdôvodnenie (legitimita):

Uvedená priorita nadväzuje na nenaplnenú prioritu z obdobia 2015-2020 a bezprostredne vychádza z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020-2024 (záväzok vlády SR vytvoriť novým zákonom o sociálnych službách upravený systém dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti, vrátane jeho financovania). Priorita odráža pretrvávajúce problémy so zabezpečovaním, financovaním a dostupnosťou ošetrovateľskej starostlivosti v relevantných druhoch sociálnych služieb, a to nielen sociálnych služieb podmienených odkázanosťou organizovaných pobytovou formou, ale aj ošetrovateľskej starostlivosti v rámci ambulantnej a terénnej formy sociálnych služieb. Pokračujúcou výzvou je poskytovanie integrovanej sociálno-ošetrovateľskej starostlivosti u osobitných cieľových skupín – napr. u starších osôb s pridruženými duševnými poruchami či u osôb s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom podmieneným kombináciou rozličných funkčných porúch. Osobitnou výzvou sa stáva zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti u cieľových skupín krízovej intervencie, napr. u osôb bez domova, s ohľadom na ich starnutie a zvyšujúcu sa incidenciu zdravotného postihnutia. V súlade so zameraním NP2 je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby dlhodobej starostlivosti, vrátane zdrojov jej financovania.

NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby

Zdôvodnenie (legitimita):

Priorita vychádza z konceptu tzv. zdieľanej starostlivosti, teda takej, kde sa jednotlivé formy a sektory/subjekty starostlivosti vzájomne nevyklučujú (buď formálna – alebo neformálna; buď domáca – alebo pobytová, atď.), ale skôr dopĺňajú. Doterajšia prax ukazuje, že kvalitná starostlivosť o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby si vyžaduje komplementaritu jednotlivých segmentov starostlivosti (rodiny, širšieho podporného kruhu v komunite, komunitného dobrovoľníctva, formálnych služieb, atď.). Zároveň, že každý z týchto segmentov potrebuje osobitnú verejnú podporu a posudzovanie špecifických „potrieb“ pre poskytovanie takejto podpory. Osobitne to platí v prípade neformálnej starostlivosti poskytovanej neformálne opatrojúcimi osobami (najmä z okruhu blízkych), kde sa podpora doposiaľ realizovala takmer výlučne nástrojmi náhrady za stratu príjmu z dôvodu intenzívnej starostlivosti (peňažný príspevok na opatrovanie) a základného sociálneho a zdravotného poistenia zo strany štátu. Nenaplnila sa potreba podporovať túto cieľovú skupinu v oblasti podporných a odľahčovacích programov (služieb), zosúlad'ovania starostlivosti a práce, ochrany v oblasti pracovno-právnej, dodatkovu zdravotnej starostlivosti, v oblasti zvyšovania kompetencií v oblasti neformálnej starostlivosti (vzdelávania, tréningov, kurzov), technickej vybavenosti a podobne, pre jej kvalitné zabezpečovanie. Súčasťou napĺňania tejto NP je aj posilnenie reálnych podmienok pre uplatňovanie práva osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby vybrať si druh a formu podpory/pomoci, prostredie a poskytovateľa starostlivosti/sociálnej služby prostredníctvom zavedenia príspevku na starostlivosť podľa stupňa odkázanosti.

NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

Zdôvodnenie (legitimita):

Zvyšovanie kvality sociálnych služieb je jedným z dôležitých nástrojov pre zvyšovanie úrovne bezpečnosti a stability poskytovaných sociálnych služieb, ako aj dôležitým nástrojom pre zabezpečenie kvalitných komunitných služieb v rámci transformácie inštitucionálnej starostlivosti smerom ku sociálnym službám komunitného charakteru. Dôležitú úlohu v podpore zvyšovania kvality sociálnych služieb má výkon hodnotenia kvality poskytovaných sociálnych služieb (ďalej len „hodnotenie kvality“). Predmetom a účelom hodnotenia kvality je poskytnúť u hodnotených subjektov (poskytovateľov sociálnych služieb), čo najobjektívnejší nezávislý obraz o skutkovom stave miery plnenia podmienok kvality v čase hodnotenia a tým ich podporovať pri systematickom zabezpečovaní, udržiavaní a zvyšovaní kvality poskytovaných sociálnych služieb. V oblasti sociálnych služieb bude MPSVR SR naďalej pristupovať k zvyšovaniu kvality v sociálnych službách podporou a modernizáciou dodržiavania kvality poskytovanej sociálnej služby, hodnotenia kvality poskytovanej sociálnej služby a stimuláciou previazanosti a účinnosti kontrolných a dohliadacích pôsobností príslušných orgánov vo veciach sociálnych služieb.

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Kšinná nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Kšinná, po sociálnej a kultúrnej stránke. Sociálny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie sociálnej činnosti bude obec smerovať do oblasti sociálnych služieb, vzdelávania, zdravotníctva, športu, bývania a bezpečnosti.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti sociálnej aktivity na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast zamestnanosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na: aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore sociálneho rozvoja obce, rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva a aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia. **Na základe výsledkov dotazníkového prieskumu možno stanoviť ako dve hlavné cieľové skupiny seniorov a rodiny s deťmi.**

2.3.1. Sociálne služby

Podľa prieskumu medzi obyvateľmi získali prioritu sociálne služby, stravovanie, domov sociálnych služieb, zariadenia pre seniorov a opatrovateľská služba.

2.3.2. Služby vzdelávania

Z výsledkov výskumu vyplýva, že najvyššiu prioritu medzi obyvateľmi majú materská škola, s ňou súvisiace verejné služby, záujmové vzdelávanie.

2.3.3. Zdravotnícke služby

V obci jednoznačne treba zachovať a podporovať poskytovanie základných primárnych zdravotníckych služieb. Spolu so všeobecnou ambulanciou preferujú obyvatelia aj detskú ambulanciu.

2.3.4. Voľno - časové aktivity

Najvyššiu prioritu obyvatelia prikladajú kultúrnym aktivitám, detským ihriskám a voľne prístupným športoviskám.

2.3.5. Bývanie

V oblasti bývania uprednostňujú obyvatelia bývanie v rodinnom dome.

2.3.6. Bezpečnosť

V oblasti bezpečnosti a prevencie obyvatelia uprednostňujú hlavne zvýšený monitoring štátnej polície a monitorovacie systémy na kritických miestach v obci.

Definovanie hlavných zámerov jednotlivých priorít.

Hlavné priority komunitného plánu					
Priorita 1	Priorita 2	Priorita 3	Priorita 4	Priorita 5	Priorita 6

Sociálne služby	Služby vzdelávania	Zdravotnícke služby	Voľno-časové aktivity	Bývanie	Bezpečnosť
Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov Obce.	Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky.	Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.	Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce.	Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.	Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znížovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
c i e l o v é s k u p i n y					
- deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - dlhodobo nezamestnaní obyvateľia, - sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život.	- deti a mládež, - dlhodobo nezamestnaní obyvateľia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život. - všetci obyvateľia obce	- deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - ľudia závislí od návykových látok,	- deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život	- sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život	- deti a mládež, - dlhodobo nezamestnaní obyvateľia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život. - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania - všetci obyvateľia obce

2.3.1. Sociálne služby

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbat' o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec môže poskytovať jednorazové dávky v hmotnej núdzi a jednorazovú dávku v HN, príspevok v náhlej núdzi a príspevok pri narodení dieťaťa (dve a viac detí). Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území Obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z.), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 140/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 81/2017 Z. z., 42/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 221/2019 Z. z.) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č.305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac ((v znení č. 330/2007 Z. z., 643/2007 Z. z., 215/2008 Z. z., 448/2008 Z. z.(nepriamo), 466/2008 Z. z., 317/2009 Z. z., 180/2011 Z. z., 417/2013 Z. z.(nepriamo), 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 310/2014 Z. z., 131/2015 Z. z., 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z.)), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce. Obec považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov obce, ako aj prerozdeľovanie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Komentár k programu

Program Sociálne služby predstavuje starostlivosť o obyvateľov obce odkázaných na sociálnu pomoc - pomoc obyvateľom v náhlej sociálnej a hmotnej núdzi, pre handicapovaných obyvateľov, starostlivosť o seniorov a podpora nezamestnaných obyvateľov obce. V rámci financovania predmetného programu sa financujú opatrovateľská služba a rozvoz obedov, starostlivosť o seniorov, aktivačné práce, dávky v hmotnej a sociálnej núdzi prípadne starostlivosť o deti.

Priestorové a vecné vymedzenie

Zariadenia sociálnych služieb je potrebné alokovať tak, aby žiadnym spôsobom nenarúšali kultúrno – historický ráz obce. V prípade absencie vhodných plôch a objektov v centre obce bude možné alokovať tieto zariadenia aj do okrajových častí. Tým bude zabezpečená dostupnosť zariadení. Uvedené platí hlavne v prípade zariadení ako útulky, nocľahárne, zariadenia núdzového bývania. Tie by nemali kolidovať ani s existujúcimi a plánovanými rozvojovými aktivitami a infraštruktúrou voľného času, športu a rekreácie. V tejto súvislosti je potrebné riešenie problémov s neprispôsobivými

obyvateľmi, ktorých je potrebné premiestniť do okrajových častí obce v záujme zachovania kultúrno historickej hodnoty a zvýšenia turistickej atraktivity.

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopností a možností aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb. Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálno technickej vybavenosti.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.

Cieľ 1.1. Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1 Zriadenie zariadenia núdzového bývania.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba priestorov núdzového bývania.

Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Cieľ 1.2. Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1 Výstavba komunitného centra pre rodiny s deťmi v obci.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba zariadenia.

Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia seniorského veku.

Cieľ 1.3. Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne seniorského veku.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.3.1 Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.
Aktivity Finančné a personálne zabezpečenie.

Opatrenie 1.3.2 Podpora služieb pre obyvateľov v seniorskom veku.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Zriadenie priestorov pre klub dôchodcov.
Podpora činnosti zariadení DSS / DD.
Podpora činnosti špecializovaných zariadení.
Zriadenie denného stacionára.
Zabezpečenie terénnej sociálnej služby.

Opatrenie 1.3.3 Zriadenie služby sociálneho taxíka pre starších obyvateľov - prepravná služba.
Aktivity Obstaranie vozidla.
Personálne a finančné zabezpečenie.

Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.

Cieľ 1.4. Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.4.1 Elektronický strážca – GPS monitoring.
Aktivity Technické vybavenie.

Podprogram 1.5. Podporné služby.

Cieľ 1.5. Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.5.1 Poskytovanie sociálnej služby v jedálni.
Aktivity Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku.
Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.

Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.6 Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.6.1 Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.
Aktivity Zriadenie priestorov pre poradenstvo a školenia.

Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti

Cieľ 1.7 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.7.1 Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Aktivity Finančné a personálne zabezpečenie.

Opatrenie 1.7.2 Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Aktivity Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

Opatrenie 1.7.3 Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
Aktivity Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

2.3.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach v základných školách, v zmysle racionálnej výživy. Obec zabezpečí priestory a personálne zdroje na záujmovú činnosť v školských kluboch a mimoškolských zariadeniach.

Komentár k programu

V rámci starostlivosti o najmenších – deti v predškolskom a školskom veku obec zabezpečuje činnosť a prevádzku materských škôl, školských jedální. V nadväznosti na politiku rozvoja obce počíta s pokračovaním trendu pozitívneho vývoja obyvateľov predproduktívneho veku. Finančné prostriedky na realizáciu programu Služby vzdelávania predstavujú výdavky na financovanie projektov v rámci predškolskej výchovy, ako aj mimoškolskej činnosti. Program zahŕňa kapitálové výdavky spojené s rekonštrukciou budov prípadne obstaraním technického vybavenia potrebného k prevádzke budovy, prípadne pre vzdelávaciu činnosť.

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj vzdelávacích služieb je potrebné riešiť v rámci existujúcej infraštruktúry so zohľadnením princípu hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti. Výdavky budú plynúť hlavne do obnovy a rekonštrukcie škôl a školských zariadení.

Trendy

Transformácia školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie

slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.1.1 Aktivity	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia budovy materskej školy. Rekonštrukcia interiérov a zabezpečenie zariadenia MŠ. Modernizácia energetických zdrojov.
Opatrenie 2.1.2 Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba areálu MŠ. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba triedy v prírode v areáli MŠ. Dostavba hracích prvkov v areáli školskej záhrady.
Opatrenie 2.1.3 Aktivity	Podpora záujmovej činnosti. Materiálno technické vybavenie.
Opatrenie 2.1.4 Aktivity	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií. Spracovanie technickej dokumentácie. Modernizácia vybavenia jedálne MŠ.
Opatrenie 2.1.5 Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry. Dostavba detského ihriska v areáli materskej školy.

2.3.3. Zdravotnícke služby

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Komentár k programu

Program zahŕňa výdavky obce na zabezpečenie podmienok poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v zdravotnom stredisku (v prípade obecných priestorov zahŕňa bežné výdavky na údržbu priestorov).

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj zdravotníckych služieb je potrebné alokovať do existujúcej priestorovej základne s ohľadom na zvyky a tradíciu poskytovania týchto druhov služieb. Zároveň je potrebné zohľadniť aj dostupnosť týchto služieb. V prípade tejto oblasti je treba rešpektovať skutočnosť, že tieto služby podliehajú podnikateľským motívom, ako aj politike zdravotných poisťovní v zmysle rozvoja siete zdravotníckych zariadení. Z dotazníkového prieskumu vyplynula potreba určitých špecializovaných zdravotníckych služieb, ktoré obec podporí, avšak ich poskytovanie bude závislé od rozhodnutí externých subjektov.

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3 Zlepšiť úroveň a ponuku poskytovania zdravotníckych služieb.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 3.1 Aktivity	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení. Zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Opatrenie 3.2 Aktivity	Podpora poradenskej činnosti. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Opatrenie 3.3 Aktivity	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov. Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre deti a dorast. Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre dospelých.

2.3.4. Voľno - časové aktivity

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými a internými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Program predstavuje organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v obci. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v miestnom kultúrnom dome, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiacich v oblasti kultúry a folklórnych súborov, atď.. Obec v súlade so svojim zámerom každoročne zorganizuje kultúrne podujatia, zabezpečí kultúrne programy profesionálnych scén pre obyvateľov, prevádzku knižnice, zabezpečí opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Zámerom kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

Komentár k programu

Program zahŕňa podporu rozvoja športu a kultúry v obci, ako voľnočasových aktivít. Výdavky sú rozpočtované na prevádzku športového areálu, výstavbu nových športových ihrísk, na športové aktivity a na činnosť športových oddielov a športovú infraštruktúru pre nižšie vekové ročníky detí.

Program predstavuje aj organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v obci. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v miestnom kultúrnom dome, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiacich v oblasti kultúry v obci. Finančné prostriedky určené na kultúru v obci v programe Kultúra zahŕňajú výdavky múzea, obecnú knižnicu knižnica, príspevky na kultúrne podujatia a činnosť i.

Program 4. Voľno - časové aktivity

Ciel' 4. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu, voľnočasových aktivít a kultúry.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 4.1 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba športových ihrísk pre kolektívne loptové hry v lokalite Závada pod Čiernym vrchom. Dostavba športových ihrísk v priestore areálu MŠ Kšinná. Výstavba priestorov pre potreby športových klubov. Výstavba detského ihriska v časti Závada pod Čiernym vrchom.
Opatrenie 4.2 Aktivity	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci. Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 4.3 Aktivity	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 4.4 Aktivity	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov. Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 4.5 Aktivity	Podporovať talentovanú mládež. Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.

Opatrenie 4.6 Aktivity	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiaci v oblasti telesnej kultúry. Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 4.7 Aktivity	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.
Opatrenie 4.8 Aktivity	Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Realizácia interiérov – kuchyňa. Obstaranie zdrojov tepla a vykurovacieho systému. Podpora zariadenia menšieho obecného kina.
Opatrenie 4.9 Aktivity	Podpora kultúrnych podujatí v obci. Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba otvoreného amfiteátra pri kostole. Podpora FS Bukovina Kšinná. Zavedenie tradície nových podujatí (drapačky, Veselo pri muzike, babenuvanie), príp. ďalších. Rekonštrukcia kostola sv. Damiána a Kozmu. Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok v časti Závada pod Čiernym vrchom.

2.3.5. Bývanie

Strategický zámer

Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.

Komentár k programu

Program bývanie zahŕňa komplexný rozvoj bytového fondu na území obce. Obec zabezpečuje spracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu bytov, ich správu ako aj administratívne činnosti spojené s ich existenciou. Výdavky sú rozpočtované na nákup a prípravu pozemkov na výstavbu IBV a HBV.

Program 5 Bývanie

Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.1. Aktivity	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba plôch IBV.
Opatrenie 5.2. Aktivity	Štandardná nájomná bytová výstavba. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba nájomných bytov 2 x 4 b.j.
Opatrenie 5.3. Aktivity	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zateplenie budov.

2.3.6. Bezpečnosť

Strategický zámer

Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Komentár k programu

V rámci bezpečnostnej politiky obec realizuje nasledujúce základné činnosti - zabezpečenie maximálnej ochrany života občanov obce a majetku a pripravenosť obce riešiť krízové situácie a mimoriadne udalosti. V rámci programu Bezpečnosť sa financujú aktivity na úseku ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany, zabezpečenie ochrany majetku a obyvateľov prostredníctvom polície, ako aj zabezpečenie funkčnosti verejného osvetlenia.

Priestorové a vecné vymedzenie

Väčšina aktivít v oblasti bezpečnosti bude smerovať do oblasti ochrany obyvateľov obce a ich majetku. Obec zabezpečí frekventovanejší monitoring jednotlivých častí obce v zmysle požiadaviek obyvateľov. Obecná polícia sa zameria hlavne na monitoring oblastí obývaných menej prispôsobivými obyvateľmi, ako aj bočné málo frekventované ulice. V tejto súvislosti je potrebné rešpektovať aj historický kontext obce. Dôležitú úlohu bude zohrávať aj kamerový monitorovací systém, ktorý okrem priestupkovo najfrekventovanejších oblastí bude naďalej sledovať významné objekty a príslušnou infraštruktúrou.

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 6.1. Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce.
Aktivity Realizácia preventívnych akcií štátnej polície.
Zvýšenie monitoringu v nočných hodinách.
- Opatrenie 6.2. Rekonštrukcia rozhlasu.
Aktivity Rekonštrukcia obecného rozhlasu.
- Opatrenie 6.3. Rekonštrukcia budovy DHZ.
Aktivity Revitalizácia budovy hasičskej zbrojnice.
Modernizácia a vybavenie interiérov.
Obstaranie vybavenia hasičskej zbrojnice.
- Opatrenie 6.4. Rozšírenie verejného osvetlenia.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.
Rekonštrukcia verejného osvetlenia - zníženie energetickej náročnosti.
- Opatrenie 6.5. Rozšírenie kamerového systému.
Aktivity Zriadenie kamerového systému v lokalite MŠ.
Zriadenie kamerového systému v lokalite kultúrnych pamiatok a cintorína.
Zriadenie kamerového systému v blízkosti športovej infraštruktúry.
- Opatrenie 6.6. Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.
Aktivity Optimalizácia dopravného a informačného značenia.

2.4. Merateľné indikátory

Monitorovanie Komunitného plánu Kšinná sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a programom (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé podprogramy a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

2.4.1. Sociálne služby

Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.

Cieľ 1.1. Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 1.1.1	Zriadenia zariadenia núdzového bývania.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Kšinná	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Kšinná	5

Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Cieľ 1.2. Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 1.2.1	Výstavba komunitného centra pre rodiny s deťmi v obci.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Kšinná	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Kšinná	50

Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia seniorského veku.

Cieľ 1.3. Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne seniorského veku.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 1.3.1	Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.	Počet nových verejných služieb	výstupu	počet	o. Kšinná	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	o. Kšinná	5
Opatrenie 1.3.2	Podpora služieb pre obyvateľov v seniorskom veku.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejnú službu	výstupu	počet	o. Kšinná	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Kšinná	50
Opatrenie 1.3.3	Zriadenie služby sociálneho taxíka pre starších obyvateľov - prepravná služba.	Počet sociálnych služieb.	výstupu	počet	o. Kšinná	1
		Počet užívateľov služby.	výsledku	počet	o. Kšinná	30

Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.

Cieľ 1.4. Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 1.4.1	Elektronický strážca – GPS monitoring.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	počet	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	počet	10

Podprogram 1.5. Podporné služby.

Cieľ 1.5. Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 1.5.1	Poskytovanie sociálnej služby v jedálni.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejnú službu	výstupu	počet	o. Kšinná	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Kšinná	50

Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.6 Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 1.6.1	Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	o. Kšinná	-
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	o. Kšinná	-

Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti

Cieľ 1.7 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 1.7.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z Projektov OPV	výstup	absolútny počet	o. Kšinná	-
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	o. Kšinná	-
Opatrenie 1.7.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	o. Kšinná	-
		Počet podporených Projektov	výstupu	počet	o. Kšinná	-
Opatrenie 1.7.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	o. Kšinná	-
		Počet podporených Projektov	výstupu	počet	o. Kšinná	-
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	o. Kšinná	-
	Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	o. Kšinná	-	

2.4.2. Služby vzdelávania

Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Kšinná	0	0
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Kšinná	0	100
		Počet vzdelávacích miestností	výsledku	počet	obec Kšinná	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Kšinná	0	11
Opatrenie 2.2	Rekonštrukcia a dostavba areálu MŠ.	Plocha rekonštruovaných externých priestorov	výsledku	ha	obec Kšinná	0	0,5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Kšinná	0	30
Opatrenie 2.3	Podpora záujmovej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Kšinná	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Kšinná	0	20
Opatrenie 2.4	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Kšinná	0	1
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Kšinná	0	200
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Kšinná	690	80
Opatrenie 2.6	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Kšinná	0	2000
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Kšinná	0	100
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Kšinná	0	50

2.4.3. Zdravotnícke služby

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.	Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Kšinná	1
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Kšinná	10
Opatrenie 3.2	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Kšinná	10
		Počet podporených Projektov	výstup	počet	obec Kšinná	1
Opatrenie 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Kšinná	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Kšinná	482

2.4.4. Voľno - časové aktivity

Program 4 Voľno - časové aktivity

Cieľ 4 Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Kšinná	5
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Kšinná	20
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Kšinná	80
Opatrenie 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Kšinná	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Kšinná	50
Opatrenie 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Kšinná	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Kšinná	50
Opatrenie 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Kšinná	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Kšinná	25
Opatrenie 4.5	Podporovať talentovanú mládež.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Kšinná	50
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Kšinná	50

Opatrenie 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Kšinná	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Kšinná	25
		Počet uzavretých zmlúv a partnerstiev	výsledku	počet	obec Kšinná	5
Opatrenie 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Kšinná	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Kšinná	55
Opatrenie 4.8	Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Kšinná	500
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Kšinná	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Kšinná	0
Opatrenie 4.9	Podpora kultúrnych podujatí v obci.	Počet nových objektov na organizovanie kultúrnych akcií	výsledok	počet	obec Kšinná	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Kšinná	1000
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	obec Kšinná	5

2.4.5. Bývanie

Program 5 Bývanie

Cieľ 5 Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 5.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Kšinná	1
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Kšinná	50
Opatrenie 5.2	Štandardná nájomná bytová výstavba.	Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Kšinná	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Kšinná	50
Opatrenie 5.3	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.	Počet zateplených objektov	výsledku	počet	o. Kšinná	30
		Celková zateplená plocha	výsledku	m ²	o. Kšinná	5000
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	o. Kšinná	20

2.4.6. Bezpečnosť

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 6.1	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce.	Počet hliadok za deň	výsledok	počet	o. Kšinná	1
		Zníženie kriminality	dopad	%	o. Kšinná	20
Opatrenie 6.2	Rekonštrukcia rozhlasu.	Pokrytie územia rozhlasom a televíziou	dopad	%	o. Kšinná	100
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	o. Kšinná	482
		Počet novoinštalovaných reprosústav,	výstup	počet	o. Kšinná	20
Opatrenie 6.3	Rekonštrukcia budovy DHZ.	Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	o. Kšinná	1
		Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Kšinná	200
Opatrenie 6.4	Rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet zrekonštruovaných svietidiel	výsledku	počet	o. Kšinná	50
		Zníženie spotreby el. energie	dopadu	%	o. Kšinná	70
Opatrenie 6.5	Rozšírenie kamerového systému.	Počet inštalovaných kamier	výsledok	počet	o. Kšinná	5
		Zníženie kriminality	dopad	%	o. Kšinná	30
Opatrenie 6.6	Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.	Pokrytie územia	dopad	%	o. Kšinná	50
		Počet realizovaných Projektov	výsledok	m	o. Kšinná	1
		Počet užívateľov projektov	dopad	%	o. Kšinná	482

2.5. Akčné plánovanie

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálneho rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram a riziková analýza. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

2.5.1. Sociálne služby

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku.						
Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.						
Cieľ 1.1.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.					
Opatrenie 1.1.1	Zriadenia zariadenia núdzového bývania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Kšinná
	Výstavba priestorov núdzového bývania.	120	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.						
Cieľ 1.2.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.					
Opatrenie 1.2.1	Výstavba komunitného centra pre rodiny s deťmi v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	obec Kšinná
	Výstavba zariadenia.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriazniveho zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia seniorského veku.						
Cieľ 1.3	Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne seniorského veku.					
Opatrenie 1.3.1	Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
Opatrenie 1.3.2	Podpora služieb pre obyvateľov v seniorskom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
	Zriadenie priestorov pre klub dôchodcov.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná

	Podpora činnosti zariadení DSS / DD.	Podľa možností	Rozpočet organizácie, obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Kšinná
	Podpora činnosti špecializovaných zariadení.	Podľa možností	Rozpočet organizácie, obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Kšinná
	Zriadenie denného stacionára.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
	Zabezpečenie terénnej sociálnej služby.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
Opatrenie 1.3.3	Zriadenie služby sociálneho taxíka pre starších obyvateľov - prepravná služba.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obstaranie vozidla.	8	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	obec Kšinná
	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	obec Kšinná
Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.						
Cieľ 1.4	Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.					
Opatrenie 1.4.1	Elektronický strážca – GPS monitoring.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické vybavenie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
Podprogram 1.5. Podporné služby.						
Cieľ 1.5	Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.					
Opatrenie 1.5.1	Poskytovanie sociálnej služby v jedálni.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Kšinná
	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.						
Cieľ 1.6	Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.					
Opatrenie 1.6.1	Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie priestorov pre poradenstvo a školenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Kšinná
Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti						
Cieľ 1.7	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.					
Opatrenie 1.7.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Kšinná
Opatrenie	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovania individuálnych					

1.7.1	akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Kšinná
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
Opatrenie 1.7.1	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Kšinná
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,3
2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,225
3.	Náročnosť spracovania projektu	0,1				0,5		0,05
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,5		0,05
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3			0,5		0,15
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6			0,75	0,45

Z výsledkov súčiny jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v personálnej náročnosti a vysokej prevádzkovej náročnosti. Vysoký vplyv má aj nedostatok finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.					
Cieľ 1.1.					
Opatrenie 1.1.1					
Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.					
Cieľ 1.2.					
Opatrenie 1.2.1					
Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia seniorského veku.					

Cieľ 1.3					
Opatrenie 1.3.1					
Opatrenie 1.3.2					
Opatrenie 1.3.3					
Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.					
Cieľ 1.4					
Opatrenie 1.4.1					
Podprogram 1.5. Podporné služby.					
Cieľ 1.5					
Opatrenie 1.5.1					
Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.					
Cieľ 1.6					
Opatrenie 1.6.1					
Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti					
Cieľ 1.7					
Opatrenie 1.7.1					
Opatrenie 1.7.2					
Opatrenie 1.7.3					

2.5.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach pri školách v zmysle racionálnej výživy. Obec zabezpečí priestory a personálne zdroje za záujmovú činnosť v školských kluboch.						
Program 2 Služby vzdelávania						
Cieľ 2.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 2.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
	Rekonštrukcia budovy materskej školy.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
	Rekonštrukcia interiérov a zabezpečenie zariadenia MŠ.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
	Modernizácia energetických zdrojov.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
Opatrenie 2.2	Rekonštrukcia a dostavba areálu MŠ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Kšinná
	Výstavba triedy v prírode v areáli MŠ.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
	Dostavba hracích prvkov v areáli školskej záhrady.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
Opatrenie 2.3	Podpora záujmovej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Materiálno technické vybavenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Kšinná
Opatrenie 2.4	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Kšinná

	Modernizácia vybavenia jedálne MŠ.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
Opatrenie 2.5	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Dostavba detského ihriska v areáli materskej školy.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1				0,5		0,05
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3			0,5		0,15
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6	0,25			0,15

Z výsledkov súčiny jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 2 Služby vzdelávania					
Cieľ 2.					
Opatrenie 2.1					
Opatrenie 2.2					
Opatrenie 2.3					
Opatrenie 2.4					
Opatrenie 2.5					

2.5.3. Zdravotnícke služby

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Program 3 Zdravotnícke služby						
Cieľ 3	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 3.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty

	Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
Opatrenie 3.2	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Kšinná
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Kšinná
Opatrenie 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre deti a dorast.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
	Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre dospelých.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,3
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3		0,25			0,075
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6		0,5		0,3

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 3 Zdravotnícke služby					
Cieľ 3					
Opatrenie 3.1					
Opatrenie 3.2					
Opatrenie 3.3					

2.5.4. Voľno - časové aktivity

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Program 4. Voľno - časové aktivity						
Cieľ 4	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Opatrenie 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Kšinná
	Výstavba športových ihrísk pre kolektívne loptové hry v lokalite Závada pod Čiernym vrchom.	50	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Kšinná
	Dostavba športových ihrísk v priestore areálu MŠ Kšinná.	30	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Kšinná
	Výstavba priestorov pre potreby športových klubov.	100	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Kšinná
	Výstavba detského ihriska v časti Závada pod Čiernym vrchom.	10	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Kšinná
Opatrenie 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 4.5	Podporovať talentovanú mládež.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti kultúry - knižnica.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet obce	verejný, tretí sektor	vyšoký	obec Kšinná
Opatrenie 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Kšinná
Opatrenie 4.8	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Kšinná
	Realizácia interiérov – kuchyňa.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Kšinná
	Obstaranie zdrojov tepla a vykurovacieho systému.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Kšinná
	Podpora zriadenia menšieho obecného kina.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Kšinná
Opatrenie 4.9	Podpora kultúrnych podujatí v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Kšinná
	Dostavba otvoreného amfiteátra pri kostole.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vyšoký	obec Kšinná
	Podpora FS Bukovina Kšinná.	Podľa potreby	rozpočet obce,	verejný	vyšoký	obec Kšinná

			ŠF EÚ, MK SR	sektor		
	Zavedenie tradície nových podujatí drapačky, Veselo pri muzike, babenuvanie), príp. ďalších.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
	Rekonštrukcia kostola sv. Damiána a Kozmu.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok v časti Závada.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25			0,025
6.	Vysoká prevádzková náročnosť	0,1			0,25			0,025

Z výsledkov súčiny jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 4. Voľno - časové aktivity					
Cieľ 4					
Opatrenie 4.1					
Opatrenie 4.2					
Opatrenie 4.3					
Opatrenie 4.4					
Opatrenie 4.5					
Opatrenie 4.6					
Opatrenie 4.7					
Opatrenie 4.8					

2.5.5. Bývanie

Strategický zámer	
Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.	
Program 5 Bývanie	
Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.
Opatrenie 5.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
	Výstavba plôch IBV.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
Opatrenie 5.2	Štandardná nájomná bytová výstavba.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Kšinná
	Výstavba nájomných bytov 2 x 4 b.j.	1600	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná
Opatrenie 5.3	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	stredný	obec Kšinná
	Zateplenie budov.	1000	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	vysoký	obec Kšinná

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu			0,6			0,75	0,45
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,3		0,03
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3				0,75	0,225
6.	Vysoká prevádzková náročnosť		0,3			0,5		0,15

Z výsledkov súčiny jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a spracovanie projektov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 5 Bývanie					
Opatrenie 5.1					
Opatrenie 5.2					
Opatrenie 5.3					

2.5.6. Bezpečnosť

Strategický zámer						
Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Program 6 Bezpečnosť						
Cieľ 6	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Opatrenie 6.1	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia preventívnych akcií štátnej polície.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Kšinná
	Zvýšenie monitoringu v nočných hodinách.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Kšinná
Opatrenie 6.2	Rekonštrukcia rozhlasu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia verejného rozhlasu.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Kšinná
Opatrenie 6.3	Rekonštrukcia budov HZ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Revitalizácia budovy hasičskej zbrojnice.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vyšoký	obec Kšinná
	Modernizácia a vybavenie interiérov.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vyšoký	obec Kšinná
	Obstaranie vybavenia hasičskej zbrojnice.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vyšoký	obec Kšinná
Opatrenie 6.4	Rozšírenie verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Kšinná
	Rekonštrukcia verejného osvetlenia - zníženie energetickej náročnosti.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Kšinná
Opatrenie 6.5	Rozšírenie kamerového systému.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie kamerového systému v lokalite MŠ.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Kšinná
	Zriadenie kamerového systému v lokalite kultúrnych pamiatok a cintorína.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Kšinná
	Zriadenie kamerového systému v blízkosti športovej infraštruktúry.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Kšinná
Opatrenie 6.6	Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Optimalizácia dopravného a informačného značenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Kšinná

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vyšoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vyšoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov		0,3				0,75	0,225

2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,225
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3		0,25			0,075
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25			0,025
6.	Vysoká prevádzková náročnosť	0,1			0,25			0,025

Z výsledkov súčiny jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a personálnu náročnosť.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 6 Bezpečnosť					
Cieľ 6					
Opatrenie 6.1					
Opatrenie 6.2					
Opatrenie 6.3					
Opatrenie 6.4					
Opatrenie 6.5					
Opatrenie 6.6					

2.6. Finančné plánovanie

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu KPSS je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď.

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zábery realizovať, kto by mal byť žiadateľov, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

PRAVIDLÁ FINANCOVANIA CIEĽA INVESTOVANIE DO ZAMESTNANOSTI A RASTU – PRE PRIJÍMATEĽOV V RÁMCI MENEJ ROZVINUTÝCH REGIÓNOV (VŠETKY KRAJE SR S VÝNIMKOU BRATISLAVSKÉHO KRAJA) A PRE PRIJÍMATEĽOV KOHÉZNEHO FONDU

K podielu EFRR, ESF+, FST a KFvo výške 85,00 % (70,00 % pre technickú pomoc) z celkových oprávnených výdavkov je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v závislosti od kategórie prijímateľa a miesta realizácie/implementácie operácií (platí len pre základné pravidlá financovania pre KF).

Prehľad pravidiel financovania v rámci menej rozvinutých regiónov a KF podľa jednotlivých zdrojov financovania a kategórie prijímateľov sú v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre EFRR, ESF+ a FST

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre KF

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis celé územie SR s výnimkou okresu Bratislava	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 1 písm. c)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme resp. pravidlách pomoci de minimis/štátnej pomoci. V prípade, ak intenzita pomoci presahuje maximálnu výšku finančného príspevku z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Národné verejné zdroje zahŕňajú zdroje štátneho rozpočtu a zdroje prijímateľa zo sektora verejnej správy.

Prijímateľ, ktorý je podľa § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. zapísaný a zaradený v registri organizácií, alebo v zozname subjektov verejnej správy vedenom Štatistickým úradom SR medzi subjekty verejnej správy v súlade s jednotnou metodikou platnou pre EÚ (ESA 2010), vykazuje vlastné zdroje na spolufinancovanie ako verejné zdroje. Ostatní prijímatelia vykazujú vlastné zdroje na spolufinancovanie ako súkromné zdroje.

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu pre najodkázanejšie osoby z ESF+ (čl. 10 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis ⁴
Zdroje EÚ	ESF+	90,00 %	90,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	10,00 %	2,00 %	y,yy %
	Prijímateľ ⁶	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu oblasti sociálnej inovácie z ESF+ (čl. 14 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de

			minimis	minimis ⁴
Zdroje EÚ	ESF+	95,00 %	95,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	5,00 %	0,00 %	y,yy %
	Prijímateľ ⁶	0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania technickej pomoci v rámci menej rozvinutých regiónov (všetky kraje SR s výnimkou Bratislavského kraja) a KF

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis ⁴
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST KF	70,00 %	70,00 %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	30,00 %	22,00 %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %

V rámci projektov vybraných prijímateľov kategórie 1b) sa aplikujú špecifické pravidlá financovania (nasledujúca tabuľka). Ide o :

- verejné vysoké školy/univerzity a verejné výskumné inštitúcie, ktoré realizujú operácie národného významu, t. j. projekty implementované v rámci špecifického cieľa RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií a špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko zameraných na podporu vedy, výskumu a inovácií, ktoré budú špecifikované a doplnené do tohto materiálu na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- **prijímateľov územnej samosprávy – obce/mestá, ktoré sú identifikované v aktuálnom vydaní Atlasu rómskych komunít s prítomnosťou rómskych osídlení, pričom konkrétny zoznam oprávnených žiadateľov, zostavený na základe vybraných objektívnych kritérií zaostávania a marginalizácie, bude určený výzvou/vyzvaním vyhlásenou/vyhláseným poskytovateľom. Kritéria budú určené v závislosti od obsahového zamerania výzvy/vyzvania. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko, v rámci vyčlenenej indikatívnej alokácie pre marginalizované rómske komunity, bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;**
- prijímateľov projektov zameraných na financovanie aktivít so 100 % koeficientom na výpočet podpory poskytovanej na ciele v oblasti zmeny klímy. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- prijímateľov v rámci projektov ESF+, ktorí sú registrovaní ako poskytovatelia sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Ide o projekty v rámci cieľa politiky 4/priorita 5 Programu Slovensko;
- prijímateľov, školy a školské zariadenia zaradené do siete škôl a školských zariadení SR, ktoré majú oprávnenie uskutočňovať výchovu a vzdelávanie podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v rámci projektov ESF+.

Tabuľka Špecifické pravidlá financovania pre EFRR, ESF+, FST a KF

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	15,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	0,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Pravidlá financovania v rámci projektov cieľa politiky 4/priority 5/špecifického cieľa k) zlepšovanie rovného a včasného prístupu ku kvalitným, udržateľným a cenovo dostupným službám vrátane služieb, ktoré podporujú prístup k bývaniu a individualizovanú starostlivosť vrátane zdravotnej starostlivosti; modernizácia systémov sociálnej ochrany, vrátane podpory prístupu k sociálnej ochrane, s osobitným zameraním na deti a znevýhodnené skupiny; zlepšovanie prístupnosti, a to aj pre osoby so zdravotným postihnutím, účinnosti a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti a služieb dlhodobej starostlivosti Programu Slovensko pre subjekty vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Zdroj financovania		Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	ESF+		85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet		15,00 %	10,00 %	y,yy %
	Prijímateľ		0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu		100,00 %	100,00 %	100,00 %

Integrovaný územný rozvoj bude podporovaný z fondov Európskej únie v súlade s článkom 22 Návrhu nariadenia o EFRR, ESF+, KF a ENFR. Podpora bude:

- určená pre rozvoj jasne zadefinovaného územia (bez obmedzenia od lokálnej, cez sub-regionálnu až po regionálnu úroveň),
- vychádzať z integrovanej stratégie jeho rozvoja, tzv. Integrovanej územnej stratégie,
- založená na integrácii rôznorodých operácií v rámci investičných balíkov.

Komplementarita s vnútroštátnymi nástrojmi podpory

K napĺňaniu cieľov jednotlivých priorít SPR budú komplementárne prispievať aj zdroje z rôznych vnútroštátnych nástrojov. V súčasnosti existujúce vnútroštátne nástroje podpory majú obmedzenú platnosť, tzn. nie je možné potvrdiť, že budú využívané počas celého obdobia 2021 – 2027. Ide napr. o nasledovné komplementárne zdroje:

CP 3 – dotácie na podporu cykloturistiky a cykloturistiky (zákon č. 151/2019 Z. z. o podpore **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, trvalý finančný mechanizmus na implementáciu Národnej stratégie **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, zákon č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu, zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, ako aj zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,

CP 4 – programy realizované Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny alebo úradom práce (prístup k zamestnaniu), dotácia v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, dotácie a programy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (dotácie na rozvoj, sociálna podpora žiakov, vedecké činnosti, **regionálne školstvo**), dotácia na podporu rozvoja **sociálnych služieb a v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately**, dotácia na obstaranie nájomných bytov, určených na sociálne bývanie, dotácia na podporu **rozvoja sociálnych služieb** a pod.,

CP 5 – zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, Fond na podporu športu a **príspevky a dotácie na rozvoj športu** v zmysle Zákona o športe č. 440/2015 Z. z., program **Ministerstva kultúry SR „Obnovme si svoj dom“**, **Fond na podporu umenia**. Dotácie MIRRI SR v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Komplementárnosť a synergie medzi fondmi, na ktoré sa vzťahuje Partnerská dohoda, AMIF, ISF, BMVI, a inými nástrojmi Únie

V rámci **Cieľa politiky 3** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti železničnej infraštruktúry (TEN-T, ako aj regionálne trate), synergie budú nastavené na úrovni projektov.

Horizont Európa v oblasti udržateľnej a inteligentnej mobility.

Nástroj na prepájanie Európy v oblasti financovania dopravnej infraštruktúry a v oblasti nízkouhlíkovej mobility.

Ciele v oblasti modernizácie a výstavby infraštruktúry vnútrozemskej vodnej dopravy sa budú realizovať prostredníctvom tohto nástroja.

V rámci **Cieľa politiky 4** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti zdravotnej starostlivosti (dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť a starostlivosť o duševné zdravie) a zároveň v oblasti vzdelávania (inkluzívne vzdelávanie na všetkých stupňoch, zmena kurikula, dobudovanie školskej infraštruktúry).

Erasmus+ v oblasti investícií do vzdelávania a odbornej prípravy, vrátane inklúzie a celoživotného vzdelávania.

EU4Health v oblasti zlepšenia kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti.

Fond pre azyl, migráciu a **integráciu v oblasti zvyšovania sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných skupín** a štátnych príslušníkov tretích krajín.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti predchádzania a boja proti drogovej kriminalite, ale aj predchádzania a boja proti radikalizácii.

V rámci **Cieľa politiky 5** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Horizont Európa v oblasti zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov miest a obcí, a to v oblastiach ochrany zdravia, života a majetku občanov a prevencie kriminality.

Kreatívna Európa v oblasti rozvoja kultúrneho dedičstva.

Erasmus+ v oblasti podpory rozvoja menej rozvinutých regiónov prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti zabezpečenia bezpečnosti pre občanov

2.6.1. Sociálne služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 1.1									
Projekt 1.1.1	125	125	106	19	9	0	10	0	0
Cieľ 1.2.									
Projekt 1.2.1	105	105	89	16	7	0	8	0	0
Cieľ 1.3									
Projekt 1.3.1	5	5	4	1	0	0	0	0	0
Projekt 1.3.2	65	65	55	10	5	0	5	0	0
Projekt 1.3.3	8	8	7	1	1	0	1	0	0
Cieľ 1.4									
Projekt 1.4.1	5	5	4	1	1	0	0	0	0
Spolu	313	313	266	47	22	0	25	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	19	19	16	3	1	0	2	0	0
2024	78	78	67	12	5	0	6	0	0
2025	78	78	67	12	5	0	6	0	0

2026	78	78	67	12	5	0	6	0	0
2027	60	60	51	9	4	0	5	0	0
Spolu	313	313	266	47	22	0	25	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
5. Európa bližšie k občanom	Sociálne inovácie a experimenty
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

2.6.2. Služby vzdelávania

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 2									
Projekt 2.1	1 055	1 055	897	158	74	0	84	0	0
Projekt 2.2	21	21	18	3	1	0	2	0	0
Projekt 2.4	105	105	89	16	7	0	8	0	0
Projekt 2.5	20	20	17	3	1	0	2	0	0
Spolu	1201	1201	1021	180	84	0	96	0	1201

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	300	300	255	45	21	0	24	0	0
2024	300	300	255	45	21	0	24	0	0
2025	300	300	255	45	21	0	24	0	0
2026	300	300	255	45	21	0	24	0	0

2027	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1201	1201	1021	180	84	0	96	0	1201

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
4. Sociálnejšia Európa	Digitálne a podnikateľské zručnosti
	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
5. Európa bližšie k občanom	Potravinová a materiálna deprivácia
	Sociálne inovácie a experimenty
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

2.6.3. Zdravotnícke služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 3	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Projekt 3.4	20	20	17	3	1	0	2	0	0
Spolu	20	20	17	3	1	0	2	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)

Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	5	5	4	1	0	0	0	0	0
2024	5	5	4	1	0	0	0	0	0
2025	5	5	4	1	0	0	0	0	0
2026	5	5	4	1	0	0	0	0	0
2027	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	20	20	17	3	1	0	2	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti
 Nórske fondy

2.6.4. Voľno - časové aktivity

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 4									
Projekt 4.1	195	195	166	29	14	0	16	0	0
Projekt 4.8	230	230	196	35	16	0	18	0	0
Projekt 4.9	121	121	103	18	8	0	10	0	0
Spolu	546	546	464	82	38	0	44	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	137	137	116	20	10	0	11	0	0
2024	137	137	116	20	10	0	11	0	0
2025	137	137	116	20	10	0	11	0	0
2026	137	137	116	20	10	0	11	0	0
2027	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	546	546	464	82	38	0	44	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Fond spravodlivej transformácie (FST)

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

2.6.5. Bývanie

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 5									
Projekt 5.2	1 600	1 600	1 360	240	112	0	128	0	0
Projekt 5.3	1 000	1 000	850	150	70	0	80	0	0
Spolu	2600	2600	2210	390	182	0	208	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	400	400	340	60	28	0	32	0	0
2024	650	650	553	98	46	0	52	0	0

2025	650	650	553	98	46	0	52	0	0
2026	650	650	553	98	46	0	52	0	0
2027	250	250	213	38	18	0	20	0	0
Spolu	2600	2600	2210	390	182	0	208	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy
ŠFRB
...

2.6.6. Bezpečnosť

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 6									
Projekt 6.2	200	200	170	30	14	0	16	0	0
Projekt 6.3	350	350	298	53	25	0	28	0	0
Projekt 6.4	50	50	43	8	4	0	4	0	0
Projekt 6.5	40	40	34	6	3	0	3	0	0
Spolu	640	640	544	96	45	0	51	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	23	23	19	3	2	0	2	0	0
2024	160	160	136	24	11	0	13	0	0
2025	160	160	136	24	11	0	13	0	0
2026	160	160	136	24	11	0	13	0	0
2027	138	138	117	21	10	0	11	0	0
Spolu	640	640	544	96	45	0	51	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko

Plán obnovy a odolnosti Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora siet'ovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

2.7. Hodnotenie

Hlavným hodnotiacim dokumentom Komunitného plánu sociálnych služieb bude Správa o realizácii KP, ktorú vypracuje Komisia pre sociálnu oblasť.

Spôsob modifikovania KP

Predkladať návrhy na modifikovanie KP bude v právomoci starostky a poslancov obecného zastupiteľstva. Komisia môže tiež predkladať obecnému zastupiteľstvu návrhy na doplnenie KP. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť návrh na modifikovanie KP. Na zasadnutia OZ v termíne schvaľovania obecného rozpočtu predloží Dopadovú analýzu plnenia KP.

Doplnenie KP sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na doplnenie KP, ktorý bude obsahovať konkrétne nové špecifické ciele, podprogramy, aktivity a úlohy. Návrh sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Ak doplnenie KP bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie alebo obecného zastupiteľstva.

2.8. Monitorovanie

Monitorovanie plnenia KP bude vykonávať. Koordinátorovi pre stratégiu pracovníci Komisie budú pravidelne predkladať správy o postupe realizácie a príprave projektov, o vlastnej činnosti a o iných aktivitách súvisiace s plnením KP. Koordinátor pre stratégiu bude predkladať na zasadnutia Komisie Správy o realizácii KP, pre posúdenie súladu aktivít s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Komisia vydá k realizácii stanovisko, ktoré sa predloží poslancom na Obecné zastupiteľstvo pri schvaľovaní ročných rozpočtov. Počas roka sa môže každý poslanec obecného zastupiteľstva oboznámiť s priebehom plnenia KP na obecného úradu alebo u Koordinátora pre stratégiu.

3. Použitá literatúra

1. Národná stratégia rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 - 2030
2. Komunitné plánovanie sociálnych služieb, Woleková, Mezianová, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004
3. Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení,
4. Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi,
5. Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime,
6. Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine
7. Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.
8. Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách (novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., ...)
9. Novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele
10. Petrvalská, 2010
11. Šed'ová, M., 2010
12. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
13. Vagač, 2011, s.4
14. <http://www.etrend.sk>, 11.8.2011
15. Atlas krajiny SR, 2002
16. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
17. Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni mesta.
18. Partnerská dohoda 2021 - 2027
19. Zmluva o fungovaní Európskej únie
20. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
21. Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
22. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
23. Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
24. Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
25. Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
26. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
27. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
28. Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
29. Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
30. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
31. Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
32. <http://www.upsvar.sk>
33. http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx
34. <http://www.nrozp.sk/>
35. <http://www.sodbtn.sk/>
36. <http://datacube.statistics.sk>
37. <https://www.scitanie.sk/>
38. <https://sk.wikipedia.org/wiki>
39. <https://www.meteoblue.com/sk>
40. <https://www.slovensko.sk/sk/lokality/>
41. <https://www.ksinnazavada.sk/>
42. PHRSR Kšinná, 2020

Obsah

0.	Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady	2
0.1.	Princípy, zásady a ciele	3
0.2.	Definovanie skupín sociálnych služieb	5
0.3.	Legislatívne súvislosti	6
0.4.	Východiská	6
0.5.	Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti	11
1.	Sociálno – ekonomická analýza	12
1.1.	Základná charakteristika obce	12
1.2.	Popis lokality	21
1.3.	Demografický vývoj	22
1.4.	Vzdelanie a zamestnanosť	33
1.5.	Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy	34
1.6.	Sociálna charakteristika obyvateľstva	37
1.7.	Analýza verejných sociálnych služieb	40
1.8.	Bývanie	49
1.9.	Definovanie zainteresovaných skupín	52
1.10.	Definovanie cieľových skupín	54
2.	Strategická časť	57
2.1.	SWOT analýzy a definovanie priorít	57
2.2.	Vízia a poslanie	65
2.3.	Definovanie priorít, cieľov, zámerov	67
2.4.	Merateľné indikátory	78
2.5.	Akčné plánovanie	82
2.6.	Finančné plánovanie	92
2.7.	Hodnotenie	102
2.8.	Monitorovanie	102
3.	Použitá literatúra	103

 SCARABEO-SK, s.r.o.

doc. Ing. Štefan Hronec, PhD.

Adresa:	tel: 0907 439 224	Sídlo:
P.O.Box. č. 8	0911 439 224	Povstalecká cesta 16
Banská Bystrica	e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com	Banská Bystrica
974 09	scarabeo.sk@gmail.com	974 09